ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 10-11 АПРИЛ 2010 ГОДИНА 19 БРОЙ 81 (5587)

Съботно-неделно приложение

ПЕГАС & Неделник

Мъдрото и всеопрошаващо слово на Валери Петров

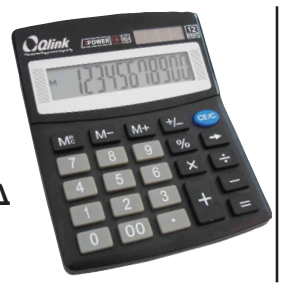
Стр. 21

Атанас Мерджанов: „Руска заплаха" виждат само болни мозъци

Стр. 10

Ще ревизират бюджетите за 2 години назад

Стр. 6

Брюксел обиден на Обама

Стр. 7

НЯКОЛКО ДУМИ

Такса „правителство"

Братя РУЖЕВИ

На ход е поредната антикризисна мярка. Ще въвеждат такса "гора" и ще я плаща всеки, който си мие ръцете, къпе се и пие вода. Защо? Защото водата идвала от горите, а за тях нямало пари. Явно, че пари има безпроблемно само за чиновниците от финансовото министерство. Някой да е чул да са им закъснели заплатите?

Подходът на кабинета към антикризисните мерки е оригинален. Най-интересното е откъде точно ще дойдат парите. Няма да е от събирането на акцизите на цигарите. Това е антиправителствено предложение. Парите ще дойдат като се прекрати например изплащането на вдовишките пенсии.

Парите няма да дойдат от събиране на стотиците милиони борчове на приватизаторите. Не, това също мирише на провокация и антидържавна дейност. Парите ще дойдат от ревизии на бюджет 2008, 2007 и така надолу докъде можем стигна. Ще дойдат и от такси - гори, ливади, дерета, тротоари и завои. А защо да не въведем и такса "правителство" - все пак да управляваш държава е трудно, криза е, нека управляваните се бръкнат, за да подпомогнат купуването на закуски и кламери за мисловните капацитети на правителството.

Помнете и друго! Задължение на предишния кабинет е било да събере приходи за десет години напред, за да има какво да се харчи. Не е трябвало да събира година за година. Не, трябвало е да осигури финанси поне до 2020 г. Това обаче не е краят. ГЕРБ са влезли в култов цикъл. Тепърва ни чакат още такси, данъци, орязани пенсии. И, разбира се, виновен ще е Станишев. Кой друг?

Обмислят такса „гора" за водата

По този начин държавата щяла да прибира по 20 милиона лева месечно

В най-скоро време абонатите на ВиК дружествата може би ще трябва да плащат и допълнителна такса за инвестиция в горите. Това стана ясно вчера от думите на заместник земеделският министър Георги Костов. Идеята за новата такса дори била записана в новия закон за горите. Според Костов това бил начинът да се събират около 20 млн. лв. на месец за подновяване на горското стопанство.

Проблемът на горите е, че те осигуряват водния ресурс, но нито една стотинка не се връща обратно в гората, коментира зам.-министърът. Обмисляният размер на таксата е между половин и една стотинка на куб. м на месец. От ведомството били направили и изчисления, според които в България ежегодно се ползват 5 млрд. куб. м питейна вода. От тях около 4 млрд. идвали от горските територии.

Снимка БГНЕС

Над 100 работници от "Терем" - Търговище, вчера изразиха недоволството си от тежката ситуация в дружеството с наведени глави. На служителите не са плащани заплати от октомври до март, няма и яснота по договорите за заетост и съдбата на предприятието

Стр. 4

15
6

Бели ягоди са хит в Европа

Наричат изкушението с вкус на ананас "ягоди в стил Алиса в Страната на чудесата"

Стр. 38

Игри на „сляпа баба" в културата

Защо има сблъсъци в конкурсите за Художествената академия и Музикалния театър

Стр. 12

ISSN 0861-1343

България

Бойко Борисов поиска ПРО в България

В момента централите ни нямат никаква защита, заяви премиерът в Прага

Ако става дума за ПРО, ние трябва да бъдем активната страна. Това заяви преди два дни премиерът Бойко Борисов след срещата си с американския президент Барак Обама в Прага. В момента България, включително и централите ни, нямат никаква защита. Не знам дали знаете, хубаво е да не знаете. Но ние нямаме възможност в момента да реагираме, аргументира се Борисов и допълни, че щитът няма да служи за нападение, а само за защита. Според българските и международните ядрени организации обаче АЕЦ "Козлодуй" е сред най-добре защитените централи в ЕС по суша, а нито една АЕЦ в Европа няма противоракетен щит.

Борисов бе първият от лидерите на източноевропейските страни, който говори с Обама, защото срещите се провеждаха по азбучен ред. Той съобщи още, че въпросът за разполагането на елементи от противоракетната отбрана на НАТО в България не е бил поставян официално, а ако това бъде направено, въпросът ще бъде решен от Народното събрание. В тази посока ще вървят разговори, които много ясно и точно ще бъдат формулирани - че това е елемент на НАТО и ако тази система бъде внедрена, ще пази глобално цяла Европа, коментира Борисов. Той се нахвърли и срещу "популистите в България", които само раздухвали неверни неща за противоракетния щит.

По-рано през деня на срещата обаче, малко преди разговорите си с американския президент, на въпрос за очакванията му от предстоящата среща с Обама, Борисов отговори лаконично: "Гладен съм". След вечерята Борисов коментира, че менюто е било много добро и питателно.

Юрген Рот:

Скептик съм към действията на кабинета

Скептичен съм по отношение на резултата от действията на българското правителство за борба с престъпността. Това заяви в интервю за Дойче веле немският журналист Юрген Рот вчера. Според него този скепсис се дължи и на фигурата на самия Бойко Борисов. Постоянно се носят слухове, че той пази своите приятели, но не и тези, които са или са му били някога врагове, каза още журналистът.

Рот не гледа с добро око и на обявените новини, че трима министри от кабинета "Станишев" - Пламен Орешарски, Асен Гагаузов и Джевдет Чакъров, скоро ще получат обвинения от прокуратурата. Според него не е ясно защо българското правителство пристъпва към подобни действия. Със сигурност арестите са важна стъпка. Но трябва да се отговори на следните въпроси: "Достатъчно силни ли са доказателствата срещу обвиняемите и могат ли да издържат пред съда? Или става дума просто за показна акция? Дали пък това не е просто борба за власт между два политически клана? Това са въпроси, които поне според мен все още не са изяснени", анализира журналистът. Той смята, че обществената подкрепа за действията на Борисов се дължи и на силния медиен отзвук, който получават акциите на премиера. "Това е характерно за политиката на Бойко Борисов и преди да стане министър-председател. Около него винаги е имало голям медиен шум. Но според мен българите биха могли да бъдат доволни само в случай, че не става дума единствено за медиен шум и спектакъл, а за преборване на корупционните структури по всички нива", категоричен бе Рот.

Гуцанов влезе в болница

Арестуваният председател на ОбС във Варна Борислав Гуцанов, срещу когото бяха повдигнати четири обвинения, включително за участие в организирана престъпна група, бе настанен вчера в болницата "Св.Анна" в крайморския град. Адвокатът на обвиняемия Борислав Люцканов е казал за БТА, че клиентът му страда от белодробно заболяване. При последния ни разговор той имаше сериозни затруднения с дишането, обясни защитникът. Според него диагнозата най-вероятно е двустранна пневмония.

Влизането на Гуцанов по спешност в болница не се отразява по никакъв начин на нашата въззивна жалба до Апелативния съд, с която искаме промяна на мярката му за неотклонение, каза още Люцканов. Присъствието на клиента му на делото, което ще се гледа във вторник, зависело от лекарите.

Артисти от Държавната опера в Стара Загора протестираха пред МС, изразявайки несъгласието си от определения за поста директор на културната институция Петър Радевски

1,8 млрд. лева за лекарства ще дадат българите през 2010-а

Аида ПАНИКЯН

Близо 1,8 млрд. лв. (около 918 млн. евро) ще даде т.г. българинът за лекарства. От тях 1,5 млрд. лв. ще са за лекарства, купени в аптеките, а останалите пари - за лекарства в болниците. През т.г. се очаква общо ръстът на продажбите на лекарства да е около 5% в сравнение с м.г., но този ръст ще е най-вече при продажбите в аптеките. В същото време количеството продадени лекарства ще е почти същото, както през м.г. - около 204 млн. опаковки от аптеките и около 47 млн. - в болниците. Тези данни представи Кунчо Трифонов, генерален мениджър на IMS - България. Ръстът на фармацевтичния пазар през 2009 г. в сравнение с предходната година е бил 7%.

Българинът доплаща най-много за лекарствата си в сравнение с останалите граждани на ЕС. В останалите страни обществените фондове поемат около 80-85% от стойността на лекарствата, а останалото доплащат пациентите. У нас нивото на доплащане на пациентите е над половината от стойността на лекарствата. Фирмите продават у нас най-евтино лекарствата си, но на гражданите те струват най-скъпо и причината затова е високият ДДС.

У нас най-много пари се дават за лекарства за диабет, докато в страните от Западна и Централна Европа на първо място са разходите за медикаменти за лечение на ракови заболявания. В западноевропейските държави лекарствата за диабет са на 6-о място, а в централноевропейските - на 3-о. В България на 2-о място са продажбите на АС-инхибитори (лекарства за сърце) и на трето - онкологичните.

Омбудсманът организира публична дискусия

По инициатива на омбудсмана Гиньо Ганев в понеделник ще се проведе дискусия на тема "Лекарства за живота на децата". Във връзка с жалби от граждани, срещащи проблеми при осигуряването на някои лекарства за лечение на онкохематологични заболявания и болестта мукополизахаридоза, омбудсманът започна проверка как се отразяват на правата на пациентите въведените ограничения при осигуряването на необходимите лекарства със средства от републиканския бюджет, съобщи пресцентърът на институцията.

Целта на дискусията на 12 април от 11 часа е тя да съдейства за намирането на решения, с които да се защитят правата на пациентите, нуждаещи се от животоспасяващи лекарства. Ще се обсъждат възможности за осигуряване на лекарства за лечението на деца с посочените по-горе заболявания, както снабдяването с лекарства по регламента на Наредба №34 - за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на българските граждани за заболявания извън обхвата на ЗЗО.

3/4 са против отлагане на забраната за пушене

78% от българите са против отлагането на забраната за тютюнопушене на обществени места. Това показва анкета, проведена от здравния портал DoctorOnline. Повод за проучването, което стартира в началото на март, са предложените в края на февруари промени в Закона за здравето. В анкетата се включиха 1186 потребители на сайта.

Аргументът на депутатите от ГЕРБ, предложили промяната, е, че в условия на криза не може да се ограничи тютюнопушенето на обществени места, тъй като това би било пагубно за бизнеса. Вносителите на законопроекта смятат, че към тотална забрана може да се пристъпи едва след няколко месеца или година. Тя трябва да бъде въведена от 1 юни тази година, но ако проектопредложението се приеме в парламента, съществуващият в момента по-либерален режим ще остане в сила.

Отношението на българите обаче се различава значително от това на депутатите. Шест от десет гласували в сайта (58%) са категорични, че отлагането на строгата мярка ще продължи да поставя в неравностойно положение непушачите. Едва 11% от анкетираните потребители на сайта смятат, че промяната е наложителна, защото само така правителството ще помогне на бизнеса да преодолее кризата. Около 12% пък откровено признават, че са против въвеждането на строгите мерки, тъй като това ще наруши комфорта им и ще ги принуди да пушат на прага на заведенията.

Непушачи на различна възраст ще очакват да премерят сили в надбягване с премиера, който е пушач, на 10 април от 12 ч. при езерото "Ариана" в Борисовата градина.

Цитат на деня

Имаше и първо, и второ, и трето ястие, даже две бяха вторите блюда. Имаше и пържола, и риба, така че питателно беше, ако това ви е любопитно

Бойко Борисов описва политическите си впечатления от срещата с Обама

Евгени Кирилов:

ЕС пуска нови гаранции за авансови плащания

Опростяват се правилата за ползване на структурните фондове, обясни евродепутатът

Досега, ако се засекат нередности по проекти по оперативните програми на Европейския съюз, средствата отиваха обратно към бюджета на ЕС. Ако страните сами си открият нередностите, сега парите могат да се усвоят по други програми. Това каза в София евродепутатът Евгений Кирилов и обясни вчера, че вече се допускат нови видове гаранции за авансовите плащания, за да стигат парите по-бързо до бенефициентите.

Това ще стимулира по-бързи изплащания, каза той. Новите мерки са приети от Комисията по регионално развитие към ЕП на 18 март 2010 г., а докладът, който аз подготвих и има законодателна тежест, ще бъде гласуван на 21 април и трябва да влезе в сила през юни, заяви Кирилов.

Българският евродепутат е внесъл доклад с предложения за изменение на нови мерки за по-бързо и по-лесно усвояване на европейските средства. Проведох срещи с координаторите на всички политически групи в ЕП. В комисията по регионално развитие докладът беше приет единодушно, ще мине и в ЕП, увери още Кирилов.

Регионалните проекти понякога се ограничават или се обединяват - например в една община, ако трябва да се прави проект за ВиК, то този проект е свързан и с пътищата. Досега се правеше одобряване на два отделни проекта, а сега проектите могат да бъдат обединени и да се кандидатства по две програми, обясни евродепутатът.

Евгени Кирилов разясни, че ако се засече нередност по определен проект, парите не се връщат в Брюксел, а остават в съответната програма и могат да се използват по друг проект. Ако не задействаме проектите за пътища, ние рискуваме парите да останат. Например много трудно върви АМ "Струма", посочи той, появили са се допълнителни трудности и почти нищо няма представено. Големите проекти, особено в инфраструктурата, си заслужават труда, смята Кирилов.

Въпросът с опростяването на правилата за използване на структурните фондове е въпрос, който се дискутира отдавна в Комисията по регионално развитие на ЕП. Регламентът за използването на фондовете от 2006 г. е сложно дело и всички страни от ЕС се оплакват от тежките бюрократични процедури, каза Кирилов. Той обясни още, че се удължава срокът за изразходване на средствата, предвидени за 2007-а. Средствата за големи проекти също са защитени, улеснява се и процесът за промяна на оперативни програми в случай на непредвидени ситуации, обясни още евродепутатът.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Ако не задействаме проектите за пътища, ние рискуваме парите да останат, заяви Евгени Кирилов

Евгени Кирилов не пожела да отговори категорично дали страната ни трябва да преразгледа подкрепата към югозападната ни съседка (Македония - б.р.) по отношение на членството ѝ в ЕС. Той коментира още, че България има пълно право да изкаже критичните си забележки по този и други случаи. Кирилов посочи, че страната ни може да се обърне към европейските институции за подкрепа по случая с българската гражданка Спаска Митрова.

Георги Първанов:

България ще приветства решение на спора за името на Македония

Веселка ВЕНКОВА

Страната ни ще приветства решение в дългогодишния спор за наименованието на Република Македония, но това трябва да стане посредством формула, с която не се създават възможности за отправянето на последващи претенции към българската държава от страна на Македония. Това е заявил президентът Георги Първанов в отговор на поискана от ВМРО-НИЕ единна държавна позиция по въпроса. Държавният глава прие вчера кмета на Пловдив Славчо Атанасов и ръководството на партия "Вяра, Морал, Родолюбие, Отговорност" (ВМРО-НИЕ). По време на срещата председателят на партията Петко Атанасов, зам.-кмет на Пловдив по общинската собственост, представил нововъзникналата политическа формация и приоритетите ѝ. Той поставил пред Първанов и позицията си за уреждане на спора между Гърция и Македония за наименованието на бившата югославска република по начин, който не накърнява българските национални интереси. Президентът подчертал, че в разговорите си с министър-председателя на Гърция Георгиос Папандреу и с президента на Македония Георге Иванов е изтъкнал, че приемането на наименование на Република Македония с определено географско съдържание трябва да съдържа и изрични гаранции за българската държава.

Попитан не е ли смешно, че вместо с корупционните скандали в Пловдив се занимава с международна политика, Славчо Атанасов обясни мястото на кметската институция под тепетата в държавата. По статут и протокол той бил петият човек в България и не можело да не се интересува какво става в държавата и какво се случва със "задграничните българи". Атанасов увери, че е чист пред себе си и пловдивчани му вярват.

Той отрече, че твърде рано е започнал битката за втори кметски мандат в Пловдив. "Изобщо не съм мислил за втори мандат, единственото ми желание е Пловдив да живее по-добре и да бъде по-уреден град, отколкото е в момента. Проблемът с изборите, които са чак след година и половина, не седи на дневен ред пред мен", заяви Славчо Атанасов.

БИВШИ ВОЕННИ ИСКАТ НОВ КОНГРЕС НА БСП

Ние сме убедени, че само нов конгрес е в състояние да оздрави БСП. Това се казва в официално становище на сдружението "Генерали и офицери от запаса - членове на БСП", прието на тяхно отчетно-изборно събрание. В официалната позиция се казва, че протичащите неприятни процеси в партията са следствие не толкова на изборната загуба, а на грешки на ръководството. В резултат на тях БСП остана без идеен и социален облик и силно накърнено морално поведение. Българската социалистическа партия заличи в себе си границите между "ляво" и "дясно", се казва още в становището. Според военните от запаса единственият изход от описаната криза е провеждането на нов висш форум на БСП. Неговата цел според тях е да се формира нов идеен и морален облик на левицата. Ние сме за такъв конгрес на БСП, който със своите решения да върне нейния марксистки социалистически идеал, се казва още в позицията.

Елена Йончева:

Сергей ще бъде оценен по достойнство

Сергей ще бъде оценен по достойнство от хората, от историята. Българите тепърва ще разберат важната роля, която Сергей Станишев изигра в управлението на страната. Това е казала пред агенция БЛИЦ журналистката Елена Йончева. Според нея правителството на Бойко Борисов и Цветан Цветанов предлагат на народа "хляб и зрелища", а не реална антикризисна програма.

Сини влизат в управата на Фандъкова

Бившият депутат от СДС Иван Сотиров и общинският съветник от ДСБ в СОС Христо Ангеличин ще бъдат назначени за зам.-кметове на София. С това се похвали лично столичната кметица Йорданка Фандъкова. Сотиров влиза в управленския екип с ресор "Обществен ред, сигурност и управление при кризи".

Синята коалиция подкрепи Фандъкова на местните избори през ноември 2009-а. Още тогава се заговори, че има негласно споразумение между ГЕРБ, СДС и ДСБ малките десни партии да получат зам. кметски места в столицата. Отлагането на назначенията с няколко месеца породи напрежение сред сините.

Червеното винаги е модерно!

добавете вашия град на картата с клубове

ПРИЯТЕЛИ НА ДУМА

срещи
изложби
концерти
конкурси
факти
събития

България

Чашата на търпението в „Терем” преля

Работещи в дружеството са огорчени, че никой не се интересува от тях, готови са за ефективен протест

Страстите в “Терем” - Търговище, приближават връхната си точка и ако до две седмици не се направи нещо за разрешаване на проблемите, работниците ще потърсят начини за ефективен протест. Това обявиха хората от предприятието вчера. За един час в двора на завода се събраха около 100 работници от общо 400, които разярено изразиха недоволството си от тежката ситуация в дружеството. Останалите се страхували да излязат. Работниците се събраха натъжени, със забити в земята погледи и сбръчкани лица, сякаш отиваха на траурно шествие. Пред тях председателят на синдикалната организация Витан Вълчев сподели подготвена декларация, която е изпратена до ръководството на холдинга в София. С нея се искат три неща: на първо място да бъдат изплатени възнагражденията от октомври до март включително. Общата сума надхвърля 1 млн. и 300 хил. лв., а вече заводът има и други задължения за над 5 млн. лв. Като второ искане работниците поставят осигуряване на договори за гарантирана заетост. Третото искане е свързано с оставката на директора на завода инж. Николай Радев.

“Тези хора искат да работят! Не искат ей така, бадева да им се изплащат пари”, каза Витан Вълчев, който вместо трибуна се беше качил на кошче за отпадъци. Според него само клонът на “Терем” в Търговище няма работа.

Малко след началото на протеста директорът Радев дойде при работниците. Появата му провокира реакции, които издаваха вече по-скоро гняв, отколкото тъга. Той им обясни, че няма пари, няма договори за поръчки. В този момент се чу глас от тълпата: “Как другите имат, само ние нямаме?!” На това Радев отговори с лаконичното: “Не е вярно това”. И предизвика бурни реакции. Той обясни, че дали ще има поръчки зависи само от частните фирми и в момента се водят преговори. Радев каза на работниците, че и той е в същата ситуация като тях и не взема възнаграждения. Глас от протестиращите още повече помрачи настроенията. “Един-двама колеги вече са отсреща на баира (гробищата - б.а.), други ги чакаме, ние сме след тях, кой от глад, кой от нерви, кой от други болести. Да не казвам силни думи, но това е геноцид срещу тези хора тук”.

Работниците вече са на ръба на отчаянието. Някои от тях дори поискаха да закриват завода. Хората от завода са крайно огорчени, че никой не се вълнува от тях и съдбата им. Те казаха, че “ако ще на вселенския патриарх да пишат, никой няма да им обърне внимание”. Прокрадналнаха се мнения да се информира президента за ситуацията. (Преди време президентът беше на посещение в “Терем” и засади дръвче - б.р.)

Протестиращите са категорични, че след множеството споразумения, които бяха сключени, повече няма да сядат на масата за преговори с ръководството.

Обвиниха кмета на Ямбол

Повдигнато е окончателно обвинение срещу кмета на Ямбол Георги Славов. В нарушаване на служебните си задължения при възлагането на обществена поръчка, ощетила общината с над два милиона лева, е обвинен Славов. Прокуратурата смята, че общинският бюджет е ощетен при изграждането на водопровод и канализация по две улици в града заради разликата между договореното с фирмата изпълнител на обекта и средните пазарни цени. Славов беше привлечен като обвиняем по същото дело през януари и за да не пречи на разследването, прокуратурата поиска отстраняването му, но съдът не го уважи, защото той излезе в отпуск. Всъщност това е окончателното обвинение - със съвсем лека промяна, наложена от факта, че към момента вече имаме плащане от общината на фирмата изпълнител и това следва да се отрази в обвинението, заяви прокурор Димитринка Георгиева. Продължавам да твърдя, че това, което построихме, е от полза за града и за 3/4 от гражданите, решихме един голям проблем, колкото до политическата атака - да се спре с тази постоянна инсинуация, че там някъде има един корумпиран кмет, който е откраднал едни пари, коментира Георги Славов. Продължава разследването по още пет обществени поръчки в Ямбол, по тях са образувани досъдебни производства.

Вандали изпотрошиха стъклата на сградата на БСП в Стара Загора

Доц. Бойчо Биволарски показва строшените стъкла на сградата

За втори пореден път за последните три години неизвестни лица по най-вандалски начин в нощта на 8 срещу 9 април разбиха стъклата на централата на БСП в Стара Загора. Според председателя на Общинския съвет на БСП доц. Бойчо Биволарски извършеният акт е нецивилизован и целенасочен, което произтича от последните заседания на Общинския съвет - Стара Загора, на които опозицията от БСП остро е критикувала работата на кмета на общината и мнозинството от ГЕРБ. Биволарски обаче очаква добре свършена работа от страна на разследващите органи и своевременно откриване на извършителите.

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС НА 11.05.2010 г. от 9.00 ч.

ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ за срок от три години на 1/2 идеална част от имот № 043077, целият с площ от 6,507 кв.м, представляващ нива, пета категория, намиращ се в местността Бонева чешма, а именно 1/2 идеална част в югоизточната част на имота, с площ от 3,254 дка.

Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул.”Цар Освободител” 123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация до 10.05.2010 г., до 16.00 ч. на касата на община Ихтиман, ул.”Цар Освободител” 123.

За справки тел. 0724/82381, вътр.109

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС НА 11.05.2010 г. от 9.30 ч.

ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ за срок от три години на 1/2 идеална част от имот № 043077, целият с площ от 6,507 кв.м, представляващ нива, пета категория, намиращ се в местността Бонева чешма, а именно 1/2 идеална част в североизточната част на имота, с площ от 3,254 дка.

Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул.”Цар Освободител” 123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация до 10.05.2010 г., до 16.00 ч. на касата на община Ихтиман, ул.”Цар Освободител” 123.

За справки тел. 0724/82381, вътр.109

Лозанов умува върху сливане на БНТ и БНР

Новият шеф на Съвета за електронни медии Георги Лозанов не изключи сливане на БНР и БНТ. Той уточни обаче, че няма да се възстановява някогашния Комитет за телевизия и радио.

Трябвало да ги мислим по-скоро като за Би Би Си, коментира медийният експерт пред БНТ, но опроверга възможността да има сходства и във финансирането. Двете обществени медии могат да обединят в някаква степен администрацията си, защото в условията на цифровизация ще бъдат своеобразен “обществен анклав” насред другите медии, каза Лозанов. Засега се изчаквал новият Закон за радио и телевизия, който да даде възможност за процедурата за избор на шеф на БНТ, каза Георги Лозанов. Той отрече да има конфликт на интереси по повод факта, че сестра му Олга Лозанова е програмен директор на Нова телевизия. Сестра ми действително работи в медия, но не е собственик, тя е наемник, аргументира се шефът на СЕМ. Той каза, че когато преди години пак е бил член на регулаторния орган - тогава НСРТ, сестра му пак е работила в Нова. За да не бъде обвиняван в конфликт на интереси, Лозанов е излизал от заседанията на съвета, когато бил обсъждан казус, свързан с медията, и обеща да прави това и сега. Георги Лозанов намира логика в намаляването на броя на членовете на СЕМ в условията на криза. Според него това ще повиши ефективността, но не бива да се прави механично.

кратки

Деца се натровиха със стари кренвирши

Три деца са приети по спешност в петричката болница с хранително натравяне. Те са постъпили в инфекциозното отделение на болница “Рокфелер” с коремни болки и общо неразположение. Децата са братовчеди и са на възраст 8, 10 и 11 години. Те са консумирали вкъщи руска салата и кренвирши, купени преди Великден, съобщиха за Дарик от лечебното заведение. Преминали са медикаментозно лечение и са изписани за домашно лечение.

Спасителите от Македония получиха българско гражданство

Зоран Гилевски, Георги Костовски и Зоран Замфировски, спасителите от трагедията в Охридското езеро, подали заявления за българско гражданство още преди една-две години. Сега те го получават с предимство за заслуги, съобщи министърът без портфейл Божидар Димитров. Междувременно стана ясно, че капитанът на кораба “Илинден” Сотир Филевски и представителят на германската компания “Лойд” Бранко Баич са двамата обвинени за потъването на кораба на 5 септември 2009 г., при което загинаха 15 български туристи. Прокуратурата при Основния съд в Охрид е изготвила обвинителния акт за потъването на кораба.

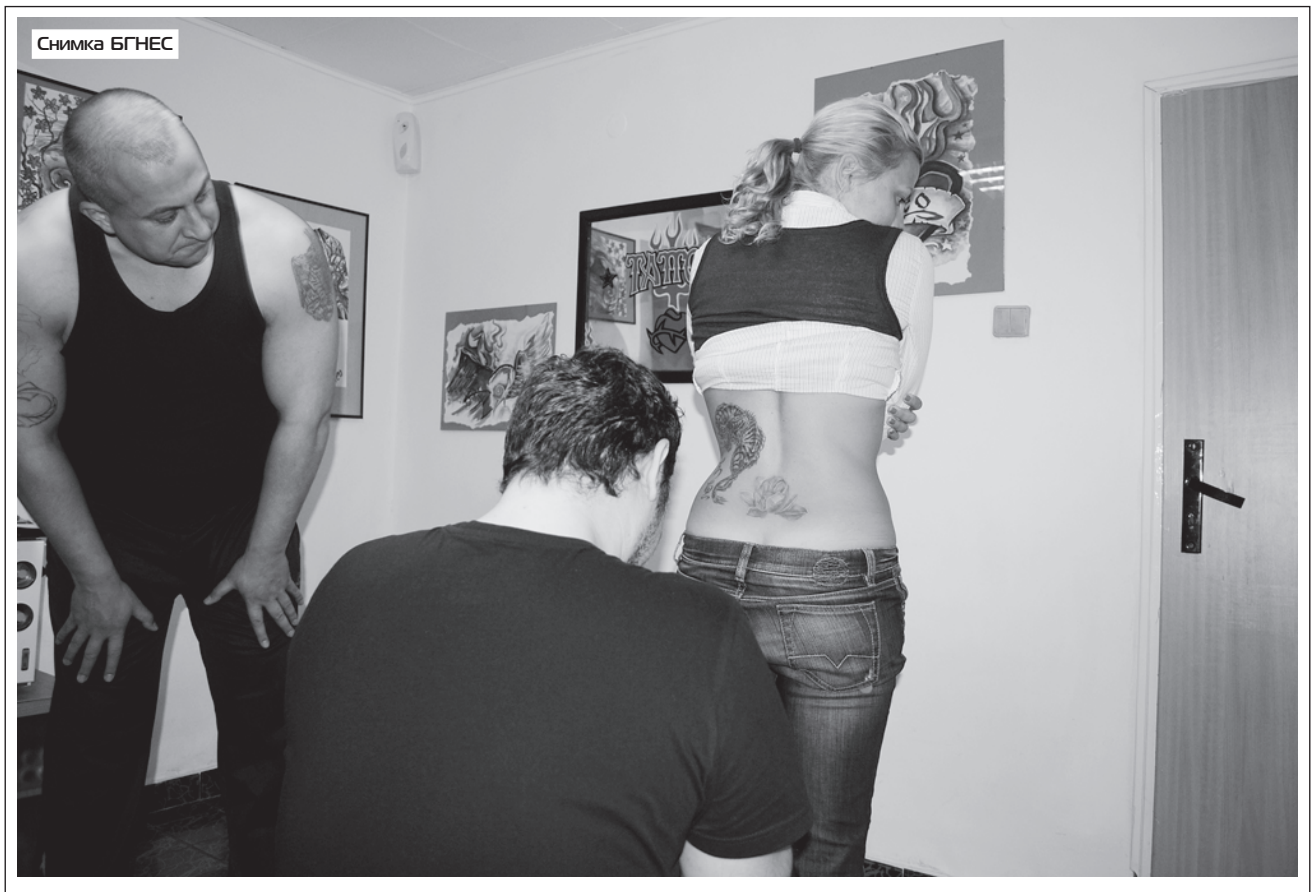
Млади социалисти залесяват пловдивските тепета

Младите пловдивски социалисти ще отбележат месеца на гората с традиционно озеленително мероприятие. Те ще засадят днес дръвчета от вида “Черен бор” пред паметните плочи на българо-руските космонавти. Социалистическата младеж в града под тепетата е убедена, че с грижа към природата и зеленината в Пловдив може да допринесе за екобаланса на градската среда, която обитава. Освен че са загрижени за състоянието на околната среда, бъдещите лидери на столетницата са ангажирани и с опазването на историческите паметници в родния си град. След залесителната си акция днес те ще почистят и паметната плоча на политзатворника в район “Северен”.

Действащ министър стана репортер

Министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев е новото лице на “Календар” в рубриката “Звезден репортер”. Как се представя той в ново амплоа, ще разберат зрителите на Нова тв следващата седмица. В понеделник Росен Плевнелиев ще се срещне с коминочистач в действие. Във вторник ще потърси желания облик на столичния булевард “Витоша” през очите на минувачите. В сряда министърът ще представи компетентните съвети на специалистите по въпроса как да се предпазим от гръбначни изкривявания. За “бисерите” в наръчниците за екскурзоводи зрителите ще разберат в четвъртък. На какви цени и какво търсят запалените скиори ще провери в петък звездният репортер на “Календар”.

България

Снимка БГНЕС

С наближаването на лятото работата на студиата за татуировки в Пловдив се увеличи значително. Специалистите обаче обясняват, че след като се направи татуировка, човек не трябва да се излага поне 2 месеца на слънце и в солариум. От студиата са категорични, че най-подходящият сезон за направа на татус е есента

Зам. здравен министър подава оставка

Заместник здравният министър д-р Валерий Митрев подава оставка, съобщава Дарик радио. Заедно с него се оттеглят съветникът на здравния министър по лекарствената политика доц. Асен Дудов и шефката на дирекция "Лекарствена политика" във ведомството доктор Валентина Платиканова. Оставките на тримата идват само два дни след като премиерът Бойко Борисов представи бъдещия здравен министър проф. Анна-Мария Борисова.

Жена даде 8280 лв. за разваляне на магии

Преди дни в РУ МВР - Мадан, е получена жалба от 57-годишна жена от с. Давидково, общ. Баните, в която тъжителката заявява, че за разваляне на магии е дала 8280 лв. на жена, представяща се за ясновидка, съобщиха от МВР. Сумата е получена на няколко "транша". Жертвата на измамата видяла телефона на "ясновидката" по една от телевизиите и й се обадила с молба да й помогне за разрешаване на лични проблеми. Ясновидката казала, че на тъжителката е направена магия и за да я развали, трябва да й преведе сумата от 180 лв. След известно време пък казала на жертвата, че и на дъщерите й също има направени магии и за да бъдат развалени, трябва да бъдат преведени още пари и тъжителката изпратила и вторите две суми. Накрая жената разбрала, че е измамена и сигнализирала в полицията. Служители на РУ МВР - Мадан, работят по случая, съобщава БГНЕС.

Фелдшерите с предупредителни протести на 12 април

В момента над 1000 населени места са без елементарно медицинско обслужване

Предупредителни протестни действия ще предприемат фелдшерите на 12 април, обявиха вчера от Сдружението на медицинските фелдшери с бакалавърска степен. Повод за протестните действия е фактът, че от години медицинското съсловие на фелдшерите е без законов статут, заяви председателят на сдружението Александър Александров. В отворено писмо до премиера сдружението настоява за спешно узаконяване на професиите "фелдшер" и "лекарски асистент" и регламентация на статута им. Настоява се съвместно със сдружението МЗ да изготви наредба за компетенциите на лекарския асистент на базата на закон, както и да се предприемат обучения по тази специалност в медицинските факултети.

От сдружението обявиха, че ако не постигнат консенсус по поставените искания, ще се пристъпи към ефективни стачни действия. Символичните протести ще бъдат поетапни и ще обхванат цялата страна. На 12 април фелдшерите ще носят сини лентички на реверите си в знак на протест, пред филиалите на Центровете за спешна медицинска помощ ще се събират подписи от граждани в подкрепа на исканията им.

До началото на демократичните промени в България са работели повече от 7000 фелдшери. След това обучението им е прекъснато (1998-1999 г. завършва последният випуск). Сега в България работят над 4000 фелдшери. В същото време над 1000 населени места в България са без елементарно медицинско обслужване поради лош здравен мениджмънт, изтъкна Александров, цитиран от агенция "Фокус". По думите му нито едно населено място у нас не трябва да се оставя без качествено медицинско обслужване. "Реформа в България трябва да има. Тя трябва да започне от малките населени места, от малките филиали на спешните центрове в България", посочи Александров. Според него след това може да се решава съществуването на болници. "В цял свят има лекарски асистенти под мониторинга на лекарите. Другите държави използват фелдшерите като стратегическа професия", коментира Александров. Той отбеляза, че фелдшерите не искат да бъдат лекари, а само да се уреди законово професията.

Консултации за ученици срещу наркотиците

Близо 300 ученици от пет столични училища могат да научат повече за вредата от наркотиците на срещи с консултанти от Националната информационна линия за наркотиците на 13 и 14 април. Инициативата е част от кампанията "Сподели с приятел!" на асоциация "Солидарност", съобщиха организаторите.

В първия ден ще бъдат посетени Националното училище за изящни изкуства "Илия Петров", Първа английска езикова гимназия и 55 СОУ "Петко Каравелов". Във втория ден екипът ще се срещне с ученици от професионалната гимназия по телекомуникации и 105 СОУ "Атанас Далчев".

Кампанията "Сподели с приятел!" поставя началото на една по-дългосрочна инициатива, която консултантите ще осъществяват в българските училища.

Община Белоградчик с 27 % безработица

Община Белоградчик е с най-високо равнище на безработица в региона - над 27 на сто. Това стана ясно вчера, когато кметът на града връчи трудовите договори на 60 безработни лица. Емил Цанков уточни при връчването, че безработните ще бъдат наети по Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост" на шестчасов работен ден за тримесечен срок.

Наетите ще засаждат и отглеждат цветни площи, ще правят ремонт на тротоарната настилка, ще поддържат шахти, ще вършат санитарна сеч и възстановяване на ландшафта на лесопарковете. Двайсет и трима от тях ще работят в селата за премахване на нерегламентирани сметища и почистване на речни корита.

Фондация проучва фертилни проблеми при младите

Фондация "Българска памет" прави проучване за причините за увеличението на броя на семействата с фертилни проблеми при родените между 1983/4 и 1992/3 година, съобщи вчера във Варна председателят на организацията д-р Милен Врабевски. По думите му проучването ще завърши до началото на следващата година. Тогава фондацията ще излезе и с конкретни предложения за решение на този тип проблеми при младите хора.

Досега фондацията е работила по различни инициативи с повече от 1300 български деца, около 1100 от които от Украйна, Молдова и Западните покрайнини, допълни Врабевски.

„Училище за здраво сърце" в софийска болница

Първото по рода си "училище за здраво сърце" ще бъде открито на 17 април в УНСБАЛ "Света Екатерина" в София, съобщиха от лечебното заведение. Училището е предназначено както за пациенти, така и за хора, които искат да знаят как да се предпазят от сърдечносъдови заболявания, уточняват от болницата. То ще е безплатно, а посещенията свободни и ще се организират веднъж месечно. Пациентите ще могат да дискутират заедно с водещи лекари на университетската болница въпроси, свързани с техните сърдечносъдови заболявания, да разберат дали са болни, как да се предпазят и как да се лекуват. Включени са практически въпроси как се измерва кръвно налягане, как се оказва първа помощ на сърдечно болен. Предвидени са и безплатни медицински прегледи за оценка на риска от сърдечно съдови заболявания, посочват от болницата.

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС на 11.05.2010г. от 10.00 ч.

ЗА ПРОДАЖБА НА ЧАСТНА ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, представляваща имот №000175, широколистна гора с площ от 408,876 дка. в местността Широкия рът.

Конкурсът ще се проведе в сградата на Общинската администрация, гр. Ихтиман, ул. "Цар Освободител" №123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация - до 10.05.2010 г. до 16.00 часа на касата на община Ихтиман, ул. "Цар Освободител" щ123.

За справки: тел. 0724/82381, вътр. 109

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС на 11.05.2010 г. от 10.30 ч.

ЗА ПРОДАЖБА НА ЧАСТНА ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, представляваща имот №199128, находящ се в землището на с. Веринско, община Ихтиман, с площ от 190,972 дка.

Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, гр. Ихтиман, ул. "Цар Освободител" №123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация - до 10.05.2010 г. до 16.00 ч. на касата на община Ихтиман, ул. "Цар Освободител" №123.

За справки: тел. 0724/82381, вътр. 109

Икономика

Закриват Българския енергиен холдинг

Правителството закрива Българския енергиен холдинг (БЕХ). Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков каза вчера, че не е целесъобразно БЕХ да продължи да съществува в сегашния си вид, а дотогава ще има персонални промени. Докато се прави анализ как да се ръководи държавната енергетика и каква ще е структурата й, временно е назначено "служебно правителство", по думите на министъра. То ще се оглавява от зам.-министър Мая Христова.

Премиерът Бойко Борисов заяви, че БЕХ е паразитна структура, която не изпълнява целите, за които е създадена - да инвестира в големи проекти. Вместо това плащали на консултанти по 300 лева на час и служителите си формирали заплати от по 5-6 хиляди лева.

Национализацията на ЕРП-тата не била на дневен ред

За мен национализацията на електроразпределителните предприятия (ЕРП) не стои на дневен ред, освен ако държавата не намери 2 млрд. лв. за инвестиции в дружествата и не започне преговори с ЕВН, ЧЕЗ и Е.ОН да си изкупи обратно мажоритарния дял. Това заяви вчера министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Преди дни премиерът Бойко Борисов се закани, че може да развали сделките за ЕРП-тата.

По думите на Трайков другият вариант бил инвеститорите да не си изпълняват задълженията по лиценз и ДКЕВР да им го отнеме, допълни той след среща с държавния министър на търговията и индустрията на Индия Джотирадитя Синдия, чието посещение бе засенчено от вътрешните енергийни проблеми.

Ресорният министър, който бе прокурист на ЕВН, каза, че обратното одържавяване на разпределителната мрежа няма да доведе до нещо добро. Той поясни също, че преговорите за отчисляване на дивидент от печалбата на дружествата за 2009 г. са започнали още в началото на януари. По думите му в хазната не се очакват бомбастични суми от дивидентите, а едноцифрени стойности в милиони. Ден по-рано заместничката му Мая Христова изчисли, че в бюджета може да влязат около 250-300 млн. лв. от ЕРП-тата.

ДКЕВР започва финансова проверка на електроразпределителните дружества, Националната електрическа компания и всички обекти на регулирани цени в страната, съобщи още министър Трайков. По думите му всяко установено нарушение ще бъде наказано.

Ще ревизират бюджетите за 2 години назад

За пръв път правителство отказва да поеме заложените ангажименти по големи проекти, заяви Явор Куюмджиев

Правителството ще ревизира бюджетите за 2008 и 2009 г., съобщи вчера вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков. Ревизията се налага заради анексите по около 150 договора от 13 министерства на обща стойност 2 милиарда и 150 милиона лева. По този начин анексите ще имат фискално отражение върху бюджетите от предишните две години, каза той. По оценки на финансовото министерство досега след начисленията на допълнителните разходи бюджетният дефицит за 2009 г. се е увеличил от 1.9, както бе отчетен, на 3.7 процента, а декларираният от тогавашното правителство излишък за 2008 г. от 1.8% ще намалее с 0.2-0.3 процентни пункта.

Министър Дянков съобщи, че за това са уведомени ЕК и Европейската централна банка. Финансовият министър подчерта, че ревизията няма да се отрази върху бюджет 2010 и правителството ще направи всичко възможно да задържи дефицита през тази година под 3 процента, както е според маахстрихските критерии.

Във връзка с това бившият зам.-министър на икономиката Явор Куюмджиев заяви пред ДУМА, че при дългосрочните договори принципът е като да си купиш кола на лизинг - това са разходи, които се планират във времето. На абсолютно същия принцип се работи за големите проекти, коментира той. Куюмджиев заяви, че има приета финансова рамка за тригодишен период (2009-2012 г.), в която е предвидено в бъдещи бюджети да се заложат пари за изпълнението на тези проекти. В този смисъл нарушението е изцяло на новото правителство, защото за пръв път в историята на България управляващи отказват да поемат заложените ангажименти по големи проекти, заяви Куюмджиев.

Дянков каза още, че има голяма вероятност към България да тръгне наказателна процедура за свръхдефицит през 2008 г., предаде "Фокус". Според него това означава мониторинг и на всеки шест месеца доклади. По-късно бившият финансов министър Пламен Орешарски каза, че наказателна процедура за свръхдефицит няма. "Миналата година със свръхдефицит приключиха 21 от 27-те страни. Куюмджиев заяви, че тогава България е била единствената държава, която е имала такъв огромен излишък, а не дефицит.

По думите на Орешарски може да се ревизира разходът на начислена основа. На касова основа бюджетът отдавна е приключен с излишък от 3%, което е 2,1 млрд. лв. касов излишък, каза бившият финансов министър. По думите му касовият дефицит е окончателен, а начисленият е въпрос на интерпретация.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

На съвместна пресконференция с икономическия и финансовия министър премиерът Борисов обяви, че правителството се отказва да кандидатства за еврозоната

НЯМА ДА КАНДИДАТСТВАМЕ ЗА ЕВРОЗОНАТА

Отказваме се от кандидатстването за ERM II и съответно за еврозоната, защото би било нахално да кандидатстваме при този свръхдефицит, каза премиерът Бойко Борисов. "Досега сме били съпричастни на лъжите, когато сме обяснявали на Брюксел, че сме подготвени за еврозоната, без да знаем за заложения капан", допълни той. Премиерът даде за пример как към днешна дата официалните задължения на болниците били за 280 млн. лв., но доставчици на медицинска апаратура претендирали, че са 400 млн. лв.

Глобиха „Метро" за заблуждаваща реклама

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) е наложила глоба от 97.5 хил. лв. на компанията за търговия на едро "Метро кеш енд кери България" ЕООД заради разпространение на заблуждаваща реклама, съобщиха от комисията вчера. Антимонополният орган е задължил компанията да спре разпространението на рекламата на автомобилни гуми "Барум Поларис 2" в брошурите си. Това решение не е било обжалвано от "Метро".

КЗК смята, че чрез разпространяваните брошури компанията е рекламирала продукти, които не се предлагат от нея или са с характеристики, които не отговарят на поместеното в рекламата, като по този начин се подвеждат потребителите и се увреждат интересите на конкурентите. При определяне на санкцията комисията е взела под внимание периода и характера на нарушението и икономическото състояние на ответното дружество, съобщиха от КЗК.

Вивaком внесе иск срещу БНТ за неплатени задължения

Компанията Вивaком, наследник на БТК, е внесла вчера в съда иск срещу Българската национална телевизия (БНТ). Телекомуникационната компания иска да се започне процедура по изплащането на дълга, който националната телевизия е натрупала към оператора от август миналата година досега. Към момента БНТ дължи на телекома 8 200 000 лв. за пренос и разпространение на сигнала на телевизията в цялата страна, съобщиха вчера от компанията.

От Вивaком съобщиха още, че БНТ не е предоставила погасителен план за дълговете си до 9 април, както първоначално е било договорено. От компанията са се надявали спорът да бъде разрешен извън съда. Съдебният иск е крайната стъпка, която телекомът предприема, след провал на няколкомесечни преговори с БНТ. Ръководството на телевизията е било официално уведомено за възможността Вивaком да предприеме тези мерки, съобщиха още оттам.

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС НА 11.05.2010 г. от 11.00 ч.

ЗА ПРОДАЖБА НА ЧАСТНА ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ - представляваща имот № 221023, находящ се в землището на с. Белица, община Ихтиман, с площ от 128,767 дка.

Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул."Цар Освободител" 123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация до 10.05.2010 г., до 16.00 ч. на касата на община Ихтиман, ул."Цар Освободител" 123.

За справки тел. 0724/82381, вътр.109

Съдът отказа да обяви „Ален мак" във фалит

Пловдивският окръжен съд отхвърли като неоснователна подадената молба от пенсионно-осигурителна компания "Доверие" за откриване на производство по несъстоятелност срещу козметичната компания "Ален мак" поради неплатежеспособност. Решението може да бъде обжалвано пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Делото беше разглеждано в изключително кратък срок, след като на 3 февруари е постъпила молбата от кредитора, извършени са поисканите от страните съдопроизводствени действия и е обявено за решаване след едно съдебно заседание.

Молбата за откриване на производство по несъстоятелност бе подадена от пенсионно- осигурителната компания "Доверие" в началото на февруари, след като фирмата не изплати дължимите лихви по дълговете си, натрупани към облигационерите на двете емисии. "Ален мак" е една от няколкото компании, които в резултат на кризата имат проблеми с обслужването на задълженията си. За момента е единствената с публична емисия облигации, за която има подадена молба за несъстоятелност. През февруари Общото събрание на дружеството отказа да гласува поисканията от мениджърския екип нов банков заем, с който да бъдат погасени лихви и текущи задължения.

Свят

Руският президент Дмитрий Медведев постави подписа си под пожеланието "Успех" върху тръба от газопровода "Северен поток", чието строителство официално стартира на 9 април. На церемонията присъстваха премиерът на Холандия Ян Петер Балкененде, еврокомисарят за енергетиката Гюнтер Йотингер, бившият германски канцлер, който е председател на акционерите в компанията оператор на проекта - Герхард Шрьодер, председателят на управителния съвет на "Газпром" Алексей Милер и изпълнителният директор на "Норд стрийм" Матиас Варниг

Брюксел обиден на Обама

Мини срещата на високо равнище в Прага бе посрещната като проява на пренебрежение към ЕС

Решението на САЩ да не поканят в Прага нито един от висшите представители на Европейския съюз на подписването на новия руско-американски договор за ограничаване на стратегическите нападателни оръжия или на състоялата се след това среща на президента Барак Обама с лидерите на 11 страни от Централна и Източна Европа бе посрещнато в Брюксел като още една проява на пренебрежение, пише днес информационният сайт "И Ю Обзървър". В Прага не бяха поканени нито върховният представител за външната политика и сигурността баронеса Катрин Аштън, нито европейският президент Херман ван Ромпой, нито премиерът на сегашния председател на ЕС Испания.

Белият дом обяви, че целта на срещата с 11-те лидери от Централна и Източна Европа е била Обама да се запознае "с уникалната гледна точка" на бившите социалистически държави по проблемите на европейската сигурност.

Срещата в Прага се състоя в момент, в който в столиците на страните - членки на ЕС, се промъква съмнението, че САЩ поставят на преден план отношенията си с Русия, като в същото време се отдръпват от плановете си за нови военни бази в Полша и Чехия, отбелязва "И Ю Обзървър". На всичкото отгоре Обама отмени насрочената за май среща на високо равнище ЕС - САЩ в Испания. Поредицата от събития предизвиква смут и в испанското председателство. И поражда естествения въпрос дали САЩ продължават да смятат ЕС за един от важните играчи на световната сцена.

Говорител на Европейската комисия омаловажи в официално изявление факта, че в Прага не са били поканени нейни представители.

Лидерът на либералите в Европейския парламент Ги Верхофстат бе по-откровен, посочва "И Ю Обзървър". "В момент, когато Европейският съюз полага усилия да оформи своите външнополитически структури, така че да оказва по-силно влияние на глобално равнище, срещи като тази в Прага отразяват губеща ситуация и за САЩ, и за страните от ЕС, участвали в нея", заявил Верхофстат. Срещата в Прага според него изтъкнала още веднъж необходимостта от обща външна политика на ЕС, "така че Барак Обама да знае на кого да се обади и кого да покани на вечеря".

Фратини:

Трябва да създадем европейска армия

Навечерието на срещата на френския президент Никола Саркози и италианския премиер Силвио Берлускони в Париж, на която бяха обсъдени актуални проблеми от европейската политика и сигурността, външният министър на Италия Франко Фратини сподели пред френския вестник "Фигаро" някои важни въпроси, които трябва бъдат засегнати при разговорите.

В центъра на вниманието отново попадна Гърция и бушуващата там икономическа криза. Така Гърция и надеждността на еврозоната се очертаха като едни от основните теми на срещата.

"Италия и Франция са длъжни да помогнат на Гърция и това е в техен интерес, за да се избегнат негативните последствия както за техните икономики, така и за еврото", заяви след срещата си със Саркози италианският премиер Силвио Берлускони, цитиран от Ройтерс.

"Европейският съюз е готов да задейства плана си за оказване на финансова помощ за Гърция "във всеки един момент", каза от своя страна френският президент Никола Саркози. "Гръцките власти взеха смели мерки за възстановяване на обществените финанси на страната, а всички държави от еврозоната одобриха помощен план." Той добави, че Гърция и еврозоната, съобразявайки се с препоръката на Европейската централна банка и Европейската комисия, ще решат дали има условия за активиране на плана.

Друга интересна тема, която двамата лидери са обсъдили, е засилването на европейската идентичност. В тази връзка бе обсъдена позицията на Италия за необходимостта от създаване на европейска армия. По този повод Франко Фратини още в четвъртък заяви интереса на Италия да бъде създаването на алпийска френско-италианска бригада. "Иска ни се и други държави да се присъединят към идеята. Испания или Германия може би? Не става въпрос да наложим европейска армия, а да придобием средства за намеса. Ако Европа иска да бъде убедителна в борбата срещу тероризма, стабилизацията на кризисните зони и ядрената сигурност, тя трябва да "създаде" своя собствена сигурност, а не да се осланя единствено на САЩ", поясни Фратини.

кратки

Обвиниха капитана на „Илинден"

Капитанът на кораба Сотир Филевски и представителят на германската компания "Лойд" Бранко Баич са двамата обвинени за потъването на кораба "Илинден" на 5 септември 2009 г., при което загинаха 15 български туристи. Филевски и Баич се обвиняват в "тежки деяния срещу сигурността на лица и имущество в транспорта".

Иран има центрофуги от трето поколение

Иранският президент Махмуд Ахмадинеджад ще оповести новите, трето поколение центрофуги за обогатяване на уран, които са способни да обработват радиоактивни елементи няколко пъти по-бързо от досегашните, заяви ръководителят на Иранската организация по атомна енергия Али Акбар Салехи. "Днес Иран ще покаже третото си поколение центрофуги, които са с 10 пъти по-мощни от първото поколение", каза той по време на речта си, отбелязваща националния ден на ядрената енергия в Иран.

Американци няма да осиновяват русначета

Русия иска да замрази практиката за осиновяване на руски деца от американски семейства, съобщи руският външен министър Сергей Лавров. "Ние решихме да предложим и ще настояваме твърдо всяко осиновяване от американски семейства да бъде замразено, докато Русия и САЩ сключат споразумение по този въпрос", поясни Лавров. Той припомни случая със 7-годишно руско момче, което приемните родители американци върнаха в Русия със самолет. Детето пристигна в Москва самичко и носеше бележка, че семейството се отказва от осиновяването.

Разбиха мрежа за трафик на животни

Испанската полиция разби международна мрежа за трафик на животни, арестувайки седем души. В операцията са били иззети 2500 екземпляра, които фигурирали в списъка със застрашени видове. Намерени са останки от птици, насекоми, влечуги, бозайници като иберийски рис и други застрашени видове от Иберийския полуостров. Мрежата за трафик на животни продавала кожи предимно на частни колекционери, съобщиха от полицията.

Повечето затворници в Гуантанамо били невинни

Бившият американски президент Джордж Буш знаел, че повечето от задържаните в затвора Гуантанамо са невинни, но ги държал там по политически причини, твърди съветник на бившия държавен секретар Колин Пауъл в документ, до който получил достъп британският вестник "Таймс". Според документа бившият вицепрезидент Дик Чейни и бившият министър на отбраната Доналд Ръмсфелд са знаели, че мнозинството от 742-те задържани са невинни.

Свят

Франция критикува отношението към ромите

Липсата на мобилизация и политическа воля в ЕС са в основата на дискриминацията на това малцинство

Френският държавен секретар по европейските въпроси Пиер Льолуш остро разкритикува липсата на политическа воля у европейците по отношение на несигурното положение на ромите, предаде Франс прес. "С изключение на испанския министър на социалната политика Тринидад Хименес и един румънски колега не видях други министри, не видях политическа воля. Не мога да скрия разочарованието си", заяви Льолуш във връзка със започналата вчера в испанския град Кордоба Втора европейска среща на върха, посветена на ромите.

"Чух много обещания, но малко решения. Не можем да продължаваме да се оплакваме в принципни декларации, когато сме изправени пред огромен проблем, възникнал с разширяването на Европа, в която има между 9 и 12 милиона онеправдани и крайнобедни роми", подчерта Льолуш. "Тези хора живеят при дискриминация, при ужасни условия, в плачевни жилища в бидонвилите, те получават лошо образование, работят при лоши условия на труд, при миграционен поток от изток на запад към страните основателки на ЕС като Франция, Испания, Италия и Белгия. Очевидно е, че обособените в гета, дискриминирани хора, които нямат друг шанс да се прехранват, ще се отдадат или на просия, или на престъпления. Това е недопустимо. Всичко това е на път да превърне Европа в лоно на ксенофобията и безмилостното отхвърляне", добави Льолуш.

В Кордоба Льолуш представи френско-румънска пилотна инициатива, която утвърждава категорично принципа за недискриминация спрямо ромите, които са европейски граждани като всички останали, за задължение на страните, от които произхождат, да ги интегрират с помощта на останалите страни членки и за предприемане на необходимите мерки срещу трафика на хора. Той изрази задоволство, че Румъния е назначила държавен секретар по въпросите на интеграцията на ромите и е приела да разположи румънски полицаи в Париж за разкриване на мрежи за трафик на хора.

Льолуш поиска "картографиране на микрорайоните, където хората не са интегрирани, за да бъдат по-целенасочени усилията на ЕС и да може да се осъществява контрол върху използването на предоставените финансови средства. Той настоя най-вече за програми в областта на образованието.

Защитата на правата на ромите срещу дискриминацията в Европа е приоритет за правителството на Барак Обама, заяви по същия повод държавният секретар на САЩ Хилари Клинтън. "Като всички граждани, ромите трябва да имат възможност да живеят без дискриминация, да имат равен с останалите достъп до образование, здравеопазване и работа", посочи Клинтън в послание по случай отбелязания на 8 април Международен ден на ромите.

От дълго време правата на ромите са част от моите лични ангажименти, както и приоритет за САЩ при правителството на Обама, отбеляза тя. САЩ работят с партньорите си за това, зачитането на тези права да стане правило в Европа.

Срещата в Кордоба приключва днес.

Бивш шеф на „Полароид" получи 50 г. затвор

Американски съд осъди на 50 години затвор бившия ръководител на компанията "Полароид" Тома Петерс. Присъдата е за създаване на мошеническа схема, в резултат на което са били скрити 3,65 милиарда долара, съобщават местните медии. Според обвинението 50-годишният Петерс заслужава максималната присъда за подобно деяние - 335 години. През декември миналата година съдът в Минесота призна бизнесмена за виновен по 20 обвинения, между които мошеничество, престъпен заговор и пране на пари. Съдът не е повярвал на твърдението, че Петерс не е знаел за съществуването на мошеническата схема. Според обвинението именно той е "капитанът на кораба", т.е. организатор на аферата. Бившият ръководител на Polaroid се извинил пред семейството си, приятелите, бившите колеги, а също така и на жертвите на тази схема.

В края на 2008 г. ръководството на Polaroid е започнала проверка на финансовото състояние заради мошеническите действия, в които бил заподозрян Том Петерс - основател на дъщерната компания Petters Co. Inc. (PCI).

Компанията Polaroid е била основана през 1937 г., първите фотокамери Polaroid са се появили през 1948 г. Пикът на "полароидите" беше през 1991 г. Но компанията не успя да се впише в цифровата революция и през 2001 г. тя обяви фалит, след което е била закупена от компанията на Петерс.

Снимка БГНЕС

Протестна вълна отново заля Тайланд, в който от три дни е въведено извънредно положение. Хиляди демонстранти разкъсаха военния кордон около сградата на сателитната телевизия, която излъчва опозиционния Народен телевизионен канал, и поискаха да бъде отменена цензурата върху предаванията

Силите на опозицията възстановиха реда в Бишкек

През изминалата нощ силите на новото правителство на Киргизстан с подкрепата на доброволни отряди са успели да възстановят реда в столицата Бишкек, съобщиха различни агенции.

Правителството е блокирало дейността на пет банки, за да не бъдат източени от тях средствата на клана Бакиеви. Издадена е заповед за арест на брата на бившия президент на страната - Жаниш Бакиев - бивш шеф на Службата за държавна охрана, който е издал заповедта за стрелба по протестиращите на 7 април. По последни данни са загинали 76 и са пострадали 1520 души. 9 и 10 април са определени за дни на траур в Киргизстан в памет на жертвите в безредиците. Междувременно първият заместник-ръководител на новото правителство и министър на финансите Алмазбек Атамбаев е в Москва да договаря руска финансова помощ.

Върховният представител по външна политика на ЕС баронеса Аштън приветства знаците за стабилизация в Киргизстан и края на конфронтацията. Тя призова всички страни в конфликта да се въздържат от насилие и да се включат в конструктивен диалог за бързо възвръщане на демократичния и конституционен ред в страната. ЕС е готов да предостави спешна хуманитарна помощ на Киргизстан при необходимост. Специалният пратеник на ЕС за Централна Азия Пиер Морел пристига в Бишкек днес и ще остане там три дни. За Бишкек е отпътувал и директорът на Центъра за предотвратяване на конфликти при секретариата на ОССЕ Херберт Зелбер. База "Манас", която е от основно значение за мисията на НАТО в Афганистан, е с намалена дейност от 8 април, според изявление на говорителя на Пентагона, очаква се в най-скоро време базата да заработи в пълен обем.

Антиамерикански протести заливат Ирак

Масови протестни демонстрации започнаха в Ирак по повод седмата годишнина от американската окупация. Протестите се провеждат в Багдад и Наджаф. За провеждането на протести е призовал радикалният шиитски лидер Муктада ас Садр, но в Багдад участие в протеста вземат и представители на други политически сили, в това число и привърженици на победилия в неотдавнашните избори блок "Ал Иракия".

Колоната на протестиращите в Багдад е заляла централната улица, а демонстрантите са носели лозунги: "Окупацията не донесе нищо хубаво, освен унищожение и разруха", "Изтеглянето на окупаторите е единственият изход за решаването на нашите проблеми". Започналата на този ден окупация донесе на Ирак около половин милион загинали, милиони вдовици, сираци и инвалиди, милиони напуснали страната си. Във връзка с протестите в Багдад са засилени мерките за сигурност, също такова е положението и в Наджаф.

Свят

Помирение с родината

Пианистът Андрей Гаврилов ще свири в Сибир

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Андрей Гаврилов

Дмитрий ГОЛОВАНОВ

На тригодишна възраст той свири по слух "Реквием" на Моцарт. На 18 години става победител на международния конкурс "Чайковски". Святослав Рихтер, с когото са музицирали на четири ръце, го е изтъквал сред съвременниците му. През 1980 г. той напуска СССР. Но не е искал политическо убежище. Пръв от руските емигранти запазва съветското си гражданство. И сега по собствените му думи вече се е "помирил с родината".

Нямате ли желание да се върнете за постоянно в Русия?

- Въпросът за "завръщането" е едновременно прост и сложен. Аз съм гражданин на четири държави, в това число и на Русия. Сега, когато живея в Швейцария, аз по-добре опознах родината си, отколкото когато живеех в нея като дете. Преди емиграцията знаех три града - Москва, Ленинград и Свердловск. След това, по силата на различни глупости, които ставаха в нашата страна, четири години се намирах практически под домашен арест и в края на краищата бях принуден да замина. По-точно да избягам. Сега, след като видях половината страна, разбрах много неща. Струва ми се, че Русия ме прие и ми прости, ако в нещо съм бил виновен пред нея. Аз също й простих и все повече се влюбвам в нея. Що се отнася до постоянното местожителство... Там аз пуснах корени, а тук винаги ще се радвам да идвам и се надавям, че ще ме канят по-често.

Как събрахте такава колекция от гражданства?

- Емигрирах в Лондон, самата Маргарет Тачър майчински обърна внимание на моята съдба. Тогава станах поданик на Обединеното кралство. Немското си гражданство пък получих след серия концерти в Източен и Западен Берлин още преди падането на стената. Донесоха паспорта вкъщи заедно с писмо от канцлера Кол и тогавашния министър на външните работи Геншер с молба да приема гражданството. Германия е родината на Бах и аз много се гордея с това. От съветското си гражданство не съм се отказвал. Когато емигрирах във Великобритания, просто нямах в себе си документи. По-късно Горбачов потвърди, че аз продължавам да съм гражданин на съветската страна, а следователно и на нейната правоприемница Русия. И накрая, четвъртото ми гражданство е от Швейцария, страната, в която живея в момента.

Различна ли е руската публика от западната?

- Драматически се различава. Не мога да кажа коя публика е по-добрата и коя е по-лошата. Европейската публика несъмнено е по-изкушена. Но руският зрител, макар и по-малко подготвен, компенсира това със силна емоционална енергия. Нашият народ е способен да чувства интуитивно много неща. Това го няма в старицата Европа. Това, което ние сега чувстваме, тя го е преживяла през Ренесанса. Мисля, че в момента, в културния смисъл на думата, ние преживяваме истински Ренесанс.

Струва ми се, че не всички, които живеят в Русия, споделят тази гледна точка...

- Настоявам, че е така. Виждам много интересни процеси, които вървят в културния живот на страната. В последно време в Русия много силно нарасна интересът към класическата музика. Започнаха да й отделят голямо внимание. Например в концертната зала на Красноярската филхармония открих невероятно количество великолепни музикални инструменти. Само роялите клас "лукс" бяха пет. В целия свят зная само няколко града, които имат този разкош. А и звученето в залата го оценявам във висша степен.

В пресата пишат, че вие съвършенно по нов начин трактувате Бах, който изпълнявате в сегашното си турне из Русия. Така ли е?

- Не, напротив, старая се да изпълнявам всеки композитор - Бах, пред който се прекланям, Шопен, когото обичам, Моцарт, Прокопиев - така, както в моите представи биха свирили те. Да се опиташ да разбереш великия композитор е свръхзадачата, която поставям пред себе си.

„Народните облигации" - единствено решение за гръцката криза

Снимка БГНЕС

Нещата не могат да вървят повече така. Не може да продължава тази политика, превърнала Гърция в жертва на международните спекуланти. Правителството в Атина демонстрира склонност да се съобрази с напътствията на ЕС.

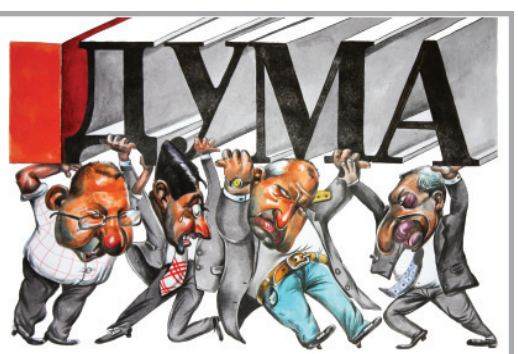
Ефектът обаче се оказа жалък и злощастен за страната. От една страна, гърците са залети от антиработнически мерки, наложени от премиера по искане на ЕС, въпреки че те са в противовес с предизборните и следизборните му обещания, а от друга, гръцката икономика е оставена напълно незащитена от партньорите си в ЕС по настояване на германския канцлер Ангела Меркел. Предупреждавахме, че решението на ръководителите на еврозоната на 25 март е неприемливо за Гърция, тъй като то не препоръчва подкрепа и помощ, а напротив, даде "зелена светлина" на спекулантите, за да "съдерат" Гърция.

Тази оценка получи болезнено потвърждение в еврозоната. С други думи, видя се ясно, че решението е от полза не за Гърция, а за спекулантите. От момента, в който ЕС ни изостави и застана срещу нас, за да фалираме, правителството в Атина трябва да промени политиката, тъй като е длъжна да се справи със спекулативните атаки без традиционните си досега партньори. Европейските и американските спекуланти естествено знаят, че Гърция до месец трябва да вземе заем поне петнайсетина милиарда евро и са решени да я "одерат". Гърция не храни никаква надежда за милостиня. Същите тези спекуланти ще променят поведението си само ако се уплашат, че правителството може да вземе заеми от другаде. Само тогава те ще загубят колосални суми, които очакват да получат от лихвите по заемите, отпуснати на страната.

Китай и арабите са сред другите външни кредитори. Преди месеци правителството в Атина прибягна до Китай, за да вземе заем, но подходът му се оказа доста наивен. Засега тази възможност не се обсъжда. Все още обаче е неясно дали кабинетът на Папандреу сериозно е проучил всички канали за вземане на заеми от арабите. Може да са каже, че идеята за такъв вариант остави негативно впечатление, като се има предвид, че преди около два месеца правителството отхвърли оферта на либийския ръководител Муамар Кадафи. Със сигурност обаче Гърция плаща скъпо отсъствието на проарабска политика на страната. Но ако правителството се окаже неспособно да осигури заеми от арабски страни, то няма друг начин освен да пусне "народни облигации" и лихвени ценни книжа, които да бъдат раздадени на гръцките вложители, както това ставаше при драхмата.

Целта на този акт не е да бъде заменено банковото кредитиране с народни влогове, а да се даде знак на банките в Европа, че или трябва незабавно да свалят лихвите по кредитите на Гърция до разумни нива, или губят милиарди евро от лихви, ако принудят гръцкото правителство да разшири вътрешното си кредитиране.

20 години ДУМА
ПОКАНА

Уважаеми дами и господа,

Екипът на ДУМА ви кани на тържествен концерт по случай 20-годишния юбилей на вестника.

дата: 26.04.2010 г.
място: Народен театър "Иван Вазов" начало: 19 часа

Интервю

Атанас Мерджанов:

„Руска заплаха" виждат само болни мозъци

Единствено със съгласието и подкрепата на гражданското общество могат да бъдат отстоявани национални каузи, казва левият депутат

Интервю на Лилия ТОМОВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

АТАНАС МЕРДЖАНОВ е роден на 3 септември 1963 г. в Елхово. Завършил е социология, народен представител от Коалиция за България от 31-и Ямболски избирателен район. Бил е депутат и в 38-ото, и в 39-ото Народно събрание.
В 41-ото Народно събрание е заместник-ръководител на Постоянната делегация на българския парламент в Асамблеята на европейската сигурност и отбрана и е член на Комисиите по външна политика и отбрана и по вътрешна сигурност и обществен ред. Женен е, има три деца.

След срещата на Барак Обама с президенти и премиери в Прага разсеяха ли се съмненията от преди изборите в САЩ, че Америка се оттегля от Централна и Източна Европа или вече няма интереси, каквито е имала преди?

- Би било наивно да се смята, че Америка ще се оттегли от Централна и Източна Европа. И ако някой преброи подобна теза за вярна, това би означавало политическо късогледство. Поскоро става въпрос за успокояване на страстите, за стремеж към повече доверие и сигурност между двете суперсили Русия и САЩ, с респекти към останалия свят - Европейския съюз, Китай и други напреднали държави.

Външният министър Николай Младенов заяви, че няма разумен човек, който в момента да смята, че съществува някаква заплаха за нашата сигурност, идваща от Русия.

- Подкрепям външния ни министър в това му съждение. Наистина всеки нормален български гражданин най-малкото би могъл да си позволи да смята, че подобна заплаха може да идва от Русия. Това може да се приеми само на болни мозъци. Разбира се, че тероризмът си остава основна заплаха. Но все пак на проблемите на сигурността трябва да гледаме много по-дълбочинно, много по-компактно - съвременната ситуация дори ни принуждава да го правим. И не само към конвенционалните конфликти, не само заплахата от тероризъм - сигурността трябва да се измерва преди всичко в сферата на икономиката и на екологията, и това се случва все по-често, особено през последните десетилетия. И точно към това насочват своите потенциали обществата - научни, икономически, финансови, и търсят решения на възможните ситуации.

А дали елементите на противоракетната отбрана наистина никога не са били насочени срещу Русия?

- Този въпрос предполага доста пространен отговор, тъй като за никого все още не са ясни елементите на противоракетната отбрана. В българското общество бяха пробвани, главно - на спекулативна основа, различни твърдения и "инициативи", които срещнаха доста солиден интерес. Все пак за всички трябва да е ясно какво представлява новата противоракетна отбрана на САЩ, новите й елементи, а и как тези елементи ще бъдат базирани, към кого ще бъдат насочени, какво гарантират като елементи на сигурността. И тогава да бъдат направени съответните политически изводи - за заплахите и за сигурността. Нормално е обаче Русия да реагира най-ревниво, и то поради причината, че няма яснота като цяло в света и от гледна точка на позицията на Европейския съюз. А ние, като страна членка на ЕС, трябва преимуществено да съблюдаваме и да съгласуваме своята позиция и с останалите държави членки.

Къде е мястото на малка България в голямата политика, г-н Мерджанов, особено като си намерихме (или ни намериха) нов голям брат? Или това е съдбата на малките държави?

- Мястото на малка България е преди всичко в голямата, всеобщата комуникация - с все по-активна позиция, с все повече настойчиво търсене на информация и заявяване на нашето виждане по всеки глобален и всеки регионален въпрос. Смятам, че само по този начин - с достатъчна публичност, и не само между политическите сили и фактори, които решават въпросите, а преди всичко със съгласието и с подкрепата на гражданското общество, могат да бъдат отстоявани национални каузи и национални идеи.

Тече дискусия по новата стратегическа концепция на НАТО, очаква се дори нова дефиниция за колективната отбрана. А доктрина за българската национална сигурност ще бъде ли изготвена все някога? БСП ще настоява ли за това?

- БСП има готовност за концепция по националната сигурност, по този въпрос проведохме и научна конференция, имаме позицията и на Съвета по отбрана и сигурност към Националния ни съвет. Но за да тръгнем да говорим за национална доктрина, отговор преди всичко трябва да дадат управляващите, правителството, министър-председателят. Те обещаха, че ще представят варианти и проекти, но до днес нямаме, както се казва, "готов продукт". Една такава доктрина, разбира се, трябва да бъде обсъдена, тя трябва да бъде приета с консенсус от Народното събрание и с активното участие на президента, на консултативния съвет по сигурността към него. И, разбира се, доктрината трябва да бъде ориентирана към динамиката на времето. А тъй като предизвикателствата са непрекъснато пред нас, тя трябва да бъде и гъвкава, и активна.

> **Малка България трябва да има все по-активна позиция по всеки глобален и регионален въпрос**

Премиерът Борисов е съобщил в Прага, че противоракетната отбрана ни трябва и защото АЕЦ "Козлодуй" например не е защитена...

- Подобно твърдение звучи несериозно и просто "виси във въздуха". Всички политически сили само преди месец изразиха готовност за позиция и вече заявиха, че решаването на подобен проблем - участието на България в ПРО, трябва да бъде взето с национален консенсус. От БСП казахме още, че са необходими и още, по-пълна, информация, че са нужни позициите на всички политически сили и на консултативния съвет при президента. Приказките за незащитеността на АЕЦ "Козлодуй" са просто оправдание заради определен натиск, не е ли ясно. Така че - защо да не вземем решението за участието ни в ПРО чрез референдум?

Кандидатът

Веселка ВЕНКОВА

В Пловдив вчера се шегуваха, че кметът им Славчо Атанасов отишъл в президентството, за да огледа бъдещото си работно място. Мнозина избухваха в смях, но песимистите клатеха тъжно глава и припомняха, че у нас във всяка шегичка има парченце истина.

Къса е човешката памет и вече никой не си спомня кога за пръв път, май беше миналата есен, около раздорните ВМРО-конгреси, Славчо се опъна, че не само кмет и партиен лидер става от него, а и президент. После приписаха фразата на един хлевоуст бизнесмен, с когото под тепетата отдавна си бършат ръцете бивши и настоящи управленци.

По-после двамата Атанасовци, както наричат под тепетата кмета Славчо и зама му по общинските имоти Петко, си спретнаха ВМРО-прим и вече няколко месеца репетират формулата формален и неформален лидер. По един друг светъл пример. Като написах това, се сетих, че от 31 август 2007 г. Бойко Борисов не ми е отговорил на въпроса: "Като подкрепяте този човек за кмет на Пловдив, познавате ли го?" Някога може и да ми отговори. Чакам отговор и за нереформираната здравна система, за която бяха надиплили милионите още през ранната пролет на 2009-а. Но и тогава пропагандата беше "замътила" фактите. Стил, какво да се прави. Учили са ни, че е хубаво да си праволинеен и чак по-късно стана ясно, че само мъртвите (пардон!) и простаците не се променяли...

Вчера пловдивският кмет категорично отрече подозренията, че твърде рано е започнал битката за втори кметски мандат. Ама как, моля ви? "Проблемът с изборите, които са чак след година и половина, не седи на дневен ред пред мен", заяви твърдо той. Сегашното му гайле бил единствено "стратегическият заем от 30 млн. лв. за пътна инфраструктура". А пловдивчани дали изплатиха вече заема, взет от Иван Чомаков пак във втората половина от последния му мандат?

Отрече бодро Славчо, но не уточни кметски избори ли има предвид. Паметливи пловдивски първенци още разказват сащисани как през 2003-а, пред току-що избрания Чомаков и други големци наоколо, Каракачанов представил новоназначеното кметче на "Тракия" като бъдещия ВМРО-кмет на Пловдив?!

"Подкрепяте ли Славчо Атанасов за президент?" Анкета с този единствен въпрос е правил на 28 ноември 2009 г. репортер на пловдивската телевизия "Тракия". Отговорите нямат значение, въпросът е пловдивският кмет Славчо Атанасов наистина ли е готов да се кандидатира за държавен глава. Щото, като му се напише името в Google, се подреждат по азбучен ред ключовите думи: биография, масон, Пловдив, скандал.

Да не забравяме, че "момчето" напусна вожда си, защото бил безпринципен в коалиционната си политика. За Б.Б. няма нищо да ви напомням, но не забравяйте, че Славчо беше в състава на паметната президентска делегация в Узбекистан. Да се готви следващият!

Ако и този път някой крои планове да пробута Славчо Атанасов за голям комат, нека прецени първом, че е време за фаворита да се напише истината. А той да не забравя, че Илко, Петко и агент Георгиев няма вечно да са край него, за да суфлират и да го дърпат за пеша.

Нищо лично, Славчо, успех!

Общество

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Светослав ЯНАКИЕВ

Май само този бизнес не подлежи на ликвидиране

Българските „бушизми"

Вече свикнахме на разнопосочното говорене, което иде буквално от цялото правителство - един ден на лице, на другия ден на опаци. Човек някак не може да приеме, че в нормална държава премиер и министри като че приказват каквото им дойде на ум, сетне се налага единият да обяснява какво бил казал другият и как всъщност имал предвид обратното на това, което е рекъл. Но когато един премиер пред лицето на цял свят лепне международно голяма глупост, няма как лентата да се върне назад, та да обясним, че не бил имал предвид това, дето е лепнал.

Представете си френския премиер - който и да е той, или дори румънският да изрече публично където и да било в света, че централите на собствената му държава "нямат никаква защита". И да добави: "Не знам дали знаете това, хубаво е да не знаете." Само едно време на президента Буш светът разрешаваше да говори глупости, но той все пак бе президент на Америка... Но дори за него планетата си измисли забавление с присмеха за "бушизмите". Какво, ако не български бушизъм, е откровението на родния ни премиер ("Гладен съм!"), с което ще го запомнят колегите му от Европа? И чийто държавнически коментар за срещата с Обама се свежда до пържолата и рибата в блюдата при рандевуто. Нали и самият Буш, когато бе в България, обявяваше през час въжделенията си "да хапне след малко".

Няма ли съветници българският БУШмен, които да му кажат, че нашата централа "Козлодуй" е една от най-защитените в Европа срещу тероризъм по суша, издържа на всякакви най-яростни земетръси, а колкото до въздушните нападения - ни една АЕЦ в Европа няма противоракетен щит. Нашата ли трябваше да бъде обявена за най-калпава, и то от самия водач на държавата? Само и само да се натиснем за американския ПРО, без някой да ни го е предлагал и без да сме поели какъвто и да било ангажимент, както увери неотдавна пред парламента не друг, а външният ни министър Николай Младенов. Няма ли кой да каже на Борисов, че неговото се нарича безотговорно поведение в ущърб на нацията?

Вчера пък икономическият министър Трайчо Трайков опроверга премиера от телевизионния екран. Тъкмо народът се възрадва, че Бойко заяви как ще развали договорите с електроразпределителните дружества и намекна за национализирането им - ето ти го Трайков (сам бивш служител в ЕРП-то EVN), да развали кефа на българина: нямало такова нещо, национализацията на ЕРП-тата не е на дневен ред и не е добро нещо. И пак вчера правителството смогна да съобщи, че ликвидира държавния енергиен холдинг, който преди месец уж нямаше да ликвидира. Същият холдинг, в който влизат АЕЦ "Козлодуй", АЕЦ "Белене", Булгаргаз, мините и ТЕЦ "Марица изток 2", НЕК и т.н. Та национализацията не била на дневен ред, а приватизацията? Пък народът нека вярва, че ще му смъкнат цените на тока...В САЩ поне бушизмите бяха станали за кашмер.

Право на отговор

ЧЕЗ не изплаща дивиденти

С изненада прочетохме публикацията в брой 74 от 30 март "Чуждестранни компании-кърлежи" с автор Васил Василев. Това, за съжаление, не е първата подобна необосновано негативна публикация, която се базира на невярна и некоректно поднесена информация. Тъй като нашите клиенти и ваши читатели имат право да получават навременна, професионално поднесена и коректна информация, ние се чувстваме длъжни да внесем яснота по засегнатите теми.

В България ЧЕЗ обслужва 2 млн. клиенти. С цел намаляване на разходите за отчет на електромерите през 2008 г. компанията въведе отчитане на тримесечен период. И не по свое усмотрение, а с разрешението на ДКЕВР, което е видно от действащите Общи условия. Фактически невярно е твърдението, че ЧЕЗ калкулира разходите за връщане на едномесечното отчитане в предложението си за нови цени, тъй като тези разходи вече са направени и няма как да дадат отражение върху цените в предстоящия ценови период 1 юли 2010 - 30 юни 2011 г.

По повод смяната на електромерите бихме желали читателите да знаят, че тя е вменена от Закона за енергетиката още през 2003 г., т.е. две години преди ЧЕЗ да купи 67% от дяловете на електроразпределителните предприятия в Западна България. В изпълнение на това законово задължение ЧЕЗ се снабдява с електромери от сертифицирани производители, които се придружават с документ за първична проверка.

При съмнение на клиент, че неговият електромер не отчита правилно, устройството се изпраща за експертиза в независима държавна лаборатория на Главна дирекция "Мерки и измервателни уреди". Резултатите от досега направените експертизи сочат, че електромерите на ЧЕЗ отчитат точно консумираната електроенергия, стига върху тях да не е имало външно екстремно влияние.

Авторът на последната статия пише и за "трик при определяне цената на услугата, като се измислиха два показателя - достъп до мрежата и пренос през мрежата". Хората, които имат макар и бегли познания в енергийния сектор, знаят, че с решение на ДКЕВР през 2008 г. цената за разпределение на електрическата енергия беше разделена на два компонента - цена за достъп и цена за пренос. Целта не е скрито вдигане на цените, а по-прецизно съотнасяне на цените по групи клиенти, така че всеки да плаща това, което ползва. Самите клиенти желаят по-детайлно тарифиране според спецификата на потреблението им, така че това е правилният път, по който вървим.

Обективната реалност оборва и твърдението на автора, че ЧЕЗ не публикува реализираната печалба в България. Защото финансовите отчети на компаниите на ЧЕЗ в България са заверени от одитор и са публично достъпни на уеб страницата на Търговския регистър. Освен това от придобиването на 67% от електроразпределителните предприятия в Западна България до този момент ЧЕЗ не е изплащала дивиденти на акционерите. Печалбите са оставали в дружествата и са реинвестирани

ЯН ВАВЕРА,
изпълнителен директор на
ЧЕЗ България

Дамата 10

www.duma.bg

1859 - В ЕТРОПОЛЕ СЕ РАЖДА ПАВЕЛ ХРИСТОВ (1859-1921), ОФИЦЕР. В края на 1878 г. постъпва във Военното училище в София и завършва с първия випуск през 1879 г. Веднага след завършването е зачислен в 5-а пехотна орханийска дружина, а след това, през 1880 г., в 3-та пехотна радомирска дружина. През 1883 г. е командирован в Русия, където служи в Заморския пехотен полк. През същата година постъпва във Военно-юридическата академия в Санкт Петербург, но на следващата година е откомандирован в България и зачислен като командир на рота в 15-а свищовска пехотна дружина от 3-ти пехотен бдински полк. През 1885 г. е произведен в чин капитан. През Сръбско-българската война е командир на 3-та дружина в 3-ти пехотен бдински полк, сражава се при височината Три уши на Сливнишката позиция и в Пирот. През 1888 г. командва 10-и пехотен рилски полк. На 1 януари 1904 г. е произведен в чин генерал-майор, след което същата година е назначен за командир на 9-а пехотна плевенска дивизия. По време на Балканската война е началник на 5-а пехотна дунавска дивизия. През Междусъюзническата война с дивизията си се сражава срещу сърбите при Княжевац и Зайчар. След края на войната, на 17 август 1913 г. е повишен в чин генерал-лейтенант и преминава в запаса. Генерал Павел Христов умира в София през 1921 г.

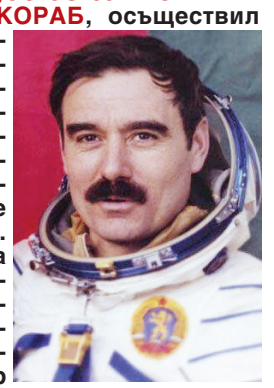

1912 - ЛАЙНЕРЪТ „ТИТАНИК" НАПУСКА ПРИСТАНИЩЕТО В САУТХЯМПТЪН, АНГЛИЯ. По време на първото си плаване с маршрут от Саутхямптън през Шербур (Франция) и Куинстаун (Ирландия) до Ню Йорк той се сблъсква с айсберг в 23:40 ч. в неделя вечерта на 14 април 1912 г. и потъва два часа и четиридесет минути по-късно в 2:20 ч. в понеделник сутринта на 15 април 1912 г., след като се разцепва на две части. За няколко часа загиват около 1500 души пътници и екипаж. Не е установен точният брой на българските пасажери, които били 45-50. Оцеляват около 700 души, спасени от кораба "Карпатия".

1962 - В СОФИЯ УМИРА МАРКО МАРЧЕВСКИ (1898-1962), ПИСАТЕЛ. Роден е на 1 октомври 1898 г. в с. Марча, Дряновско. Сътрудничи на сп. "Българан". Участва заедно с Гео Милев в редакцията на сп. "Пламък". След Септемврийското въстание емигрира в СССР, където остава до 1934 г. Завършва Литературния институт "Т. Г. Шевченко". Аспирант е по история на българската литература. След завръщането си в България сътрудничи на левия печат, пише книги за СССР. След 9 септември 1944 г. е редактор в различни периодични издания и издателства. Доцент е по история на руската и съветската литература във ВИТИЗ. Известни са и неговите детско-юношески произведения "Митко Палаузов", "Сините скали", "Героите на Белица", "Остров Тамбукту" и др. Превежда творби на М. Шолохов, М. Горки, И. Илф и Е. Петров, П. А. Гайдар и др.

1979 - ИЗСТРЕЛЯН Е „СОЮЗ 33" - СЪВЕТСКИ КОСМИЧЕСКИ КОРАБ, осъществил четвъртия полет от програмата "Интеркосмос". Командир е съветският космонавт Николай Рукавишников, а член на екипажа - първият български космонавт Георги Иванов. Основната цел е скачване със станцията "Салют 6". След това се предвижда изпълнението на 28 научни експеримента, включващи създадените за целта изцяло български системи и прибори "Спектър 15", "Средец" и "Пирин". Съгласно плана, екипажът следва да смени своята капсула с прикачената към станцията капсула от "Союз 32" и да се приземи с нея.

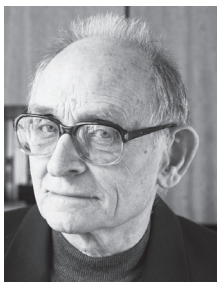

2001 - БЪЛГАРИЯ Е ИЗВАДЕНА ОТ НЕГАТИВНИЯ ШЕНГЕНСКИ СПИСЪК и българите могат да пътуват без визи в ЕС. Шенгенското споразумение е договор, първоначално подписан на 14 юни 1985 г. от седем страни - членки на Европейския съюз (ЕС): Белгия, Холандия, Люксембург, Франция, Германия, Португалия и Испания. Споразумението е подписано в Шенген - малко люксембургско градче на границата с Франция и Германия. Договорът цели премахване на граничния контрол между страните и въвеждане на засилен контрол по общата им външна граница.

На фокус

Игри на „сляпа баба” в културата

По повод на два конкурса, разтревожили общественото мнение

Александър АБАДЖИЕВ
Набор 1935 г.

По кой проект да бъде довършено “карето” на Националната художествена академия - стария на академик Смирнов или новия на арх. Стефан Добрев?

Кой да бъде директор на Държавния музикален театър “Стефан Македонски” и как да бъде избиран той?

I. Българка бе архитект на проекта

От няколко години “ври и кипи” около конкурса за нова сграда към комплекса на НХГ “Николай Павлович” - дали да се изпълни проектът на арх. Стефан Добрев, спечелил официално обявения конкурс, или да се реализира замисълът на изтъкнатия руски архитект Александър Смирнов от началото на XX век? На няколко пъти се канех да се намеся и аз в спора, но по едни или други причини отлагах. Ала тъй като в последните седмици спорът между две групи уважавани от мен специалисти се разгорещи, се реших да взема думата от позицията на човек, видял с очите си “какво” беше издигнато в началото на 40-те години на миналия век на мястото, за което сега се спори!

Имаше съвременна галерия

Учудвам се, че досега не се обади никой от хората, занимаващи се с архитектура или изобщо с изкуство, навършили 75 и повече години. Т.е. евентуални свидетели на едно културно събитие. На мястото, върху което се проектира изграждането на новата модерна сграда - допълнение към старото здание - имаше модерна сграда! Колеги, потрудете се да намерите в Народната библиотека течението на вестниците от пролетта на 1941 г. На първа страница на вестник “Утро” отчетливо се вижда голяма снимка: на широките стълби на модерна двуетажна постройка са подредени министри начело с премиера проф. Богдан Филов и проф. Борис Йоцов - министър на просветата. Има народни представители с цилиндри, висши духовници. На челно място се извисяват Владимир Димитров-Майстора и Андрей Николов - брадите им не могат да бъдат сбъркани.

Това показва снимката, но аз просто имам лични впечатления, имах и личен повод: след прерязването на лентата беше открита Първата световна детска изложба! Месец преди това в нашата образцова детска градина бе дошъл Владимир Димитров-Майстора: тогава София беше малка и всеки го познаваше. Мина покрай масите, върху които “рисувахме”, и подбра двадесетина рисунки, сред тях и 5-6 мои. Самолети хвърлят бомби, танкове стрелят, подводници атакуват параходи... Учителката ни беше много щастлива, че са ни обърнали внимание. Тогава не знаехме защо ни вземат рисунките. След месец бяхме поканени да присъстваме на откриването на световната изложба. Запомнете: Първа световна детска - годината е 1941, Западна Европа гори, немските войски са в България, след месец и нещо Хитлер ще нападне Съветския съюз. А у нас - открива се нова модерна галерия с детска изложба. Картини от Япония и Италия, от Мексико и Испания, очевидно събирани година порано. Преди с баща ми да стигнем българския “кът” (може би все е останал жив някой от онези двадесетина хлапета, представени тогава със свои съвсем скромни “творби”!), минахме през няколко зали. На стените - възхитителни рисунки - с цветни моливи, креда, маслени бои. Пейзажи, старинни сгради, катедрали, портрети. “Авторите” от света представяха красотата на своите страни. “Авторите” от Европа - войната, само войната. За децата между 6 и 10 години по онова време най- впечатляващото нещо в живота им бяха самолетите, бомбите, танковете, потъващите кораби. Нямаше картини от Франция, Белгия, Холандия...

За читателите ще опиша сградата. Издигаше се по цялата дължина на сегашното празно място от алеята на “Шипка” към парламента до “Оборище”. Много широка стълба водеше до високия партер. На него и на

двата етажа от дълги коридори

се влизаше в зали с изкуствена светлина, със завеси на прозорците. Като че ли и досега в България няма подобни изложбени зали, осветени по този начин.

Ако не се намерят снимки от тази първа експозиция, положително има поне от втората: знаменитата на времето “Антиболшевишка” изложба. Тя бе широко рекламирана в пресата и по кината, с афиши и плакати по улиците на София. Бяха изложени стотици фотографии от германски фронтови кореспонденти - безкрайните колони от пленени червеноармейци, горящите руски танкове, пламтящи препълнени хамбари (болшевиките ги запалили, за да измре населението!), разрушени заводи (разрушили ги болшевиките, за да няма работа за хората!). Тогава някои вярваха - после щеше да се окаже, че хамбарите са запалени, за да не изгребват житото за Германия. И заводите са взривени, за да не произвеждат стоки за Германия.

Но, така или иначе, такава изложба имаше през късната есен на 1941 г. в новата сграда на Художествената академия.

Сетих се в момента - а не са ли запазени кадри от кинохрониката!? На тях може да се види онова, което ние, дечурлигите от махалата, видяхме на следващия ден - дойде царското семейство със Симеончо!

След три години, на 10 януари 1944 г., бомби запалиха Държавната печатница (днес Галерия за чуждестранно изкуство) и до основи сринаха Художествената галерия. Разчистихме руините през пролетта на 1945 г. и поне десетилетие там имаше игрища за баскетбол и волейбол.

Щях да забравя - автор на проекта беше жена, български архитект! Не си спомням името ѝ, но очевидно е била голям майстор. Майстор на съвременната сграда, издигаща се на равнището на Народното събрание и на втория етаж на Държавната печатница!

Това е истината! Лично аз повече харесвам “стария проект”, но... през април 1941 г. бе открита “съвременна” галерия!

II. „Ето - това съм аз!” - Вашият директор!

Втори разгорещен спор избухна по повод конкурса за директорско място в Националния музикален театър “Стефан Македонски”. Режисьорът Борис Панкин бе избран от комисията, която процедираше по определените от Министерството на културата правила. Конкурс по документи, затворени в плътен плик и известни само на членовете на комисията за ограничен период от време. За разлика от предишния конкурс, когато се оказа, че Борис Панкин няма необходимия трудов стаж на ръководна длъжност, този път - след промяна на правилника! - той получи най-много точки и “по закон” поиска да си заеме мястото. Съвсем логично!

Също съвсем логично почти целият състав на театралната трупа буквално въстана срещу това назначение. От гледна точка на творческия процес колегите са прави: те искат да бъдат ръководени от човек, който е “вътре” в същността на тяхната дейност. Свикаха дълга-предълга пресконференция в салона на театъра, конкретно обясниха възраженията си срещу новоназначения директор, категорично заявиха, че няма да го приемат. Стигна се до противопоставяне с ръководството на Министерството на културата. Хубаво е, че министър Вежди Рашидов прие компромисно решение: ще бъде обявен нов конкурс за директор, а Борис Панкин бе назначен за съветник на министъра.

Така би изглеждал комплексът на НХА според проекта на арх. Добрев

Обаче, ако човек прочете всичко написано по случая във вестниците, ако “разпечата” всичко казано по телевизии и радио, никъде няма да намери най-съществения. А то не е какъв ще е съставът на комисията. Дали нейните членове са на равнище да решават кой от личности като Светозар Донев, Александър Йосифов, Георги Костов (цитирам имената на кандидати от минал конкурс) трябва да заеме ръководния пост? Не се ли получава така, че дори “одобряващите” да са на много добро професионално равнище, след година-две те няма да се окажат в ролята на кандидати за пост, а други да ги оценяват - от същия състав на разширената комисия?

Доколкото списъкът стана известен, почти всички кандидати са мои приятели и добри музиканти. Но става дума за друго: в тези тежки години на

дълбока криза в българската култура

(в 90% от случаите поради липса на пари!) кой какво предлага за преодоляване на невероятните трудности, когато пари не само за декори и костюми няма, а дори телефоните не могат да бъдат платени?

Смятам, че днес (това “днес” продължава вече две десетилетия) е разумно да се играе с открити карти. Нека пак да има назначена комисия. Нека пак да има писмена защита на всеки кандидат за висок пост в областта на културата. Но не е полезно да се играе на “сляпа баба”. Както бе свикана пресконференция в зрителната зала, така кандидатите един по един трябва да излязат на сцената и пред бъдещите си подчинени, пред седналите на първия ред членове на комисията, пред доказали се познавачи на музикалния театър, независими от Министерството на културата, да защитят своя проект. Репертоар - такъв! Кадрови подбор - еди какъв си! Финансови проблеми - решавам ги така! Турнетата в чужбина - чрез еди кой си и еди как си! Ако се налага: вижте заснети мои постановки, прочетете рецензии за мои прояви!

А що се отнася до категоричното изискване на творческия колектив новият директор на всяка цена да има музикално образование, ще напомня, че преди няколко години ръководното място зае великолепен музикант, който само за един сезон се провали. Директор избират не за да дирижира, да режисира, да рисува декори, да показва чрез личен пример как се изпълнява една или друга роля. Избират директор,

за да ръководи целия колектив

цялостния творчески процес, да организира т.нар. логистика, включително и финансирането на театъра. Редица от най-успешните ръководители на световни оперни театри не са били музиканти, а мениджъри - и на Метрополитън и Ковънт гардън, и на Грандопера. Ще посоча само един пример на “немузикант”- дългогодишния директор на Ла Скала в периода на най-високия разцвет на прочутия милански оперен театър - синьор Гирингели!

Директорът-ръководител трябва преди всичко да бъде “слуга” на изкуството. Личните амбиции трябва да останат на заден план - особено докато преодолеем кризата.

Влязал съм в салона на оперетата през 1943 г., когато Мими Балканска беше в разцвета на своя талант, присъствал съм при дебютите на Любомир Бодуров и Лиляна Кошлукова, на Видин Даскалов и Лиляна Кисьова... Придружавал съм колектива при негови триумфални турнета в “крепости” на оперетното изкуство. И смятам, че с моите над 200 рецензии за постановките на този театър имам правото да бъда в един пълен салон и да чуя от сцената защитата на един проект, наречен “Ето - това съм аз, кандидатът за поста директор на Националния музикален театър!”

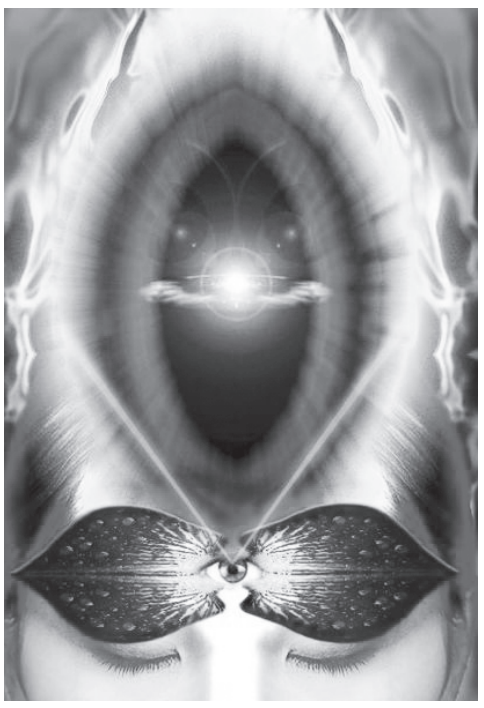
Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
10 АПРИЛ 2010
ДУМА

Ако щете - вярвайте

Третото око вижда бъдещето

То има форма на шишарка и е било открито за първи път от учените при изучаване на гущерите

Иван БЕЛОВСКИ

Седмото чувство на животните е така нареченото трето око.

Много интересно събитие озадачило учените през далечната 1835 г. в чилийското градче Консепсион, разположено на 250 мили южно от Сантяго. Една сутрин, около 10 часа и половина, всички птици в града неочаквано и едновременно се вдигнали във въздуха, започнали да кръжат и да огласят околността с тревожните си писъци. Този птичи хаос продължил около един час и половина и тогава изведнъж към птиците се присъединили много други животни. Конете започнали да цвилят с всички сили и да препускат като подивели. От каналите изпълзели плъхове, които изпълнили улиците на града. Стотици кучета хукнали навън, блъскайки се в хаоса с плъховете...

Жителите на Консепсион нямали понятие какво става. Десетина минути покъсно те обаче разбрали странното поведение на животните - силно земетресение така разтърсило града, че го изравнило със земята!

Случаят с този южноамерикански градец е класически. Той доказва, че

животните и растенията удивляват със странни способности

които хората не притежават. Някои от тези способности са по-лесно разбираеми от други. Например в много народни приказки, разказвани от хора, живеещи край езера, се говори за риби, които всеки път, когато наблизо се хлопа врата, изскачат от водата. Без съмнение животните чувстват трусовете в земята (като онези, които предшестват земетресенията), много преди да ги почувстват хората. Никого вече не учудва фактът, че кучета могат да бъдат обучени по миризмата да откриват човек, който през последните 48 часа е употребявал хероин или друг наркотик, или че бактериите могат да "подушват" експлозиви, скрити в багажа на някой пътник терорист.

Много лесно се приема и фантастичната способност на птиците да виждат от голямо разстояние малки гризачи, които им служат за храна.

Зрението на ескимосите е особено силно развито. В техния разговорен език съществуват 24 различни думи за сняг, тъй като те различават толкова вида нюанси в белия цвят.

Но съществуват два вида усещания, които животните притежават, а хората никога не са били в състояние да развият. Често се говори за шестото чувство у животните, но

всъщност те имат и седмо чувство

Едно от тези допълнителни усещания е "чувството за електричество", открито за първи път в сладководната риба, наречена гимнаркус нилотикус. Тази риба е с малки размери, зрението й е слабо развито и единственият й белег е перката по дължината на гърба.

Рибата гимнаркус нилотикус живее в блатисти води, където зрението не може да й помогне много, поради което тя има развито електрическо усещане. Плувайки във водата, рибата се обгражда с малко електрическо поле. Ако някакво препятствие наруши полето (което наподобява разположението на железни стърготини около магнит), по електрическия заряд на чуждото тяло рибата може да познае дали това е храна, неприятел, риба от същия вид или едно от онези неща, които учените поставят на пътя й. Ако рибата се срещне с неприятел, който е твърде голям, за да бъде убит от електрическия й заряд, тя бързо се втурва назад, като на нея не й трябва много време, за да промени посоката си. Тя е единственият вид от групата на висшите животни, които въпреки че имат "предница" и "задница", могат да се движат еднакво добре и в двете посоки, а електрическото й поле позволява да открива плячка и да избягва неприятелите, дори когато се движи "назад".

Трябва да бъде отбелязано, че мускулите на човека също така изпускат малки електрически заряди всеки път, когато влакната, от които те са образувани, се напрягат при движението на тялото. В бъдеще може би ще се окаже възможно да се използват тези заряди за създаване на някои защитни функ-

ции на човешкото тяло.

В продължение на много години учените бяха озадачени от

откритата вдлъбнатина на върха на черепа

на много изкопаеми. Не се знаеше какво е предназначението на тази вдлъбнатина, нито с каква мека тъкан е била запълнена, докато животното е било живо. Найсетне през последните години тайната бе разгадана. На върха на мозъка на много животни се забелязва странно образуване. В някои от случаите не се знае каква е неговата функция, в други случаи образуването се оказва жлеза, но при повечето животни то е особен вид око - трето око. Приема се, че именно това око се е подавало от дупката на черепа на изкопаемите влечуги.

Споменатото око с форма на шишарка е било открито за пръв път при изучаването на гущерите. При тези изследвания стана ясно, че от мозъка до върха на черепа, където има малко образуване - буквално с големината на карфица, минава малък нерв. При напречен разрез обаче бе установено, че това образуване прилича на око. То

притежава леща и слой специфични клетки

- светлочувствителни. И което е по-интересно, под него се намира друго образуване - то при разглеждане под микроскоп прилича още повече на закърняло око.

Този сензационен факт е изключително интересен за учените. Това откритие като че ли показва, че някога, в праисторически времена, гущерите са имали не един, а два чифта очи, единият от които разположен на върха на главата. Сега вече се знае, че същото образувание съществува в много други животни - бозайници, птици и риби.

Не всички представители от животинския свят обаче имат такава шишарковидна структура на главата си. Посредством систематичното изучаване на животните със и без такова образувание учените получиха известна представа за неговата функция. Например змиите нямат такъв закърнял орган и това кара специалистите зоолози да смятат, че змиите са произлезли от подземни животни, които не са имали нужда от зрителни органи.

Гущерите, които променят цвета си, имат по-големи шишарковидни образувания от гущерите, които не променят цвета си. Знае се също така, че някои риби, въпреки че им е отнета способността да виждат, могат да намерят пътя към светлината. Те като че ли умеят да използват третото си око, за да замести то нормалното им зрение, когато това се наложи.

Благодарение на шишарковидното си око някои риби усещат промените в интензитета на светлината,

недоловими за обикновеното им зрение

Предполага се, че това става в дълбоки или мътни води.

Бозайниците, включително и човекът, също имат шишарковидно образувание, но не е известно дали то е чувствително към светлината. Съществуващото образувание като че ли по особен начин е свързано с половия инстинкт.

Една рядка болест - тумор на конусовидното образувание - води до преждевременна полова зрялост. На пръв поглед изглежда странно, но е факт. При гризачите шишарковидната жлеза е чувствителна към светлината, същевременно упражнява и контрол върху дейността на някои полови хормони. Това е може би начин за някакво регулиране при сезонното им разгонване.

Ако всичко се окаже вярно, седмото чувство може би ще има не по-малко практическо приложение от другите познати чувства.

Огърлица от няколко произведения на полиграфическото изкуство

„Джуджетата" - каприз, но и музика за душата

Висш пилотаж в полиграфическото изкуство, миниатюрните книги с чар, екзотика и магия ще пренасят световната мъдрост напред във времето

Богдан ИВАНОВ

Терминът за малките книги или за миниатюрните издания води началото си от латинизираното "микробиблон". Популярен е изразът "миниатюрни издания" - най-вече в английски и немски източници.

И веднага идва спорът: какви следва да бъдат размерите на една книжка, за да се причисли към джуджетата?

В различни времена и в различни държави критериите са различни - веднъж 120 х 85 мм, друг път - 100 х 100 мм, после - 75 х 75, пък дори и 54 х 34.5 мм. У нас е прието размерът на обрязаното книжно тяло да не надхвърля 70 х 70 мм.

В миниатюрните книги има особен чар - те могат да се носят постоянно и се събират спокойно в джобовете на дрехите; дават възможност при пътуване човек винаги да има под ръка било малка библия, било книжка с мъдри мисли, било четиво за смях и настроение - фейлетони, епиграми, вицове; било календар; било поезия; може пътеводител, речник, справочник...

Правят изданията в чест на важни събития

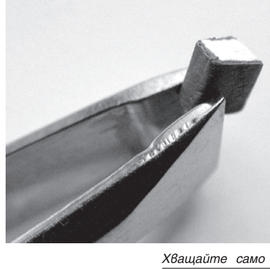
на юбилеи, празници и те са смятани за висш пилотаж в полиграфическото изкуство, тъй като при тях по много изкусен начин трябва да се намери пълната хармония между текст, рисунки или снимки, цветове, шрифтове, корица.

В началото "джуджетата" са писани на ръка, после тяхното издаване става предизвикателство особено когато се появява на бял свят изобретението на Гутенберг. Защото те изискват нова мода в художественото оформление, нов маниер на подвързване, нови материали за корици и обложки. Нови шрифтове, създадени специално за тях - "диамант", "италик", "антиква".

И тъй като веднага влизат в очите на духовни хора и на хора с по-високи претенции и по-големи възможности, тези книги налагат и нови материали - подвързията е от скъпи кожи, украсяват ги със

злато, сребро, диаманти, слонова кост

седеф. Някои са направени по специална поръчка на крале, папи, именити писатели, като

Хващайте само с пинсета

било по-открито, било по-дискретно на тях е изографисан фамилният герб на собственика. Или екслибрис, етикет с тези две думи на латински (лат. ex libris - "от книгите на") и името на притежателя. Етикетът се залепва или отпечатва на вътрешна страница на книгата.

Смята се, че първото в света датирано миниатюрно издание е от 770 г. По заповед на японската императрица книжен свитък с ширина 57 мм е изписан с китайски йероглифи с цел разпространение на будизма. Освен Цицерон и именитият римлянин Плиний Стари споменава в своята "Естествена история" в 37 тома за микроскопичното изписване на "Илиада" от Омир. За това и много още твърде интересни неща разказва студията "Миниатюрните издания във фондовете на Централната библиотека на БАН" от ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова и Ангел Харалампиев.

Сред най-известните поклонници на книгите-джуджета е английската кралица Ан Болейн (1501-1536). Тя е втора жена на крал Хенри VIII и майка на кралица Елизабет I. Кралят има връзка със сестра й Мери, но привлечен от Ан предлага тя да му стане любовница. Ан отказва и успява да убеди краля, че ако я вземе за

Удоволствието на колекционера

жена, тя ще му роди престолонаследник. След проточил се 7 годишен развод Хенри VIII се разделя с жена си Катерина Арагонска, оженва се за Ан, тя му ражда дъщеря, следват две неуспешни бременности, обещаният престолонаследник така и не се появява, което предизвиква възмущението на нейните неприятели от кралския двор.

Ан е обявена за предателка, кръвосмесителка, вещерка, заговорница срещу краля. Обезглавена е в Лондон.

И играчка, и книжка за деца

Качва се на ешафода

с портрета на Хенри VIII и с миниатюрна книжка с псалми в златна подвързия...

Поклонник на книгите-джуджета е и император Наполеон. Сполетян също от злощастна съдба като Ан Болейн, той не се разделя цял живот с миниатюрните издания. Негови биографи разказват, че гениалният французин има навика по време на своите военни походи да носи винаги със себе си "Портативна библиотечка на пътешественика". Това са 40 миниатюрни книжки, които го развличат и успокояват след тежките премеждия по време на сраженията и завоевателните кампании.

Според двамата изследователи на книгите-джуджета в Централната библиотека на БАН има цяла колекция от 350 и повече български и чуждестранни издания. Те са основно ядро на сбирката, като се очаква броят им да се увеличава, защото от личните библиотеки към тях ще се прибавят още малки книжки.

Височината от 125 мм на обрязаното книжно тяло е възприета за пределна при издания, създадени до средата на XX век. Сред тях са и миниатюрни книжки на известния български издател Тодор Чипев. За Чипев софиянци казват, че която книга я няма в неговата книжарница (бул. "Дондуков" 20-22), нигде я няма. В десетилетието между 1930 и 1940 г. той издава 19 книги-джуджета: 12 с народни приказки, 5 - с авторски приказки и 2 - каталози за продукцията на неговото издателство.

Но да видим кои книги са

най-известните от колекцията на БАН

Фототипното издание "Песни и стихотворения от Ботьова и Стамболова" (Букурещ - 1875) е с размери 105 х 75 мм и мека кафява корица.

"Епопея на забравените" (100 х 100 мм) на Иван Вазов е отпечатана през 1967 г. Тя съдържа 12 стихотворения. Подвързана е в твърда черна корица със златисти орнаменти.

През 1987 г. в София е осъществена интересна идея - по случай 150 години от рождението на Апостола да бъде отпечатана малката книжка "Васил Левски". Размерите й са 65 х 50 мм. В нея на пет езика - руски, английски, френски, немски, испански, и на български, са представени мисли на Апостола за живота и за неговата революционна дейност. На зелената корица е изобразено лъвче, а долу е подписът на Левски.

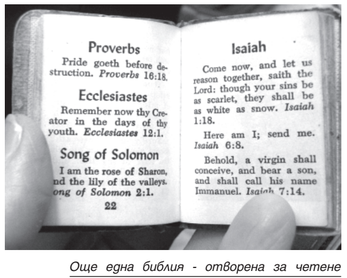
Такава книжка има и за Никола Вапцаров. Тя е с размери 80 х 55 мм и е отпечатана през 1968 г. от академичното издателство "Марин Дринов". В нея е поместено едно-единствено стихотворение - забележителната творба "Вяра", преведена на 29 езика. По-късно - през 1984 г. - второ издание на малката книжка представя стихотворението в превод вече на 35 езика.

Слабост на издателите са книжките-лилипути, предназначени за деца. И какво има в тях - разбира се детски приказки. Библиотека "Детска радост" прави две миниатюрни издания - "Български народни приказки" (1959) и "Болгарские народные сказки" (1961). Размерите са 105 х 75 мм. В двете издания са включени по 10

приказки с чудесни цветни илюстрации

на главните герои - хора и животни.

В случая става дума за превод на книга с

Още една библия - отворена за четене

български приказки на руски. Отделно от това обаче колекционерите често пъти притежават цели поредици от миниатюрни книжки, които са творения на руски майстори на полиграфическото изкуство. Сред тях прави впечатление знаменитият руски баснописец Иван Крилов. Изящното издание "Басни КрЬлова в восьми книгах" от 1835 г. е с размери 100 х 65 мм. Факсимилното издание пък от 1978 г. е собственост на Централната библиотека на БАН. То е с твърда черна корица, златна щампа с растителни мотиви в плетеница, портрет на Крилов и позлатени краища на листовете.

Кутийка с лупа

Книгата съдържа 186 басни с илюстрации на героите, тя може да се носи в джоба и прилича на детска играчка.

Следват изящни издания на Михаил Лермонтов (драмата "Маскарад"), на Николай Некрасов ("Лирика"), на Ленин (В.И.Ленин о Толстом"), на Тарас Шевченко ("Мала книжка" в чест на 150-годишнината от рождението на великия украински поет, мислител, художник и революционер-демократ), на Александър Блок ("Город")...

За познавачите на съветската класика ще бъде любопитно да надникнат във времето на Втората световна война.

Събития, съдби и преживявания от тези години са описани в книжки-джуджета с творби на Алексей Толстой, Вера Панова, Александър Твардовски, Олга Берголц...

Когато се анализират миниатюрните издания българска литература, най-много са посветените на наши възрожденци, революционери, свързаните с 1300-годишнината на българската държава, с името на Георги Димитров, като многократно в такива издания е публикувана неговата реч пред Лайпцигския съд и то на няколко езика.

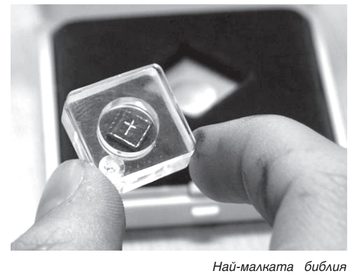
Ако приемем, че малкият размер най-приляга на определен вид книжнина, то това най-напред са речниците. Едва ли има по-необходимо и по-удобно помагало от тях особено при пътуване. Мушват се в джоба, дават възможност за полезно занимание през дългия път и винаги са под ръка. Някои съдържат 7500 думи, други - 9100, трети - 10 000. Имат и твърде занимателни приложения - списък на географски имена, списък на съкращения, мерки на различни народи за тежест, за дължина, за капацитет.

Издадени са миниатюрни книжки-албуми, атласи, справочници, каталози.

Специалистите смятат, че в днешния век на интернет, на телевизия, радио, мобилни телефони и всевъзможни връзки, които позволяват светкавичен пренос на информация, все по-бързо ще се увеличават миниатюрните издания. Ако днес те имат чара на сувенир, ако днес са каприз, чудачество, колекционерска страст, утре усъвършенстването на техниката, заедно с високите критерии на екологията и икономиката, ще ги налагат все по-категорично и те постепенно ще се превръщат в книги на бъдещето. За да пренасят човешката мъдрост напред във времето.

Сравнение с кибритена клечка

Най-малката библия

Огърлица от няколко произведения на полиграфическото изкуство

Едни ги наричат голямата гордост на печатаря, други - вълшебни произведения на изкуството, трети - миниатюрни съкровищници на мъдрост...

Сигурно към тези названия могат да се добавят още: книги-лилипути, микроскопични издания,

Миниатюрен атлас на света

книги-джуджета, книги-колибри... И всеки ще разбере, че става дума за едни малки творения на световното и на родното книгопечатане, които са с размера на кутия цигари, кутия кибрит и дори нокът, като най-малките от тях се четат само с лупа!

Познавам не един и двама души, обзети от идеята да имат скромна домашна сбирка от малки книги. Те се оглеждат по книжарници и антикварни магазинчета за такива джуджета, подреждат ги на лавица в библиотечка или в елегантно шкафче с витринка и щом им дойдат гости вкъщи, не забравят да се похвалят, че ето, скоро са добавили още една миникнижка или още едно речниче към другите си експонати.

Който се разрови по темата, ще разбере, че миниатюрните издания не са откритие на модерното печатарско изкуство, а съществуват още в античността. Тогава книгопечатане няма, има обаче записване на текст върху съвсем малки глинени плочки с размери 30 на 40 мм, както и върху папирусни и пергаментни свитъци. И това става 2000 години преди новата ера.

В онези времена още не е измислена книгата "Гинес", но и без нея съществуват

рекорди, които могат да спрат дъха

на познавача дори днес. Например знаменитият оратор, писател и консул Цицерон съобщава за миниатюрно изписване на "Илиада" на Омир. Тя е изписана с възможно най-ситния почерк на невероятно тънък и фин пергамент, който свит е можел да се побере в орехова черупка! Нека тук се знае, че "Илиада" е съставена от 15 686 стихотворни реда.

Тъй като подобно постижение предизвиква съмнение, както предизвикваше съмнение постижението на китайците да изпишат цяла книга на едно оризово зърно, през XVIII век френският епископ Гюз решава да направи експеримент и така да провери цялата работа. Опитът се провежда в двореца на крал Людвик XIV. Най-изкусният тогава писар се захваща да пише върху извънредно тънък лист пергамент с размери 21 на 27 см. От едната страна успява да напише 7812 реда. На другата би събрал още толкова, така че цялата "Илиада" може да се нагласи на този лист и когато той бъде прегънат много внимателно, наистина

ще се събере в една орехова черупка

Но да караме наред.

Най-голямата и най-малките

Колкото и куриозно да звучи, най-голямата книга в света е издадена от перуанската издателска къща... "Най-малките книги в света"! Тя бе представена неотдавна на XIX международен панаир на книгата в Хавана. Гигантското творение на полиграфическото изкуство е високо 3,2 м, широко 2 м и тежи 250 кг.!

Книгата е озаглавена "Най-доброто от световната мисъл" и представлява подборка от афоризми и мисли на близо 2000 световни знаменитости - от Конфуций и Шекспир до Махатма Ганди и Майка Тереза.

Чете се с лупа и е колкото нокът

Миниатюрна книга с големината на нокът се пази в Народната библиотека "Иван Вазов" в Пловдив. Книгата е издадена по повод на Международния младежки фестивал у нас през 1968 г. Нейните размери са 10 х 13 мм и се чете с лупа.

Когато става дума за микроскопични издания, безспорно едно от първите места сред тях заемат библиите-джуджета. Те са издавани на 26 езика и между тях може да се види и малка книжка на български от 1874 г., отпечатана в Цариград.

Някои от миниатюрните библии са поставени в елегантни кутийки заедно с лупи, тъй като иначе четенето им е невъзможно.

Огърлица от няколко произведения на полиграфическото изкуство

„Джуджетата" - каприз, но и музика за душата

Висш пилотаж в полиграфическото изкуство, миниатюрните книги с чар, екзотика и магия ще пренасят световната мъдрост напред във времето

Богдан ИВАНОВ

Терминът за малките книги или за миниатюрните издания води началото си от латинизираното "микробиблон". Популярен е изразът "миниатюрни издания" - най-вече в английски и немски източници.

И веднага идва спорът: какви следва да бъдат размерите на една книжка, за да се причисли към джуджетата?

В различни времена и в различни държави критериите са различни - веднъж 120 х 85 мм, друг път - 100 х 100 мм, после - 75 х 75, пък дори и 54 х 34.5 мм. У нас е прието размерът на обрязаното книжно тяло да не надхвърля 70 х 70 мм.

В миниатюрните книги има особен чар - те могат да се носят постоянно и се събират спокойно в джобовете на дрехите; дават възможност при пътуване човек винаги да има под ръка било малка библия, било книжка с мъдри мисли, било четиво за смях и настроение - фейлетони, епиграми, вицове; било календар; било поезия; може пътеводител, речник, справочник...

Правят изданията в чест на важни събития

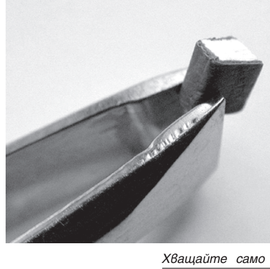
на юбилеи, празници и те са смятани за висш пилотаж в полиграфическото изкуство, тъй като при тях по много изкусен начин трябва да се намери пълната хармония между текст, рисунки или снимки, цветове, шрифтове, корица.

В началото "джуджетата" са писани на ръка, после тяхното издаване става предизвикателство особено когато се появява на бял свят изобретението на Гутенберг. Защото те изискват нова мода в художественото оформление, нов маниер на подвързване, нови материали за корици и обложки. Нови шрифтове, създадени специално за тях - "диамант", "италик", "антиква".

И тъй като веднага влизат в очите на духовни хора и на хора с по-високи претенции и по-големи възможности, тези книги налагат и нови материали - подвързията е от скъпи кожи, украсяват ги със

злато, сребро, диаманти, слонова кост

седеф. Някои са направени по специална поръчка на крале, папи, именити писатели, като

Хващайте само с пинсета

било по-открито, било по-дискретно на тях е изографисан фамилният герб на собственика. Или екслибрис, етикет с тези две думи на латински (лат. ex libris - "от книгите на") и името на притежателя. Етикетът се залепва или отпечатва на вътрешна страница на книгата.

Смята се, че първото в света датирано миниатюрно издание е от 770 г. По заповед на японската императрица книжен свитък с ширина 57 мм е изписан с китайски йероглифи с цел разпространение на будизма. Освен Цицерон и именитият римлянин Плиний Стари споменава в своята "Естествена история" в 37 тома за микроскопичното изписване на "Илиада" от Омир. За това и много още твърде интересни неща разказва студията "Миниатюрните издания във фондовете на Централната библиотека на БАН" от ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова и Ангел Харалампиев.

Сред най-известните поклонници на книгите-джуджета е английската кралица Ан Болейн (1501-1536). Тя е втора жена на крал Хенри VIII и майка на кралица Елизабет I. Кралят има връзка със сестра й Мери, но привлечен от Ан предлага тя да му стане любовница. Ан отказва и успява да убеди краля, че ако я вземе за

Удоволствието на колекционера

жена, тя ще му роди престолонаследник. След проточил се 7 годишен развод Хенри VIII се разделя с жена си Катерина Арагонска, оженва се за Ан, тя му ражда дъщеря, следват две неуспешни бременности, обещаният престолонаследник така и не се появява, което предизвиква възмущението на нейните неприятели от кралския двор.

Ан е обявена за предателка, кръвосмесителка, вещерка, заговорница срещу краля. Обезглавена е в Лондон.

И играчка, и книжка за деца

Качва се на ешафода

с портрета на Хенри VIII и с миниатюрна книжка с псалми в златна подвързия...

Поклонник на книгите-джуджета е и император Наполеон. Сполетян също от злощастна съдба като Ан Болейн, той не се разделя цял живот с миниатюрните издания. Негови биографи разказват, че гениалният французин има навика по време на своите военни походи да носи винаги със себе си "Портативна библиотечка на пътешественика". Това са 40 миниатюрни книжки, които го развличат и успокояват след тежките премеждия по време на сраженията и завоевателните кампании.

Според двамата изследователи на книгите-джуджета в Централната библиотека на БАН има цяла колекция от 350 и повече български и чуждестранни издания. Те са основно ядро на сбирката, като се очаква броят им да се увеличава, защото от личните библиотеки към тях ще се прибавят още малки книжки.

Височината от 125 мм на обрязаното книжно тяло е възприета за пределна при издания, създадени до средата на XX век. Сред тях са и миниатюрни книжки на известния български издател Тодор Чипев. За Чипев софиянци казват, че която книга я няма в неговата книжарница (бул. "Дондуков" 20-22), нигде я няма. В десетилетието между 1930 и 1940 г. той издава 19 книги-джуджета: 12 с народни приказки, 5 - с авторски приказки и 2 - каталози за продукцията на неговото издателство.

Но да видим кои книги са

най-известните от колекцията на БАН

Фототипното издание "Песни и стихотворения от Ботьова и Стамболова" (Букурещ - 1875) е с размери 105 х 75 мм и мека кафява корица.

"Епопея на забравените" (100 х 100 мм) на Иван Вазов е отпечатана през 1967 г. Тя съдържа 12 стихотворения. Подвързана е в твърда черна корица със златисти орнаменти.

През 1987 г. в София е осъществена интересна идея - по случай 150 години от рождението на Апостола да бъде отпечатана малката книжка "Васил Левски". Размерите й са 65 х 50 мм. В нея на пет езика - руски, английски, френски, немски, испански, и на български, са представени мисли на Апостола за живота и за неговата революционна дейност. На зелената корица е изобразено лъвче, а долу е подписът на Левски.

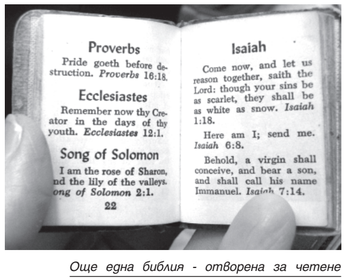
Такава книжка има и за Никола Вапцаров. Тя е с размери 80 х 55 мм и е отпечатана през 1968 г. от академичното издателство "Марин Дринов". В нея е поместено едно-единствено стихотворение - забележителната творба "Вяра", преведена на 29 езика. По-късно - през 1984 г. - второ издание на малката книжка представя стихотворението в превод вече на 35 езика.

Слабост на издателите са книжките-лилипути, предназначени за деца. И какво има в тях - разбира се детски приказки. Библиотека "Детска радост" прави две миниатюрни издания - "Български народни приказки" (1959) и "Болгарские народные сказки" (1961). Размерите са 105 х 75 мм. В двете издания са включени по 10

приказки с чудесни цветни илюстрации

на главните герои - хора и животни.

В случая става дума за превод на книга с

Още една библия - отворена за четене

български приказки на руски. Отделно от това обаче колекционерите често пъти притежават цели поредици от миниатюрни книжки, които са творения на руски майстори на полиграфическото изкуство. Сред тях прави впечатление знаменитият руски баснописец Иван Крилов. Изящното издание "Басни КрЬлова в восьми книгах" от 1835 г. е с размери 100 х 65 мм. Факсимилното издание пък от 1978 г. е собственост на Централната библиотека на БАН. То е с твърда черна корица, златна щампа с растителни мотиви в плетеница, портрет на Крилов и позлатени краища на листовете.

Кутийка с лупа

Книгата съдържа 186 басни с илюстрации на героите, тя може да се носи в джоба и прилича на детска играчка.

Следват изящни издания на Михаил Лермонтов (драмата "Маскарад"), на Николай Некрасов ("Лирика"), на Ленин (В.И.Ленин о Толстом"), на Тарас Шевченко ("Мала книжка" в чест на 150-годишнината от рождението на великия украински поет, мислител, художник и революционер-демократ), на Александър Блок ("Город")...

За познавачите на съветската класика ще бъде любопитно да надникнат във времето на Втората световна война.

Събития, съдби и преживявания от тези години са описани в книжки-джуджета с творби на Алексей Толстой, Вера Панова, Александър Твардовски, Олга Берголц...

Когато се анализират миниатюрните издания българска литература, най-много са посветените на наши възрожденци, революционери, свързаните с 1300-годишнината на българската държава, с името на Георги Димитров, като многократно в такива издания е публикувана неговата реч пред Лайпцигския съд и то на няколко езика.

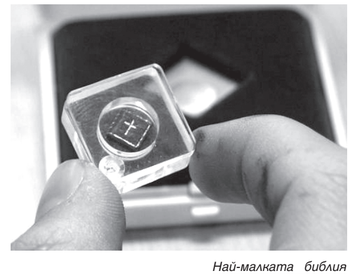
Ако приемем, че малкият размер най-приляга на определен вид книжнина, то това най-напред са речниците. Едва ли има по-необходимо и по-удобно помагало от тях особено при пътуване. Мушват се в джоба, дават възможност за полезно занимание през дългия път и винаги са под ръка. Някои съдържат 7500 думи, други - 9100, трети - 10 000. Имат и твърде занимателни приложения - списък на географски имена, списък на съкращения, мерки на различни народи за тежест, за дължина, за капацитет.

Издадени са миниатюрни книжки-албуми, атласи, справочници, каталози.

Специалистите смятат, че в днешния век на интернет, на телевизия, радио, мобилни телефони и всевъзможни връзки, които позволяват светкавичен пренос на информация, все по-бързо ще се увеличават миниатюрните издания. Ако днес те имат чара на сувенир, ако днес са каприз, чудачество, колекционерска страст, утре усъвършенстването на техниката, заедно с високите критерии на екологията и икономиката, ще ги налагат все по-категорично и те постепенно ще се превръщат в книги на бъдещето. За да пренасят човешката мъдрост напред във времето.

Сравнение с кибритена клечка

Най-малката библия

Огърлица от няколко произведения на полиграфическото изкуство

Едни ги наричат голямата гордост на печатаря, други - вълшебни произведения на изкуството, трети - миниатюрни съкровищници на мъдрост...

Сигурно към тези названия могат да се добавят още: книги-лилипути, микроскопични издания,

Миниатюрен атлас на света

книги-джуджета, книги-колибри... И всеки ще разбере, че става дума за едни малки творения на световното и на родното книгопечатане, които са с размера на кутия цигари, кутия кибрит и дори нокът, като най-малките от тях се четат само с лупа!

Познавам не един и двама души, обзети от идеята да имат скромна домашна сбирка от малки книги. Те се оглеждат по книжарници и антикварни магазинчета за такива джуджета, подреждат ги на лавица в библиотечка или в елегантно шкафче с витринка и щом им дойдат гости вкъщи, не забравят да се похвалят, че ето, скоро са добавили още една миникнижка или още едно речниче към другите си експонати.

Който се разрови по темата, ще разбере, че миниатюрните издания не са откритие на модерното печатарско изкуство, а съществуват още в античността. Тогава книгопечатане няма, има обаче записване на текст върху съвсем малки глинени плочки с размери 30 на 40 мм, както и върху папирусни и пергаментни свитъци. И това става 2000 години преди новата ера.

В онези времена още не е измислена книгата "Гинес", но и без нея съществуват

рекорди, които могат да спрат дъха

на познавача дори днес. Например знаменитият оратор, писател и консул Цицерон съобщава за миниатюрно изписване на "Илиада" на Омир. Тя е изписана с възможно най-ситния почерк на невероятно тънък и фин пергамент, който свит е можел да се побере в орехова черупка! Нека тук се знае, че "Илиада" е съставена от 15 686 стихотворни реда.

Тъй като подобно постижение предизвиква съмнение, както предизвикваше съмнение постижението на китайците да изпишат цяла книга на едно оризово зърно, през XVIII век френският епископ Гюз решава да направи експеримент и така да провери цялата работа. Опитът се провежда в двореца на крал Людвик XIV. Най-изкусният тогава писар се захваща да пише върху извънредно тънък лист пергамент с размери 21 на 27 см. От едната страна успява да напише 7812 реда. На другата би събрал още толкова, така че цялата "Илиада" може да се нагласи на този лист и когато той бъде прегънат много внимателно, наистина

ще се събере в една орехова черупка

Но да караме наред.

Най-голямата и най-малките

Колкото и куриозно да звучи, най-голямата книга в света е издадена от перуанската издателска къща... "Най-малките книги в света"! Тя бе представена неотдавна на XIX международен панаир на книгата в Хавана. Гигантското творение на полиграфическото изкуство е високо 3,2 м, широко 2 м и тежи 250 кг.!

Книгата е озаглавена "Най-доброто от световната мисъл" и представлява подборка от афоризми и мисли на близо 2000 световни знаменитости - от Конфуций и Шекспир до Махатма Ганди и Майка Тереза.

Чете се с лупа и е колкото нокът

Миниатюрна книга с големината на нокът се пази в Народната библиотека "Иван Вазов" в Пловдив. Книгата е издадена по повод на Международния младежки фестивал у нас през 1968 г. Нейните размери са 10 х 13 мм и се чете с лупа.

Когато става дума за микроскопични издания, безспорно едно от първите места сред тях заемат библиите-джуджета. Те са издавани на 26 езика и между тях може да се види и малка книжка на български от 1874 г., отпечатана в Цариград.

Някои от миниатюрните библии са поставени в елегантни кутийки заедно с лупи, тъй като иначе четенето им е невъзможно.

С какво да подхранваме мозъка

Умствената умора може да се ограничи и овладее с различни средства

Когато внезапно усетим невероятно объркване в главата си и мисловният процес се забави, определено става дума за умствена преумора.

Умствената трудоспособност е индивидуална за всеки, но причината за умствената преумора е винаги една и съща - голям обем умствена работа, който не е съобразен със съответното количество необходима почивка.

Кофеинът е най-разпространеният стимулатор в борбата за активиране на мозъка, но за съжаление голямата доза кафе всъщност ще предизвиква само повишена нервна възбуда, треперене на ръцете и неспособност за съсредоточаване.

При здравия човек способността за обработване на информацията зависи от вродените особености на централната нервна система и от количеството постъпващи към мозъка хранителни вещества. Следователно най-елементарният начин за борба с умствената преумора е осигуряване на мозъка с подходящата храна в нейното достатъчно количество.

Не трябва да се бърза с хомеопатията, ароматерапията и иглолечението, а също с голямото количество биологично активни добавки. Необходимо е на първо място да се направи стандартното изследване при терапевт: лекарски преглед, анализ на кръвта и урината, електрокардиография. Ако всичко е наред с организма, причината за преумората е в самите нас.

Работим неорганизирано...

Лев Толстой в своята "Изповед" се е хвалил с това, че е можел дълго да работи на бюро, а след това да излезе на полето и дълго да коси и да не изпитва нито физическа, нито умствена умора. Той е организирал правилно своя отдих чрез редуване на умствено и физическо натоварване.

След всеки час напрегната умствена работа е необходимо да се прави 10-минутна почивка. Разбира се, невинаги можем да си позволим това. Но при всяка свободна минута ние предпочитаме да седнем пред телевизора или монитора, вместо да направим няколко упражнения.

Живеем неправилно...

Ако "включваме" мозъка рано сутрин още с отваряне на очите и го "изключваме" чак преди сън, настъпването на преумората е неизбежно. Преумореният мозък ще прави все повече и повече грешки, а за тяхното отстраняване ще са необходими допълнителни сили и време. Затова не трябва да си поставяме твърде големи цели, които не сме в състояние да постигнем. Работата трябва да бъде правилно разпределена, с възможности за отдих.

Тя не трябва да пречи и на нощния сън. Овладяване на някоя от методиките на релаксация, включващи комплекс от дихателни и физически упражнения, ще ни помогне да се отпуснем и възстановим вътрешните си резерви. Подходящи са и топлите вани с различни ароматни масла и соли.

„Вълшебните" таблетки

Всички предлагани препарати - хранителни добавки за борба с умствената преумора, притежават един недостатък - те не са изучени достатъчно добре. За разлика от медикаментите, които преди да бъдат пуснати в продажба трябва да получат сертификат за потвърждаване на тяхната ефективност, безопасност, противопоказания и странични ефекти, биологично активните добавки се разпространяват само с хигиенен сертификат, също както и хранителните продукти. Затова те могат да помогнат, могат и да не помогнат, но могат и да навредят.

„Атакуване" на мозъка

В случай на продължителна умствена работа не трябва да злоупотребяваме с кафето, защото в големи дози то влияе отрицателно на сърдечносъдовата система и може да предизвика зависимост.

По-добре е да се обърнем към растенията - адаптогени: женшен, аралия, лимонник (това е източноазиатска лиана). Те тонизират, повишават умствената и физическата работоспособност и влияят благотворно на имунитета. Тяхното действие е добре изучено.

Не забравяйте, че след усилената работа и почивката трябва да бъде усилена. Сменете обстановката, излезте от града на екскурзия или направете поне кратка разходка.

Ако умствената преумора е толкова голяма и изброените средства не ви помагат, обърнете се към специалист, който да ви предпише лечение.

Дали не е време за пролетно прочистване?

От лекарствата и възглавниците до матраците и шампоаните - всичко си има някакъв живот. И колкото и да ни се иска той да е по-дълъг, не бива дори да чакаме те да станат негодни за употреба. Понякога ни изглеждат като нови, а всъщност им е дошло времето. И не е задължително да се замисляме само през пролетта. Предлагаме ви кратък списък на някои от неизбежните ни домашни принадлежности и кога е най-добре да ги подменим с нови. Задължително!

Ограничете алергените

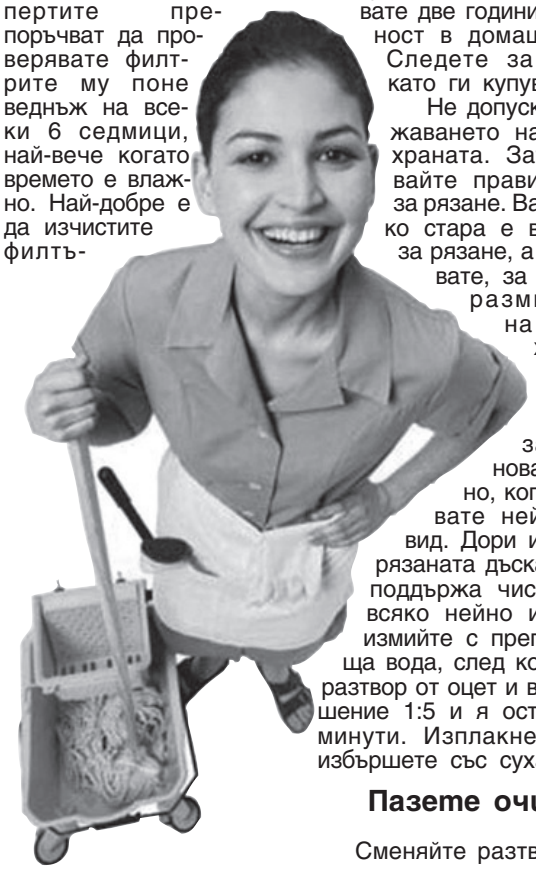
Сменяйте възглавниците всяка година. Естествените мазнини на тялото и косата се пропиват в материята на възглавницата след точно една година употреба, правейки я идеална среда за развитието на бактерии и прахови кърлежи, които могат да отключат алергия. Използването на протектори за възглавници може да удължи живота на вашата възглавница.

Осигурете си достатъчно сън

Изхвърлете матрака след 5 до 10 години употреба. Добрите матраци осигуряват комфорт на вашето тяло в продължение на 9-10 години. Въпреки това експертите съветват да подменяте матраците си всеки 5-7 години, ако не спите добре. Тази теза се потвърждава и от скорошно проучване, което показва, че хората, подменящи леглата си всеки 5 години, спят значително по-добре и се отлакват по-рядко от болки в гърба.

Стойте на прохладно

и спестете пари. Поддържайте климатика правилно. С редовната поддръжка, която включва ежегодни прегледи от специалист, вашият климатик може съвсем спокойно да работи до 15 години, особено ако не го използвате през цялата година. Експертите препоръчват да проверявате филтрите му поне веднъж на всеки 6 седмици, най-вече когато времето е влажно. Най-добре е да изчистите филтъра или да купите нов, в случай че при оглед той е изцяло покрит от мръсотия или е станал непрозрачен за слънчевите лъчи.

Съхранявайте добавките и витамините само докато са в срок на годност. Сменяйте ги най-много на 2 години.

Независими проучвания доказват, че повечето хранителни добавки запазват своите качества до 3 години след тяхното производство, ако се съхраняват на студено и сухо място. Извадете средно една година престой на продукта в магазина и получавате две години срок на годност в домашни условия. Следете за срока още като ги купувате.

Не допускайте размножаването на бактерии в храната. Затова почиствайте правилно дъската за рязане. Важно е не колко стара е вашата дъска за рязане, а как я почиствате, за да избегнете размножаването на бактерии в храната. Решението да подмените дъската си за рязане с нова е обосновано, когато не харесвате нейния външен вид. Дори и дълбоко нарязаната дъска може да се поддържа чиста, ако след всяко нейно използване я измийте с препарат и гореща вода, след което нанесете разтвор от оцет и вода в съотношение 1:5 и я оставете така 5 минути. Изплакнете отново и избършете със суха кърпа.

Пазете очите си

Сменяйте разтвора за лещи на 3 месеца. Щом веднъж разопаковате продукта, различни микроорганизми могат да нападнат бутилката, особено ако я оставите отворена. Това увеличава риска от инфекция. Ето защо, за да се предпазите, сменяйте разтвора си за лещи всеки три месеца.

Не използвайте един грим повече от 6 месеца. Апликаторите, с които нанасяте грима за очи, и сенките са изложени многократно на бактериално замърсяване. Това става, докато нанасяте грима върху вашите мигли, или във въздуха. След 6 месеца всекидневна употреба гримът става особено подходяща среда за размножаването на бактерии.

Течните продукти, които не докосват очите, могат да бъдат използвани за период от две години, а сухите продукти за лице като пудри и червила обикновено имат срок на годност поне 3 години.

Поддържайте добра хигиена

на устната кухина. Сменяйте четката си за зъби на всеки 3-4 месеца. Специалистите препоръчват да заменяте старата си четка с нова на всеки 3-4 месеца. Износените и захабени четки за зъби не почистват толкова добре зъбните редици.

Лекувайте раните си побързо. Изхвърлете антибактериалните кремове след 1 година. След първата година от производството антибиотичната съставка на крема е все още запазена, но помощните вещества в мазилото започват да се развалят, което прави продукта по-малко ефективен.

Женското лице издава тайни

Външността съдържа информация за нейната плодовитост

Това доказаха група учени от университетите в Единбург и Сент Ендрюс. Според изводите от тяхното изследване причина за факта е хормонът естроген.

Женското лице съдържа признаци за здравето и способността на жената да ражда и това явно е в пряка зависимост от нивата на естроген в организма. И тези черти, съзнателно или не, се използват от мъжете при избора им на партньорка. Най-привлекателни за съвременния мъж са жените с големи очи и устни, високо чело и малка брадичка, но днешната козметика като че ли прави всичко възможно да скрие дадените от природата признаци. Естрогенът е хормон, изработван от яйчниците и както предполагат учените, има най-пряко отношение към кожата на жената, особено в периода на нейното полово съзряване.

И двата пола не знаят какво другият харесва най-много в тях

Мъжете погрешно смятат, че жените най-много харесват в своя партньор, реален или потенциален без значение, мускулестото тяло, раменете и ръцете, след това половите органи и високия ръст и най-накрая задните части и очите.

Жените не са съгласни с такава представа, показва допитване. По техните собствени думи те са привлечени най-много от задните части на мъжа, после от стройната и висока фигура, очите и едва накрая от силно очертаните мускули и надареността на мъжкото достойнство.

Не съответства на истината

и широко разпространеното мнение, че в душата на женския пол запазено място имат мъжката груба сила и дори известната жестокост. Всъщност жените не харесват такива мъже, а предпочитат умните, спокойните, ласкави, мъжествени, но нежни

представители на силния пол.

Но и жените бъркат

по отношение на това какво в тях привлича най-много мъжете. Според техните представи, за да се харесва на потенциалния партньор, жената трябва да е не повече от 50-53 кг, с ръст около 170 см, да има източена фигура, голям бюст, малки задни части, чувствени устни, сини очи и светла коса, да носи черно бельо, къса пола, подчертан грим и обувки с високи токчета.

Анкетата сред мъжете обаче показва съвсем друго: те наистина са готови да се полюбуват на подобна красавица, но не я предпочитат за своя постоянна партньорка. За да са склонни да приемат една жена за такава, по техните думи тя трябва да е около 60 кг при ръст около 165 см, бюстът трябва да е средно голям, дори малък, фигурата - стройна, но не ъгловата, да има закръглени задни части, да е облечена стилно, но без прекалена претенциозност, а черното секси бельо и гримът съвсем не са задължителни.

Двата пола се обединяват

най-вече в едно изискване към своя партньор: да умее да съпреживява, да е откровен и да има чувство за хумор. И ако тези качества са налице, останалите външни белези съвсем не са толкова определящи.

Полезен ли е наистина чаят за отслабване?

Мненията на специалистите се разминават

Напоследък е много модно да се пият чайове, които според твърденията способстват за отслабването. Тези напитки се изготвят предимно на билкова основа, но се оказва, че заедно с положителния ефект те могат да предизвикат и странично действие да влияят на дебелото черво, като ускоряват придвижването на съдържанието му. Някои от тях съдържат и смолисти вещества, които предизвикват раздразнение на лигавицата на червата. Появяват се болки ниско в корема.

Много трудно е на пазара да се намери чай за отслабване, който да не оказва странични ефекти. За намаляването им се препоръчва да се употребява този чай на гладно преди закуска или вечер след вечеря, тъй като неговото слабително действие започва да се проявява след около 8-10 часа. Продължителната употреба на тези чайове също не е безопасна за здравето. В организма може да се наруши водният обмен, което води до недостиг на микроелементи и други необходими вещества. С прекратяването на употребата на чая червата отново стават лениви.

В медиите често рекламират препарати за отслабване, потискащи апетита дори до пълното му изчезване. Те също се приготвят на растителна основа. Хората, страдащи от сърдечносъдови заболявания, трябва да се обърнат към лекуващия лекар, а не да се занимават със самолечение с биологичноактивни добавки.

Потискане на апетита, бодрост, повишена работоспособност - всичко това е характерно за началния стадий от приложението на препарата. След това възбудата се сменя със забавяне, появява се сънливост, нараства умората и се натрупва нервно изтощение.

Кофеинът често влиза в състава на подобни препарати и засилва дейността на стомаха, но при продължителна употреба и едновременен отказ от храна може да доведе до развитието на язва на стомаха.

Таблетки, съдържащи кофеин, не трябва да се приемат от хора, които страдат от артериална хипертония, безсъние, а също така в напреднала възраст.

Препаратите за намаляване на апетита са особено вредни за бременните. Всички бъдещи или кърмещи майки не трябва да се стремят към отслабване.

Ново изследване на учени от Италия показва, че препаратите за намаляване на апетита предизвикват повишаване на налягането в кръвта и белите дробове. Данните от това проучване разкриват, че повечето хора, които приемат подобни препарати, развиват заболявания на сърцето и белите дробове, а също така хипертензия, съпроводена със затруднено дишане, повишена умора и виене на свят.

Продължителното приемане на препаратите може да предизвика нервност и депресия, а също така да окаже негативно въздействие на функцията на главния мозък.

Булевард подготви Гергана АЛЕКСОВА

Организмът ни винаги знае кога и от каква храна има нужда

Тайната е в човешката психика

Храненето е основано на съвсем прости правила. На първо място човек не трябва да се насилва при една диета и да се подтиска от това, че не успява да я спазва - това има само негативен ефект. Организмът ни се държи точно така, както ние самите очакваме от него. Т.е. ако насила сте яли повече от необходимото, непременно ще наддадете и вашият организъм ще се поддаде на това самовнушение. Много хора не обръщат внимание на сигналите, които организмът им изпраща и той им "отмъщава" за това.
Диетите всъщност са подмяна на естествения интуитивен подбор на храна. Затова в ред случаи те водят не до укрепване, а до влошаване на здравето.
И няма никакъв смисъл да гледате в чинията на съседа - може би неговият организъм просто се нуждае от други вещества.

Само 5 са простите крачки към щастието

Физическото здраве, както е известно, в значителна степен се определя от душевното благополучие. Група британски експерти са съставили програма, която, по техните думи, може да подобри настроението ни и да ни накара да се чувстваме по-щастливи.

Достатъчно е човек да се ръководи само от 5 правила, за да започне светът да му "изглежда почти идеален".

Много зависи от това какво може да направи сам всеки от нас, за да придобие усещането за благополучие. Учените са стигнали до извода, че има 5 основни предпоставки, свързани с човешката дейност, които влияят на душевното ни състояние. При това те са толкова прости, че всеки може без усилия да ги изпълнява редовно.

Изследователите съветват да общуваме с близки и роднини и да поддържаме добри отношения с колегите в работата, да спортуваме и да отделяме време за любимите си занимания, да сме любознателни и да забелязваме красивото около нас, всеки ден да научаваме по нещо ново, независимо колко дребно ни се струва то, и да бъдем отзивчиви.

Тези съвети са наистина универсални, убедени са британските психолози. Сериозните психични проблеми заплашват човек, само ако не спазва посочените по-горе правила. Ако се усмихнем на света, то и той ще ни отговори с усмивка!

Вицариете

На пазара:
- Колко струва петелът?
- Не се продава!
- Защо тогава сте го довели?
- Кокошките не искат да дойдат без него.

☺

- Ти знаеш ли защо слоновете имат червени очи?
- Не!
- За да се крият в малинаците!
- Ти ме будалкаш, никой не е виждал слон в малинак!
- Нямя и да видят! Нали са се скрили!

☺

Двама достолепни джентълмени пътували на баровски пътнически кораб. След няколко дни ги налегнала скуката и единият предложил:
- Ако искате, може да организираме една игра на покер.
- Да, защо не. Но имайте предвид, че съм аматьор, а и не съм играл от поне десетина години.
- Няма страшно, и аз така.

Викнали стюарда и го накарали да донесе тесте карти. Още като го хванал, единият джентълмен казал:
- Това тесте не е наред - липсва една карта!

Другият и той го хванал, претеглил тестето на ръка и уточнил:
- Да, липсва деветка купа.

☺

Грузинска веселба. Домакинът казва:
- А сега Гиви ще произнесе тост!

Става Гиви и казва:
- Да пием! - и си сяда.

След малко пак:
- А сега Гиви ще произнесе тост!

Гиви пак става и казва:
- Да пием! - и пак си сяда.

След още малко:
- Вано да произнесе тост!

Вано започва:
- Уважаеми приятели! Всички ние сме се събрали тук в този хубав слънчев ден, за да празнуваме по един много добър повод...

Домакинът го прекъсва:
- Седни си. А сега Гиви ще произнесе тост!

☺

Каубой язди по прерията. На пътя му яма.
- Аз съм каубой, аз ще я прескоча - казал каубоят, засилил се и я прескочил.

Продължил нататък. Стигнал до една пропаст.
- Аз съм каубой, аз ще я прескоча - пришпорил коня и я прескочил.

Продължил напред. Стигнал до Големия каньон.
- Аз съм каубой, аз ще го прескоча.

Конят обърнал глава и казал:
- Ти си каубоят, ти го прескачай!

☺

Новобранци тренират за състезание по скок на височина. Най-добрият скачач сред тях пита предпазливо:
- Сержант, разрешавате ли да скочим колкото високо искаме?
- Стига да се приземите навреме за вечеря!

☺

В казармата:
- Редници, има ли математици сред вас?
- Да, аз!
- Отлично! Вземай лопата и кирка, отиваш да вадиш корени.

Рано сутринта звъни телефонът в психиатрията:
- Моля, помогнете! Тук има един, дето вся-ка сутрин надува една тръба точно в 5:00. Ще се побъркаме вече!
- Кажете адреса! Ще дойдем да го вземем.
- Добре. Военно поделение номер 43420!

☺

Млада монахиня се изповядва:
- Свети отче, грешна съм.
- Какъв е твоят грях, дъще?
- Налегнала ме е суетата, отче. По няколко пъти на ден се поглеждам в огледалото и виждам колко съм красива.

Отецът надниква през прозорчето на изповедалнята с любопитство, след това казва:
- Можеш да продължаваш, дъще. Това е заблуждение, не е грях.

☺

Една монахиня отива при игуменката и й казва, че ще напуска манастира. Игуменката я пита:
- Защо, дъще, ще напускаш манастира?
- Ами майко, ще ставам проститутка.
- Каквооо?!
- Ще ставам проститутка.
- Ох, аз чух протестантка - си отдъхва игуменката.

☺

Двама възрастни мъже си говорят, единят казва:
- Искам, когато умра, да разхвърлят праха ми над някой МОЛ!
- Защо? - пита другият.
- Така ще съм сигурен, че дъщеря ми ще ме посещава поне два пъти в месеца...

☺

В съда. Жена е пребила собствения си мъж. Карат подсъдимата да разкаже какво е станало:
- Първо ме извика от работата да се прибера вкъщи, после ме съблече и сложи в леглото, а после с идиотски смях ми каза, че е първи април.

Оправдали я.

☺

Шофьор на автобус клати глава:
- Да, пролет е, по автобусите цъфнаха първите пъпчета...

☺

Отива една баба в банката, тегли всички пари от сметката си и излиза. След пет минути се връща и отново вкарва всичко.
- Защо? - пита служителката.
- Аз само да ги преброя...

☺

Стар пияндур казва на друг:
- Колкото повече опознаваш жените - толкова повече разбираш хомосексуалистите.
- Защо пък тъй?!
- Ами представи си какъв кеф: прибираш се късно пиян. А вкъщи те посреща мъж с бутилка водка!

☺

Искат коментар от Бойко Борисов по повод обвинението към здравния министър за неизгодна сделка за два милиона лева:
- Значи, щом Нанев прави такива неща под носа ми, можете да сметнете тройната коалиция какви ги е правила...

☺

Седи един в бара и пие водка след водка. Яко пие. Като пийнал прилично, викнал бармана и с пиянски глас казал:
- Биричка искам!

Барманът се чуди как бира след толкова водка, а оня вика:
- Не след водката, а преди виното...

☺

- Господин министър-председател, защо на пенсионерите са толкова малки пенсиите?
- Защото е криза.
- Тогава защо в нашата страна броят на милионерите се е удвоил.
- Ми... инфлация.

☺

В Америка вече нямало да използват думата "жена", понеже съдържа оскърбителен намек за полова принадлежност. Щели да казват на жената "вагиноамериканец".

☺

- Здрасти! Може да ме поздравиш.
- Поздравявам те! А за какво? Бременна си?
- Аха. Така значи, ти си бил?!

☺

Водопроводчикът към плачещата домакиня в наводнената кухня:
- Не плачете, госпожа, така само влошавате положението...

☺

Двама си говорят:
- Карам всяка седмица тъщата до нейното село! И то с огромно удоволствие, щото тя си плаща бензина...
- И какво от това? Толкова време губиш в път насам-натам! Колко ще продължи цялото това удоволствие?
- Колко - докато ми вярва, че вектрата ми харчи петдесет литра на сто километра...

☺

Млад готин офицер от разузнаването се жени за дъщерята на шефа си. На следващия ден го викат в управлението:
- Предстои ви сериозна задача. Ще бъдете спящ агент под прикритие. Ще играете ролята на млад и скучаещ кредитен милионер, живеете в разкошна вила във Владая, с жена ви ходите по курорти на почивка, по скъпи ресторанти, карате скъпи коли, ще обикаляте света с яхти... След двадесет и пет години ще получите задачата си.

☺

- Ти се омъжи заради любов или заради пари?
- Заради бременност.

☺

Малката Мими пита майка си:
- Мамо, какво е това "калории"?
- Това - отговаря майката - са малки вълшебни същества, които през нощта стесняват дрехите на мама.

☺

Учителката:
- Сега всеки да каже любимия си глагол.

Учениците:
- Спя.
- Ям.
- Играя...

Иванчо:
- За да не ме изгонят от час, ще кажа така: подобряване на демографската ситуация в страната...

☺

Българи попитали Радио Ереван:
- Какво е рецесия? Какво е депресия? Кога ще свърши кризата?

Радио Ереван отговорило:
- Рецесия е, когато съседът ви остане без работа. Депресия е, когато вие останете без работа. А кризата в България ще свърши, когато министър Дянков остане без работа.

☺

Между студенти:
- Как се държат професорите с теб?
- О-о, ние толкова много се сприятелихме, че бягаме заедно от лекции.

☺

Един мъж влиза в бар.
- Колко струва водката?
- Десет стотинки.
- Петдесет грама?
- Не, сто!
- Ами мартинито?
- Десет стотинки...
- Петдесет грама?
- Не, сто!
- Ами бърбънът?
- Десет стотинки...
- Петдесет грама?
- Не, сто!
- Барът ваш ли е?
- Не. На един приятел.
- Къде е той?
- Вкъщи, при жена ми.
- Ми к'во прави там?
- К'вото аз правя с бизнеса му.

☺

Полет на "Луфтханза" от София за Франкфурт. Капитанът обявява:
- Моля, затегнете коланите.

После вика стюардесата и я пита:
- А на Волен Сидеров някой върза ли ризата?

☺

Стар ерген се оплаква:
- Не знам кой в какво вярва, но в пералнята живее нещо, което при всяко пускане на машината изяжда по чорап.

☺

Пациент:
- Докторе, може ли все пак да мине без операция - имам жена, деца?!

Докторът:
- Няма начин! Аз също храня семейство!

☺

Жена казва на приятелка:
- Вчера влизам във входа, а там маниак!
- Ой, ужас направо!
- Аха! И той така каза! И избяга...

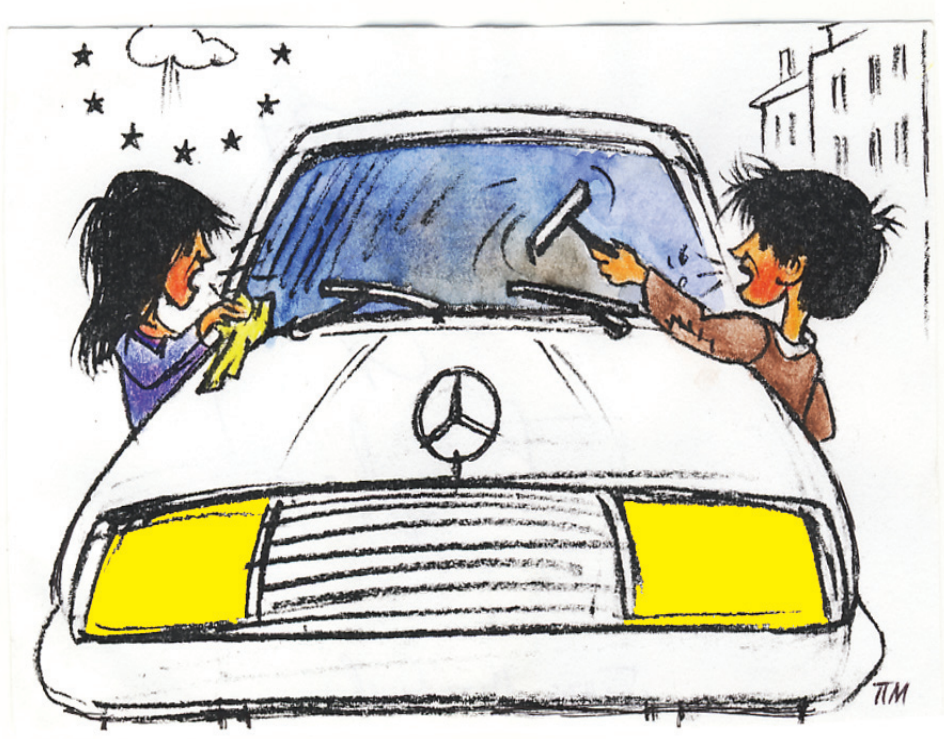
Еврокласици

ИШВАН ХЕГЕДЮШ - УНГАРИЯ

Вицариете

Пенчо МУТАФЧИЕВ

Европейчета

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

СЛЕДВЕЛИКДЕНСКИ КАЗУС: НАЙ-ЦЕННИТЕ РАЗПЯТИЯ - В КОЛЕКЦИЯТА НА РОГАТИЯ!

БЕБЕ ЗАКЛА МАЙКА СИ!

ВЕСТНИКАРСКИ ВИЦ: С КАКВО ЩЕ СЕ ЗАПОМНИ УПРАВЛЕНИЕТО НА БОРИСОВ? С ПРАВИТЕЛСТВОТО НА СТАНИШЕВ!

3000 УМИРАТ ГОДИШНО ОТ ЛЕКАРСКА ГРЕШКА! ДРУГИТЕ - ПО БОЖИЯ МИЛОСТ...

СВЕТОВНИ КИНОФЕСТИВАЛИ СЕ СБИХА ЗА КЛИПА С АРЕСТА НА НИКОЛАЙ ЦОНЕВ!

ПОЛОВИНАТА ОТ ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРЕД СЪКРАЩЕНИЕ, ОСТАНАЛИТЕ СА ИЗЛИШНИ!

ИСТОРИЧЕСКИ УСПЕХ НА "ЛЕВСКИ" ЗА КУПАТА: ПОЛУФИНАЛИТЕ БЕЗ ЦСКА!

С ДВЕ ВИСШИ ОБРАЗОВАНИЯ, ТОМАС ЛАФЧИС ЗАПИСА БОГОСЛОВИЕ, ЗА ДА СЕ МОЛИ ЗА БЪЛГАРСКИЯ ФУТБОЛ!

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

Как да направим пролетно почистване в кризата

Пролетта, братя и сестри, макар и бавно, настъпва. Време е за пролетно почистване. Откъде да започнем и как да започнем?

Първо, намерете един чувал, по възможност - по-голям.

Второ, огледайте дома си.

Най-разумно е да влезете първо в кухнята.

Какво е това? Тостер! Служи за препичане на филийки! Нима ви е нужен такъв уред? Категорично не! Особено след последното поскъпване на хляба! Всички знаят, че препеченият хляб излишно възбужда апетита. Хвърлете тостера в чувала, без да се замисляте!

Друго - какво? Огледайте, огледайте внимателно!

Тиган? Според лекарите през тигана минава най-прекият път към язвата. А според икономистите - към фалита. Това ненаситно чудовище непрекъснато ще иска от вас да му осигурявате яйца, олио, картофи, риба-цаца и други разоряващи ви артикули. Разделете се с него без емоции! Запратете го в чувала, нека прави компания на тостера!

Огледайте се още веднъж! Какво виждате? Микровълнова фурна! Чумата на двайсетия и двайсет и първия век! Според последните научни изследвания рискът от ракови заболявания се увеличава с шестдесет и осем процента от това, че гледате микровълнова фурна и няма какво да сложите в нея! В чувала! Моментално в чувала!

Още какво? Да видим какво друго е излишно?

Ама, разбира се! За какво са ви тези вилици, лъжици, чинии, тави, чаши и черпаци! Остатъци от тоталитарното минало! Неми свидетели на времето, когато парите са ви стигали от аванс до заплата и от заплата до аванс! Затворете тази мрачна страница! Сложете ги в чувала, но внимателно - някои от тях са чупливи!

Огледайте пак!

Какво остана? Май почти нищо! Прекрасно! Вашата кухня вече е почистена!

А сега - най-важният съвет! Вземете чувала с излишните вещи и го занесете на битака. Там за него, при добър късмет, ще получите сума, която можете да инвестирате в четворка кебапчета и в билет за градския транспорт - тоест да съчетаете полезното с приятното.

Желая ви успех!

В следващите броеве ще ви обясня как да почистите спалнята си.

А след година-две ще ви обясня как да почистите и парламента си...

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ

ДУМА ДУПКА НЕ ПРАВИ

Санитарен полуден

След празничния уикенд сякаш нов вятър повя в нашия колектив. Свеж. Хората - отпочинали, живнали някак си. В очите на всички се чете някакво предчувствие. Предчувствие за нещо хубаво. И едни го удариха на култура - не пропущат мероприятие в "Ню Отани" или "Шератън", колкото и да струва кувертът, други го удариха на живот - пред очите на всички си поръчват в бюфета двойни кафета капучино и комбинирани сандвичи с луканка и кашкавал.

А когато човек живее пълноценно, и в главата му идват такива едни пълноценни мисли.

- А защо не проведем санитарен полуден? - предложи почти на шега Танчето. - Съвсем затънахме в боклуци. Я, прозорците не са мити още от посрещането на Гагарин.

Тук поспорихме малко: дали от посрещането на Гагарин или от посрещането на отряда на генерал Гурко, но накрая се споразумяхме, че истината вероятно е някъде по средата.

- За предложението гласувам с две ръце - обади се друг. - И без това сега е много на мода подобряването на околната среда. Ще изхвърлим всички боклуци от стаите, ще почистим двора, а по-младите могат да върнат празните бутилки, дето са задръстили стаята на чистачката.

С "елка" в ръка някой веднага изчисли, че ако се върнат всички бутилки, натрупани още от старите ръководства на учреждението, дори и след приспадането на самолетния билет, ако се наложи някой бутилки да се връщат на производители в Шотландия - дори и след това, казвам, пак щели да останат достатъчно пари, за да се поевтини наполовина храната в стола.

И тъкмо като че ли решихме въпроса, когато се обади някой от долните етажи:

- Другари, за вас околната среда може да са боклуците из двора, но за нас околната среда е Найчо! Как да го подобряваме?!

Найчо беше учрежденският некадърник, който именно поради това беше ненадминат в плетенето на интриги и в съчиняването на доноси. И началството го търпеше отнемайкъде, защото при всеки пореден гаф, когато въпросът се поставяше ребром: или Найчо, или да се закрие учреждението, той съумяваше да намери комплект дефицитни автомобилни гуми или кашон "Хумана".

Наистина как да го подобряваш такъв! Едно най-просто изчисление показваше, че за да се измени нещо в генетичния му код, са необходими поне десет милиона години къртовска работа на колектива над него. А като се имат предвид някои нови открития на палеонтологията - може би повече. Значи трябва да се търси друг подход.

Срещу двадесет лева, предварително внесени в касата, от най-близката юридическа консултация ни казаха, че ако се тръгне по линията на Кодекса на труда, би ни излязло прекалено скъпо. Като при това наблягаха повече на преносното значение на израза. Но ако сме били хитри, можели сме да минем всичко като санитарен полуден. Един вид разчистваме боклуците. И тогава сме попадали под действието само на Закона за опазването на околната среда, който в случая бил изцяло на наша страна.

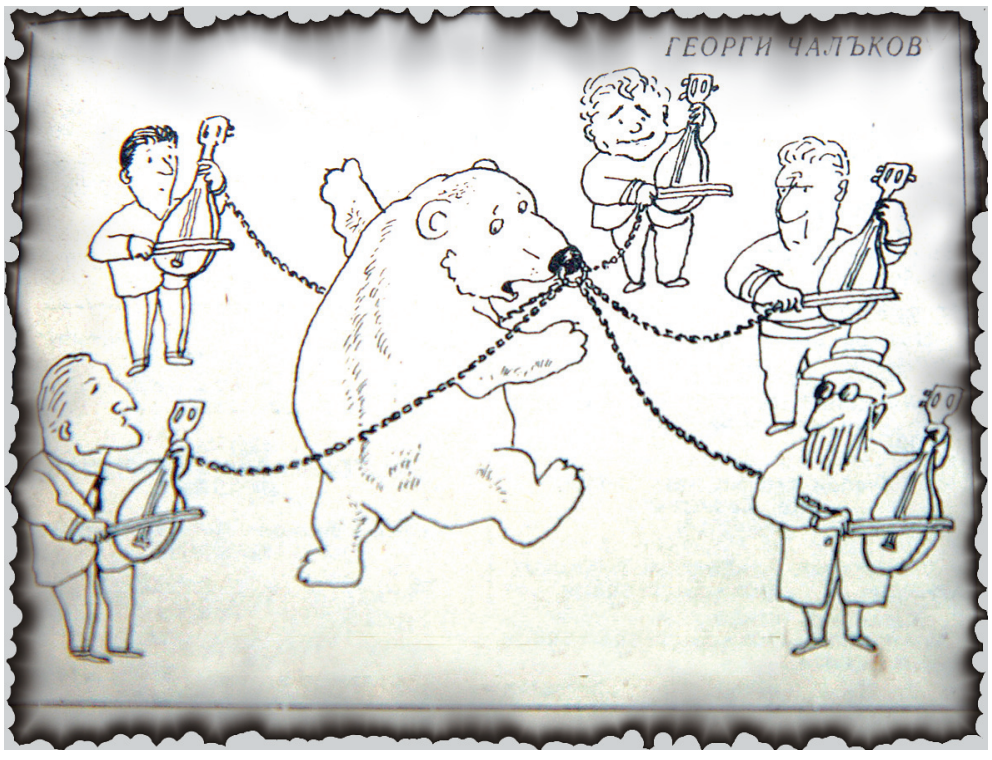
Предложението на експертите беше посрещнато с див ентусиазъм. При това всичко съвпадаше с нашата идея. Когато дойде време обаче да преминем от думи към дела, извика ни при себе си другарят С.

- Няма какво да ми обяснявате, информиран съм - усмихна се загадъчно той. - Идеята ви наистина е чудесна. Най-после да стане нещо и при нас. защото и на мене ми дойде до гуша от приказки! Не е ли по-целесъобразно обаче да вървим от простото към сложното, а не обратното. При това от тоя некадърник можем да се освободим винаги. Подписвам му заповедта и готово! Не бих желал да ви налагам мнението си, а и не са такива сега времената - въздъхна театрално другарят С., - но какво бихте казали да започнем с нещо простичко, но ефективно, и за което би ни бил благодарен целият квартал!

И той ни изложи плана си.

Сега всеки трети петък в месеца следобед събираме сухите листа и фасовете в двора и прилежащите на учреждението улици. Под общото ръководство на Найчо, разбира се.

ГЕОРГИ ДРУМЕВ
ДУМА, 9 април 1990 г.

- Има опасност да объркам такта...

ПЕГАС

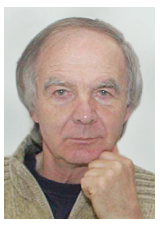
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 10 АПРИЛ 2010, БРОЙ 081

От редактора

Бедний Яворов, не случи ни с народ, ни с държава

Борис ДАНКОВ

Комай вече дойде пролетта на 2010 година, когато според обещанията на новите собственици от къща-музей "П.К. Яворов" - фирма "Пан 2003", трябваше да са ремонтирани двата етажа на сградата и да е възстановен изцяло музеят на бележития български поет.

Уви - емблематичната постройка продължава да тъне в немара и безстопанственост, да се руши, а пред нея скулптурата на Яворов да стои в неведение.

Според "джентълменските" уверения на новите собственици към зам.-министъра на културата Тодор Чобанов би трябвало вече да се е случило "чудото".

А според началническите уверения на г-н Чобанов към медиите, ако до три месеца (от края на октомври 2009 г.) новите собственици от "Пан 2003" не бяха ремонтирали сградата, от МК трябваше да бъдат изпратени инспектори, които да наложат "съответните санкции". За целта към министерството бе създаден и специален инспекторат, който следваше да приложи "цялата строгост" на Закона за културното наследство, ако новият собственик на сградата не изпълни своето задължение.

Нито едното, нито другото! Вместо това къща-музей "П.К. Яворов" продължава да стои като паметник на националната немарливост. Нищо чудно този път масоните да са я продали на розенкройцерите, а те от своя страна - на мормоните или на някой друг тайнствен клан или... холдинг.

Бедний, бедний Яворов, не случи ни с народ, ни с държава! Я да бяха нашите братовчеди от Скопие - и къща да нямаше, пак щяха да я измислят и да те изкарат я праправнук на Александър Македонски, я на някое илирийско величие. Тъй ами...

КОНКУРС

78 художници рисуват за „Алианц“

78 български художници със 143 творби участват в четвъртото издание на конкурсната изложба "Национални награди Алианц България 2010", която бе открита в централата на СБХ на ул. "Шипка" 6 в столицата.

Творбите на номинираните 33-ма художници от София, Перник, Кюстендил и Благоевград са подредени в два от етажите на "Шипка" 6. По време на откриването на изложбата председателят на журито акад. Светлин Русев благодари на спомоществователите от финансовия холдинг за подкрепата на българското изкуство, като подчерта артистичната демократична линия на конкурса.

Главният бизнес директор на "Алианц" за Източна Европа, Близкия изток и Северна Африка г-н Файт Щутц поздрави лично номинираните участници в конкурсната изложба, изразявайки задоволството и радостта си от срещата с българското изобразително изкуство.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Художникът Илиян Лалев получи наградата на "Алианц" за своята творба "Пропусната възможност"

Като съвременен модел за сътрудничество между финансови и културни институции определи взаимодействието между СБХ и "Алианц България Холдинг" неговият вицепрезидент Стефан Стефанов, който връчи наградите в категориите "Живопис", "Скулптура" и "Графика" на отличените художници от конкурса.

ВЕРНИСАЖ

Макдонна реди усмихнати хора в изложба

Изложба на Макдонна-Мосхо Тзавелла под наслов "Усмихнати хора" се открива на 14 април в 18.30 ч. в Унгарския културен институт на ул. "Аксаков" 16.

Макдонна-Мосхо Тзавелла превръща картините си в място, където си дават среща образи от митологията, приказките, легендите, културата и представите на европейските народи. Тя е наивист. Рисува вдъхновено, с любопитство и много фантазия върху платно, с маслени бои, като използва цветове, които сияят. Картините й са лесни за разпознаване, а в тях се оглежда светът с цялата му многоликост и пъстрота; предизвикват веселие, щастие и радост и в тях присъстват хуморът и мъдростта на Времето, пишат изкуствоведите за младата авторка.

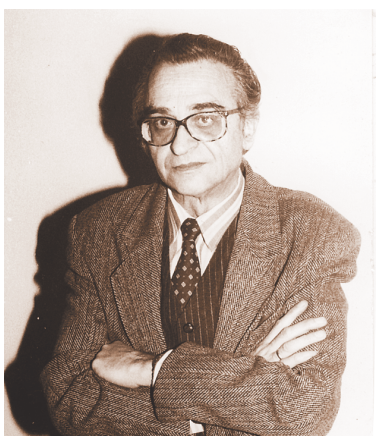
Макдонна-Мосхо Тзавелла е родена в София. Принадлежи към знаменит стар род, чиито корени се търсят от западните изследователи още през XV в., който дава своя забележителен принос към историята, политиката и културата на няколко европейски страни, САЩ и Канада. Като негов представител тя естествено оформя своите интереси към различни области на хуманитаристиката. Рисува от малка, като възприема своя талант като дар, който трябва да бъде развиван с труд, много знания и със страст. През 1990 г. завършва Националната гимназия за древни езици и култури "Св. Константин-Кирил Философ" в София. През 1996 се дипломира с отличие като Магистър по културология в СУ "Св. Климент Охридски" и получава наградата "Илия Бешков" на фонд "13 века България" за най-добре написана и защитена дипломна работа. Макдонна-Мосхо Тзавелла има 10 изключително успешни самостоятелни изложби и участва в няколко колективни. Авторка е на илюстрациите за две детски книжки с приказки на Андерсен, издадени в България. В момента работи над нова книга и подготвя нова изложба, която ще бъде открита в края на 2010 г. Свири на пиано, играе тенис и не спира да пътува.

ПРИЗ

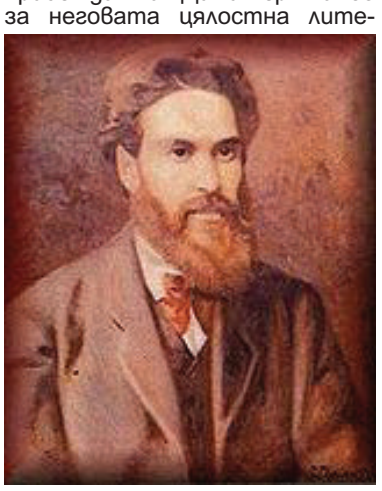
Димитър Танев с наградата „Нешо Бончев“

Известният литературен критик и главен редактор на сп. "Пламък" Димитър Танев бе удостоен с тазгодишната Национална награда за литературна критика "Нешо Бончев", която бе учредена през 2009 г. по повод 170-годишнината от рождението на именития възрожденец и литератор.

Наградата се връчва за втори път, след като през миналата година тя бе получена от доц. Ивайло Христов за неговия принос в литературната критика. Тазгодишната награда "Нешо Бончев" се присъжда на Димитър Танев за неговата цялостна литературна дейност, за поредицата от публикации и студии, посветени на българската поезия и проза, сред които "Траектория на духа" (1995), статии за български писатели; "Другият Вазов" (2000) - монография, посветена на патриарха на българската литература; "Отрязък от пътя" (2004) - сборник от литературнокритически и публицистични статии и др.

Димитър Танев

Нещо Бончев

Наградата "Нешо Бончев" е учредена от Министерството на културата и община Панагюрище. Тя бе връчена на известния ни литературен критик от кмета на Панагюрище Георги Гергинеков в рамките на традиционните Бончеви празници в града.

ГОСТ

Фрий джаз от Новосибирск с Роман Столяр

Руският джазмен Роман Столяр гостува на 12 април от 21.30 до 23 ч. в Първо студио на Българското национално радио, бул. "Драган Цанков" 4, научи ДУМА от Ясен Казанджиев.

Неведоми са пътищата джазови, както е модерно да се казва, но ако музиката веднъж те е избрала, мърдане няма. Такава е горе-долу историята и на родения през 1967 г. в Новосибирск Роман Столяр - пиано в детските години, после сериозно прекъсване - до 19-ата му година, когато ненадейно решава да прекрати следването си в Новосибирския електротехнически институт, отказвайки се от физиката, за да се върне - този път завинаги - в музиката. Следват джазовото образование в Музикалния колеж на Новосибирск, и аспирантура по композиция в Новосибирската консерватория. От 2001 г. Роман Столяр е заместник-председател на Съюза на руските композитори за Сибирския регион, а фрий джазът маркира пътя му от Калифорния до Киргизстан и от Алтай до скандинавския свят. Албумите на Столяр се издават както от руски, така и от световни звукозаписни компании, специализирани в съвременната авангардна музика, каквито са "Intuitive" (Дания) и "Ayler Records" (Швеция). С България го свързва почти 10-годишното му приятелство с музикалния продуцент Ясен Казанджиев (арт мрежа "Скендерман") и "Лот Лориен". Участник е в двете издания на арт форума "Без граници" в Балчик, където е представял и музиката си на живо - през 2003 г. в дует с турския суфи-поет и музикант Латиф Болат и през септември 2009 г. с електро-акустичен солов концерт за пиано и блок-флейти. Именно в Балчик се зароди и идеята да бъде поканен и в София за предпремиерен концерт, който да възвести третото издание на радиофестивала "Аларма пънк джаз".

ПЕГАС

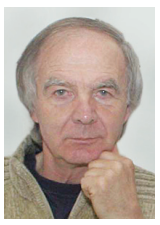
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 10 АПРИЛ 2010, БРОЙ 081

От редактора

Бедний Яворов, не случи ни с народ, ни с държава

Борис ДАНКОВ

Комай вече дойде пролетта на 2010 година, когато според обещанията на новите собственици от къща-музей "П.К. Яворов" - фирма "Пан 2003", трябваше да са ремонтирани двата етажа на сградата и да е възстановен изцяло музеят на бележития български поет.

Уви - емблематичната постройка продължава да тъне в немара и безстопанственост, да се руши, а пред нея скулптурата на Яворов да стои в неведение.

Според "джентълменските" уверения на новите собственици към зам.-министъра на културата Тодор Чобанов би трябвало вече да се е случило "чудото".

А според началническите уверения на г-н Чобанов към медиите, ако до три месеца (от края на октомври 2009 г.) новите собственици от "Пан 2003" не бяха ремонтирали сградата, от МК трябваше да бъдат изпратени инспектори, които да наложат "съответните санкции". За целта към министерството бе създаден и специален инспекторат, който следваше да приложи "цялата строгост" на Закона за културното наследство, ако новият собственик на сградата не изпълни своето задължение.

Нито едното, нито другото! Вместо това къща-музей "П.К. Яворов" продължава да стои като паметник на националната немарливост. Нищо чудно този път масоните да са я продали на розенкройцерите, а те от своя страна - на мормоните или на някой друг тайнствен клан или... холдинг.

Бедний, бедний Яворов, не случи ни с народ, ни с държава! Я да бяха нашите братовчеди от Скопие - и къща да нямаше, пак щяха да я измислят и да те изкарат я праправнук на Александър Македонски, я на някое илирийско величие. Тъй ами...

КОНКУРС

78 художници рисуват за „Алианц“

78 български художници със 143 творби участват в четвъртото издание на конкурсната изложба "Национални награди Алианц България 2010", която бе открита в централата на СБХ на ул. "Шипка" 6 в столицата.

Творбите на номинираните 33-ма художници от София, Перник, Кюстендил и Благоевград са подредени в два от етажите на "Шипка" 6. По време на откриването на изложбата председателят на журито акад. Светлин Русев благодари на спомоществователите от финансовия холдинг за подкрепата на българското изкуство, като подчерта артистичната демократична линия на конкурса.

Главният бизнес директор на "Алианц" за Източна Европа, Близкия изток и Северна Африка г-н Файт Щутц поздрави лично номинираните участници в конкурсната изложба, изразявайки задоволството и радостта си от срещата с българското изобразително изкуство.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Художникът Илиян Лалев получи наградата на "Алианц" за своята творба "Пропусната възможност"

Като съвременен модел за сътрудничество между финансови и културни институции определи взаимодействието между СБХ и "Алианц България Холдинг" неговият вицепрезидент Стефан Стефанов, който връчи наградите в категориите "Живопис", "Скулптура" и "Графика" на отличените художници от конкурса.

ВЕРНИСАЖ

Макдонна реди усмихнати хора в изложба

Изложба на Макдонна-Мосхо Тзавелла под наслов "Усмихнати хора" се открива на 14 април в 18.30 ч. в Унгарския културен институт на ул. "Аксаков" 16.

Макдонна-Мосхо Тзавелла превръща картините си в място, където си дават среща образи от митологията, приказките, легендите, културата и представите на европейските народи. Тя е наивист. Рисува вдъхновено, с любопитство и много фантазия върху платно, с маслени бои, като използва цветове, които сияят. Картините й са лесни за разпознаване, а в тях се оглежда светът с цялата му многоликост и пъстрота; предизвикват веселие, щастие и радост и в тях присъстват хуморът и мъдростта на Времето, пишат изкуствоведите за младата авторка.

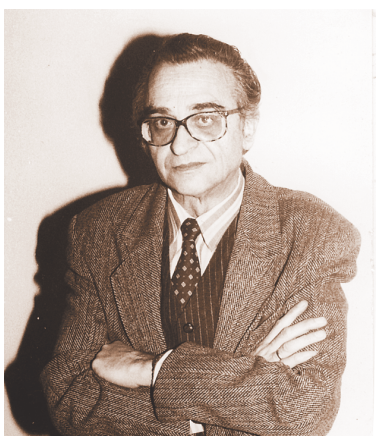
Макдонна-Мосхо Тзавелла е родена в София. Принадлежи към знаменит стар род, чиито корени се търсят от западните изследователи още през XV в., който дава своя забележителен принос към историята, политиката и културата на няколко европейски страни, САЩ и Канада. Като негов представител тя естествено оформя своите интереси към различни области на хуманитаристиката. Рисува от малка, като възприема своя талант като дар, който трябва да бъде развиван с труд, много знания и със страст. През 1990 г. завършва Националната гимназия за древни езици и култури "Св. Константин-Кирил Философ" в София. През 1996 се дипломира с отличие като Магистър по културология в СУ "Св. Климент Охридски" и получава наградата "Илия Бешков" на фонд "13 века България" за най-добре написана и защитена дипломна работа. Макдонна-Мосхо Тзавелла има 10 изключително успешни самостоятелни изложби и участва в няколко колективни. Авторка е на илюстрациите за две детски книжки с приказки на Андерсен, издадени в България. В момента работи над нова книга и подготвя нова изложба, която ще бъде открита в края на 2010 г. Свири на пиано, играе тенис и не спира да пътува.

ПРИЗ

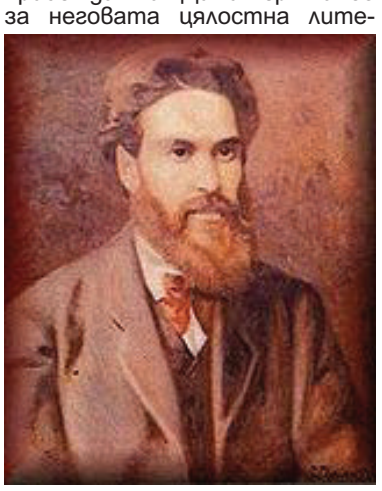
Димитър Танев с наградата „Нешо Бончев“

Известният литературен критик и главен редактор на сп. "Пламък" Димитър Танев бе удостоен с тазгодишната Национална награда за литературна критика "Нешо Бончев", която бе учредена през 2009 г. по повод 170-годишнината от рождението на именития възрожденец и литератор.

Наградата се връчва за втори път, след като през миналата година тя бе получена от доц. Ивайло Христов за неговия принос в литературната критика. Тазгодишната награда "Нешо Бончев" се присъжда на Димитър Танев за неговата цялостна литературна дейност, за поредицата от публикации и студии, посветени на българската поезия и проза, сред които "Траектория на духа" (1995), статии за български писатели; "Другият Вазов" (2000) - монография, посветена на патриарха на българската литература; "Отрязък от пътя" (2004) - сборник от литературнокритически и публицистични статии и др.

Димитър Танев

Нешо Бончев

Наградата "Нешо Бончев" е учредена от Министерството на културата и община Панагюрище. Тя бе връчена на известния ни литературен критик от кмета на Панагюрище Георги Гергинеков в рамките на традиционните Бончеви празници в града.

ГОСТ

Фрий джаз от Новосибирск с Роман Столяр

Руският джазмен Роман Столяр гостува на 12 април от 21.30 до 23 ч. в Първо студио на Българското национално радио, бул. "Драган Цанков" 4, научи ДУМА от Ясен Казанджиев.

Неведоми са пътищата джазови, както е модерно да се казва, но ако музиката веднъж те е избрала, мърдане няма. Такава е горе-долу историята и на родения през 1967 г. в Новосибирск Роман Столяр - пиано в детските години, после сериозно прекъсване - до 19-ата му година, когато ненадейно решава да прекрати следването си в Новосибирския електротехнически институт, отказвайки се от физиката, за да се върне - този път завинаги - в музиката. Следват джазовото образование в Музикалния колеж на Новосибирск, и аспирантура по композиция в Новосибирската консерватория. От 2001 г. Роман Столяр е заместник-председател на Съюза на руските композитори за Сибирския регион, а фрий джазът маркира пътя му от Калифорния до Киргизстан и от Алтай до скандинавския свят. Албумите на Столяр се издават както от руски, така и от световни звукозаписни компании, специализирани в съвременната авангардна музика, каквито са "Intuitive" (Дания) и "Ayler Records" (Швеция). С България го свързва почти 10-годишното му приятелство с музикалния продуцент Ясен Казанджиев (арт мрежа "Скендерман") и "Лот Лориен". Участник е в двете издания на арт форума "Без граници" в Балчик, където е представял и музиката си на живо - през 2003 г. в дует с турския суфи-поет и музикант Латиф Болат и през септември 2009 г. с електро-акустичен солов концерт за пиано и блок-флейти. Именно в Балчик се зароди и идеята да бъде поканен и в София за предпремиерен концерт, който да възвести третото издание на радиофестивала "Аларма пънк джаз".

Поезия

Рожден ден

Залезите златни - в облаци притулени
крият вест съдбовна: "Всичко свърши. Есен."
Думите премръзват бледи и обрулени
в звукова безсмислица - хоровод словесен.

И пръстта за посев глухне. Вледенена е.
Вихрите я ровят с лакоми копита...
Но светулка трепва... Поздрав от вселената -
внизва се в сърцето... Звезден път изплита.

Обич! Не угасвай! Нека се изнизват в мрак
делниците кални, празните недели...
С вяра ще прославим в стъпки стародавни пак
сайта на поети модно разшумели...

Въпроси

Пролет. Слънце. Звънкогласие.
Птици... И любовен полет!
А във дъхаво съгласие
цвят до цвят за дъжд се молят.

Трепет! Мравките забързани
пъплят към надежди плодни...
Ала кой притяга възела,
дебне стъпките свободни...

Естеството има граници,
пулсът спъва се, подсеща -
ти четеш последни страници
в тая животворна среща...

Дъх на люляк! Вдъхновение!
И защо да се сбогуваш?
В пролетното преселение
ти - глухарче нежно плуваш...

И сред цветно превръщение
в тая пролет полудяла,
ще угасне ли в смирение
твоята звездица бяла?...

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Пролетно

Разкриват се просторите... Усмихнати
надигат върховете скрежна шапка.
Тук-там снежец... Лавините са стихнали
и всеки цвят люлее росна капка.

Да, пролет! Облаците спретнала,
целува нежно улици и хора...
И съвестта от тоя дъжд ли светнала
се носи лекокрила над простора?...

Кипи от страст родилното старание,
пулсира в разцъфтелите дървета...
Пробуждат се забравени желания
и хората - превръщат се в поети.

АНА АЛЕКСАНДРОВА е поетеса и преводачка на руска и немска поезия, била е редактор в сп. "Пламък" и в сп. "Пламъче", като виден балетовед е била и главен редактор на в. "Танц", автор е на първата книга, посветена на балетното изкуство в България, както и на още девет балетоведски труда, на редица статии и очерци. Два пъти е награждавана от СМТД с награда "Анастас Петров" за критическата си дейност, както и със Златна и Кристална лира. Получавала е неведнъж първа награда за поезия, от СБП - годишна награда за детска поезия през 1999 г., носителка е на отличието "Златна Панега". Почетен гражданин е на родния си Червен бряг. Притежателка е на орден "Кирил и Методий" - I степен. Въпреки напредналата си възраст - продължава активно да твори.

Зима

Ще се стопят ли снеговете,
които с упоритост нежна
засипват бедния ми ден?
Дали поне едничко цвете
ще стопли в тая зима снежна
духа ми - смъртно уморен?

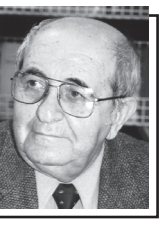
Не вярвам... Ах, как снежно сипе
безмилостната неизбежност...
Прокле ли някой моя път?...
Напразно в ледените сипеи
пристъпвам с хилава прилежност -
пригърбен спъва се денят.

И сняг бездушен... Как поглъща
на поривите яснотата.
Премръзвам ли? Все още не...
Но зимата е вездесъща!
И сливам се със необята,
зарита в сняг до колене.

Белетристика

Евгения

БОРИСЛАВ БОЙЧЕВ е роден през 1933 г. в Голямо Ново, Поповско. Завършил е журналистика в Софийския университет. Работил е като кореспондент на БНР в Кърджали и Шумен, като редактор в "Литературен фронт" и в сп. "Септември" ("Летописи"). Автор е на няколко книги с проза, между които "Момчето и лисицата", сборника с разкази "Домашна любов", сборника "Старият мост" и др.

При поредната командировка пътьом се отби в родното си село да навести майка си. През последните години му стана навик щом влакът спре и той стъпи на перона, първо да погледне към вратата на чакалнята. Там лепяха некролозите на починалите в селото. И този път със свито сърце отправи поглед към вратата: с кого ли в следващия миг ще се прости завинаги и ще развреди отколешни спомени? Некрологът, висял от доста време, потъмнял, а и вятърът откъснал едното кабърче и този му ъгъл висеше.

Евгения.

Поразрови в паметта си, но жена с такова име в селото не можа да си спомни.

След първите радостни минути на срещата с майка му, споделя как на всяка порта по пътя към дома е видял окачен некролог с името Евгения, а не могъл да си спомни тази жена. Не знае коя е.

- Че как да не я знаеш, бре, сине? Ами че това е комшийката Гергьойца - рече майка му. - Ние всички тъй си я знаехме, и млади, и стари, пък то нейното си име да било друго. В черквата отчето започна опелото и като рече "новопредставлената Евгения", цялото село се сбърка. Ти да видиш чудо, чудо на чудесата, нищо и никаква Гергьойца да се казвала Евгения...

Помнеше я от момчешките си години. В хубаво време през пролетта, а също тъй и в ранната есен, жените от махалата се събираха пред някоя къща и хем предат, плетат, нещо прекащат и хем си приказват. Само комшийката Гергьойца седеше на трикракото си столче и слушаше разсеяно със скръстени ръце. Слаба, съсухрена, с пръстен цвят на кожата на лицето, носът й остро стърчеше, с хлътнали бузи, както са хората, останали без зъби. Изпод фусти и жилетки нямаше и следа от женско тяло, от жива плът.

Тъй я помнеше: седи си на столчето, а на лицето й застинал израз на дебнещо очакване. Дебне тя, когато разговорът на махленките ще секне за някоя и друга секунда, докато преминат на нова тема и за да си поемат дъх. В тази пауза тя се включваше в разговора.

- Мари йе-е-е, ай тъй йе-е-е, кат' рекъл някой си, онуй хубавото Марийче, още на ранина, надолу, нагоре...

Хубавото Марийче, малката й дъщеря, палаво миньонче, весело и засмяно, с къдрави смолисти коси и с черни вежди. На Марийчето завиждаха и момичета и булки, на големите й сини очи завиждаха, и най-вече за миглите. Бяха миглите й дълги и накрая засукани, жените викаха, че били като метличине, да не са й уроки.

Вклинила се веднъж в разговора, Гергьойца разказваше задъхано за Марийчето колко рано станало, колко шетня ошетало и как, ай тъй йе-е-е, кат' рекъл някой си, и вода от чешмата донесло, и тенджерата турило на огъня чорбица за пладне да свари... Мари то скопосно, скопосно...

Понякога, още щом понечваше да изрече "мари йе-е-е, ей тъй йе-е-е, кат' рекъл някой си" и жените я скастряха:

- Гергьойце, пак ли започваш?

Но тя не се отказваше, не спираше, кат' рекъл някой си, баща й се ядосвал, според него Марийчето още мъничко, дете е тя още, пък ергенашите вечер се навъртали край къщата, подсвирквали до среднощ и на тръгване, кат' рекъл някой си, препикавали дувара.

От онези далечни години му беше останало чувство на жалост към нея, спомен за несправедливост: докато на връстничките й викаха лельо, стринке, на нея викаха бабо. Бабо Гергьойце-е-е!

- Нали ти казвам - продължи майка му, - отчето като изрече думите "новопредставлената Евгения", хората в черквата се сбъркаха. Да сме имали ние жена с такова име, пък да не сме я знаели, и да не я ценим. Отчето обслужва седем околни села и потвърди, че в никое няма да срещнеш името Евгения. Таквоз име имало само в градовете, и то в по-големите, където хората са по-възгиднати...

Като я поразмислиш тая работа, ще излезе, че и тя самата може да си е забравила името. И как да не го забрави? Децата и снахите й викат мамо, зетьове и внуци са на бабо, и тъй с години тя не си чува името. Че как няма да го забрави? Защото пък той и Георги, мъжът й, се обръщал към нея с "марей". Комай и той го е бил забравил. В черквата отчето като рекъл Евгения и Георги се сепнал. През онези, текезесарските години, той бил тракторист, карал "Зетор". То това "Зетор" с големи колелета, бяга като автомобил. С него оре Георги, но като се посмрачи, вместо към село, запрашвал към някое от съседните села. Чувало се за него, че там имал любовници. Пък Гергьойца си я побивйвал. А сега ходи като попарен. Окайват го хората, голям огън те изгори, тъй му викат и джуката му затреперва, и плаче, плаче. Евгения, викал, Евгения, няма друга жена като нея по света.

- Тъй, майка, тъй, сега нашите хора като рекат Евгения, мед им капе от устата, а името Гергьойца се забрави, като че никога не го е имало...

Уж за нея говорели, пък излизало, че е за някъде си, за далечно място, където живота друг, не е като при нас, там повечето от жените Евгении, отдавали се на спомени, за добротата между хората говорели, че тя съвсем изчезнала, кротко и с обич си приказвали, мъжете спрели да попържат както досега, ходели спретнати, на реверите си закачили жалейки, жените се забрадили с черно. А на вратата на всяка къща има некролог. В петъчните пазарни дни пазарджиите от съседните села питали какво се било случило, че всички са в траур. Нашенци помълчавали, поклащали тъжно глави и отронвали със скръбна въздишка:

- Изгубихме Евгения. Почерни Евгения цяло село...

Не питали другоселци коя е тя, познават ли я. Щом цяло село тъй скърби за нея, не ще да е коя и да е.

- И тя ли, и Евгения? - викали. - Бог да я прости.

Селото спряло да гледа телевизия. Какво да й гледат? Парламента? Че там събрани все кавгаджии хора, настръхнали един срещу друг, а-ха да се хванат за гушите. Като ги гледа човек, тъй се подскрижява, че цяла нощ сън не го лови. Напоследък непрекъснато показвали едного с голяма глава, сякаш в телевизията си живеел, колчем натиснеш копчето и той се появява, екранът не побирал главата му и я кривял на една страна, за да я вмести.

- Тъй, майка, тъй, не гледаме вече телевизия...

Ако нямало парламент, започвали стрелби и побоища, кръв се лее, падат убити хора. Пък какви срамотни думи се думат, чак мъжете от село, дето ги имаме за прости, и те се засрамват. Ами жените? Бесовица от разгонени кучки, разгологъзени, улестили се цяла България да им гледа панаира, срамотните думи ги говорят бетер мъже, как ядат хляб с тез уста...

- Тъй, майка, тъй, като се съберем и си говорим за Евгения. Уж за нея, пък започваме за едно време, как уредбата, дето й викахме гугусчук, сутрин ни будеше рано, рано и ту пее, ту нещо си джумоли и настявя до късно вечер...

Селото тогава гъмжало от народ и от добитък, пък сега ни хора, нито добитък, мъртвило, сякаш мор е минал. Хората избягали по градовете и по другите държави, добитъкът изклан, обори и кошари разтурени, фуражният цех закрит и чарковете му откраднати. Като няма зеленчукова градина, няма я и консервната фабрика.

- Тъй, майка, тъй, ама от съседните села ни завиждат. Имате си, викат, поне Евгения. Паметник трябва да й издигнете.

То за паметник чак ръка на селото няма да му стигне, ама поне нещо да кръстят на нейно име. Най-напред им минало през ума да й кръстят училището. Ама къде го то някогашното училище? Къде го оня звънец дето сутрин пееше и подканваше и деца, и възрастни за труд. Деца няма и училището е затворено, прозорците му изпочупени, гледа от баира като слепец с избодени очи. Как да й кръстиш мъртво училище? Станало дума и за читалището. Ама то и там същото. Арендаторът, който нает да оре нивите на цялото село, на своя глава го превърнал в склад. Искали да кръстят на Евгения главната улица, други държали за чешмата. На сред село е чешмата, водата й не секва и през най-голямата суша, зиме, лете чушнарите преливат. Ала напоследък им дошъл друг акъл. Селото да прекръстят на нейното име. Вместо Трапище, да стане Евгения.

Село Евгения.

Мъдра и всепрощаваща, земна поезия

... Разбирам онова хлапе, дето на среща с Валери Петров отишло да го пипне, за да се увери, че е истински

Д-р Елена АЛЕКОВА

Думите си за Валери Петров ще започна с едно признание: ВИНАГИ МЕ Е БИЛО СТРАХ ОТ ВАЛЕРИ ПЕТРОВ. Дори не знам защо. И друго признание ще направя: НИКОГА НЕ МОГА ДА ОПРЕДЕЛЯ НА КОЛКО ГОДИНИ Е ВАЛЕРИ ПЕТРОВ. Дори ако самият той каже: "Вече станах на 89!", или: "Аз съм на 9 години!" - няма да му повярвам еднакво. За мен Валери Петров живее извън времето. Едновременно дете мъдрец и мъдър столетник. Не той през времето, а времето през него минава, като оставя своите знаци в неговата вечно будуваща, зряща, искряща душа. Тези знаци, обгорени от огъня на едно съпричастно сърце, ден след ден са се превръщали в ярки, ясни, звънки стихове и са се разпръсвали по света като пъстрите листа наесен, танцуващи своя единствен танц и вероятно затова - така красиви, така неповторими, така истински. Листа от Дървото на живота, танцуващи своя вечен танц. Стиховете на Валери Петров.

– – –

Чета негови кратки лаконични биографии: роден на 22 април 1920 г. в София; завършва италианското училище и Софийския университет (медицина); военен кореспондент по време на Отечествената война; аташе по печата и културата в Рим; един от основателите на в. "Стършел"; редактор в Радио София, издателство "Български писател", Студия за игрални филми; народен представител в Седмото Велико народно събрание; автор на книги за деца и възрастни ("Палечко", "Детинство", "Тавански спомен", "В меката есен", "За кучета и котки", "Дъжд вали - слънце грее" и др.), на първия български мюзикъл ("Когато розите танцуват"), на пиеси ("Честна мускетарска" и "Театър, любов моя"), на филмови сценарии ("На малкия остров", "Слънцето и сянката", "Рицар без броня" и др.); преводач от английски, италиански, немски и руски език; единствен в света, превел на родния си език целия Шекспир; носител на престижни литературни награди; почетен член на Международния съвет за детската книга; академик; доктор хонорис кауза на СВУБИТ... Уви! Усещането, че Валери Петров е извън времето, не ме напуска.

Чета пространната му "биография" - двата тома "Стихотворения" (том I и II) на "Избрано" (в 5 тома) от 2006 г. - дело на издателство "Захарий Стоянов"... Чета нови стихотворения от него... Уви! Усещането, че Валери Петров е извън времето, още повече се затвърждава.

Понякога се питам той дали изобщо живее сред нас! От плът и кръв ли е? Не е ли само дух, който от време на време се въплъщава в чертите на този човек - колкото да се срещнем с него и да съхраним за него спомена?

Разбирам онова хлапе, дето на среща с Валери Петров отишло да го пипне, за да се увери, че е истински. А какво направил Валери? Нищо. Продължил да разказва забавните си истории. И дори му било приятно.

Е, децата са смели. И любопитството им е позволено.

– – –

Поезията на Валери Петров е заразителна. Едва започнала да го чета, вече мислех с неговия ритъм, с неговите образи, с неговата мекота, със скриптежа на неговите приглушени стенания, с невероятното звънтене на възторга му пред всяко, дори най-най-нищожното нещице от мироздането. Такова благоговение, такава почит пред живота и нещата от живота не съм срещала досега. Такава радост! Такава жалост! Такава съпричастност!

И същевременно поезията му - досущ като създателя си - е неуловима, безплътна, безвременна. Изплъзва се, поискаш ли да я анализираш, да я положиш в дълбокоумни разсъждения, да я подпъхнеш в калъфите на класификации и определения, да направиш дисекция. Мъдра поезия. И всепрощаваща.

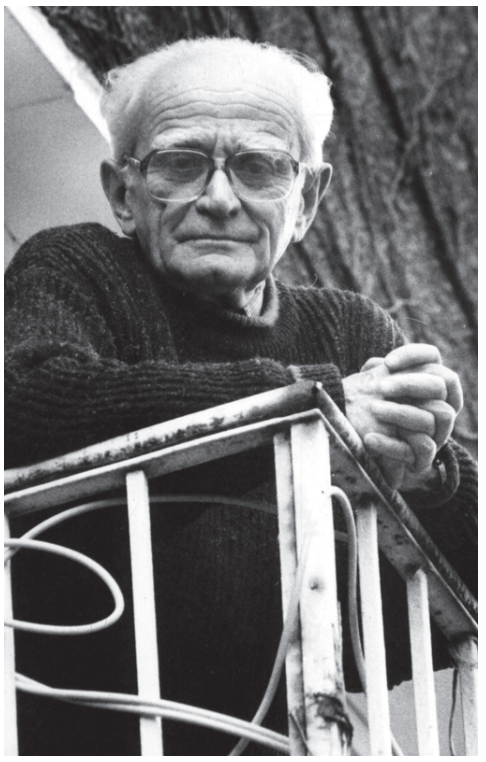
Чета статии за нея. Тя не е там. Не че липсват цитати, не че критиците (и то какви!) са недобросъвестни. Просто тя не се поддава на какъвто и да е род критика. Бяга. Изплъзва се действително. Как ще уловиш есенните листа в танца им шемет с вятъра? И ако все пак успееш да хванеш едно от тях, как би могъл да опишеш онова, което уж държиш в ръцете си, а не го виждаш - цялата прелест на багрите, тръпчивата сладост на цъфтенето-отцъфтяване, сладостното предчувствие за скоропша гибел, за преливане, сливане и безсмъртие тук и сега... В този миг... И никога повече... И завинаги... Как?

Така че и аз... Ще говоря за поезията на Валери Петров, макар и без никаква надежда, че ще успея да я "впримча" в руслото на носещите се в съзнанието ми думи и мисли. И може би е по-добре така - аз да си говоря за нея, а тя - невидимо, но съвсем осезаемо, съвсем истински, едва ли не опредметена, да ни облъхва с трепетното си дихание...

Чувствате ли - тя се носи край нас, минава през нас, тя ни възражда, обновява ни, прави ни добри и човечни... Чувствате ли...

— — —

Не знам защо, но напоследък все по-често ми се струва, че животът ни и въобще животът - с неговите кръговрати, смърти и възкръсвания - е съществуване в паралелни, огледални измерения; че ние не идваме и не си отиваме, а просто преминаваме от измерение в измерение, а в действителност си оставаме на едно и също място; че смъртта си играе с нас, но и ние - с нея; че колкото и да сме слепи, глухи и безсетивни, не можем да отречем смътното из дълбините клокочене, което тревожи нощните ни сънища и дневните; прохладния ветрец отгоре, който роши косите ни, пробягва през жилите ни и ни зарежда с електричество... Спомняте ли си "Мислителят" на Роден с онази печал в очите му, готова да се взриви? Тя идва оттам! С незримото клокочене, с полъха на трансценденталния ветрец... С нея са заредени и стиховете на Валери Петров... С болката по безкрая... С жаждата по съвършенството... Но не болка изобщо, не жажда изобщо. А болка тук и сега. Жажда тук и сега. През проломите на човешкото сърце, прозряло грядущата гибел. През скрибуцането на отминаващите каруци и "едрите" очи на биволите. През сърднята на катеричката, оставена без внимание. През "сребристата" димна рисунка по стъклото. През разлистените над нас гървета. През цъфналата в мъглата и дъжда вишна. През тракането на малкия влак до Банкя. През добрата хармоничност на гората, сляла се с неговите/нашите сезони и трепети. Дори през чуруликането на "глупавите птички", безразлични към неговите/нашите драми. През трептенето на бегонийката върху писалището. През "камарченото" звънтене на стъклената ваза, което в края на краищата се оказва нещо не толкова загадъчно и тайнствено, а просто - резонанс, възникващ от звънтежа на една нота в записа...

СНИМКИ - АРХИВ НА ДУМА

Валери Петров на балкона на своя дом на ул. "Елин Пелин" в София

А как този вълшебник, този магьосник си играе с времето! Отново с изящество, отново с лекота, с онази непринуденост на изказа той внезапно превръща реалното време в нереално и дълго след това недоумяваш дали болката, която прорязва сърцето ти, е истинска, или просто е спомен за болка, която някога, многомного далече от днес, е била, е минала през теб...

За поезията на Валери Петров и за самия Валери Петров може да се пише и пише... За искрящата ирония и самоирония, която впрочем проблясва като слънчево лъченце, отразено от наточена секира, и през току-що цитираните стихове, може да се напише дисертация... За неправилностите на думата, на синтаксиса, на строфата, на ритъма, на интонацията - също... За изобилието от умалителни съществителни, прилагателни, наречия и прочие граматически "същества" в речника му "без дъно"... За литературата на абсурда и Валери Петров... За литературата на парадокса и Валери Петров... За смешното и тъжното у Валери Петров и внезапното им преобръщане... За тайнствените метаморфози на нещата и тайнствените връзки, взаимодействия между тях... За нашите и ненаши предмети, улички, градове, свят, мироздание... За говора на птиците, тревите, дърветата, небето и земята... За смяната на перспективите и Палечко... За приказното и съня, който живеем и който сънуваме... За детайла и почти опредметената реалност, населена с хора, които - някога живели - живеят вечно... За смисъла и безсмислието... За любовта... (Каква извисеност на страстта! Каква жаркост в чувството! Какво чудо! Направо да не повярваш!)... За сбогуването с близките и сбогуването с живота... За гражданското мъжество на Валери Петров... За човека Валери Петров...

Ще завърша с това как поетът с "премрежени очи" наблюдава "машинката си, слончето, листата,/ писалките с изсъхнали пера", които... Предполагам, досещате се какво ще рече това С "ПРЕМРЕЖЕНИ ОЧИ". Ако не се досещате, ще ви подскажа. Ще рече - поредното вълшебство е близко! Вълшебникът Валери Петров обаче се опитва да ни заблуди...

Валери Петров заедно с Иван Гранитски (в средата) и Вили Цанков

Симфония на мълчанието

За мен Лиляна Русева и Светлин са като двойката Фрида Кало и Диего Ривера- световни художници, с които би се гордяла всяка страна

Тодор ВЕЛЧЕВ-ТАТО

Най-добре разглеждам картини в зала с малко посетители, а също така - в албум на художник. Но дори залата да е пълна с посетители, ако художникът е значим, си позволявам да остана отново насаме с неговите работи. Особено когато живописта свързва две души с различни полети, еднакво предани на своите мисии, като двойката - Фрида Кало и Диего Ривера - световни художници. Такива за мен са Лиляна и Светлин Русеви. Те пробуждат ония високи чувства, които до ден-днешен крепят човечеството, затънало в кръв и войни, алчност и шампионат по подлост. Не минава ден без убийства, изнасилвания, грабежи. Хора срещу хора. Поети, писатели, художници, композитори, изплували от антисвободата, намират сили да покажат пътя, който заслужават хората. Мой приятел - световен поет, казва "Човекът не е венец на природата, а грешка!"

- Ти какво си?

- Не знам!

Най-мълчаливото изкуство е живописта. Картините на Лиляна и Светлин ме хвърлят в моите скиталчества. Там на брега на океана, стоят Бял и Черен кон. Над птичия залив облаци от гладни птици, гмуркат се и лапат рибите, които се ядат една друга. В битката няма нищо красиво. Не така стои въпросът с творците. Защо Модилиани не е запасал револвера да събира пари от богатите, да пие и играе комар. А се заема да рисува женското тяло, което очевидно познава добре. Защо Сезан в планината Сен Виктоар стотици пъти разкрива живота чрез светлината в различните й нюанси. И Модилиани, и Сезан рисуват страстно с душите си. Душата на художника е неговата искреност. Нека да поясня - душата не е абстракция. Тя е продукт на висока кортиковисцерална дейност, болестно страдание на човешкия мозък и лечението е едно - съпротива срещу алчността, мизерията, войните. Тя е вопъл за по-добра човешка съдба. Художник, който изразява този протест в радост и скръб, винаги дарява надежда, светлина. Според мен това е смисълът на изкуството. А то е обсервация на непознатото и безбрежното в човешкото битие.

Белият и Черният кон на Лиляна и Светлин са тяхна съдба. Светлин в ездата с белия, после с черния, стига отвъд предела, който Лиляна знае като жена, майка - гадорията на нашия живот, и спира дотук. Светлин отива по-нататък и задейства своята вътрешна революция и протест - "Самуиловите воини", "Приют" и "Цивилизационен избор". Лиляна остава на Белия кон. И това личи във всяка нейна творба. Нейният мечтателен копнеж - да бъдем достойни за хомосапиенс, е толкова силен, че не си позволява никаква деформация. Под влияние на кристалната си душа, тя показва благородството на личността и нейната скръб за краткостта на земното битие. Това е портретът на Радичков. Имах честта да живея в неговото време, да бъда вдъхновен от "Неосветените дворове" и "Барутен буквар". Да дезертирам от траулера и да хвана перото. Когато прочетох за пръв път този световен писател, си рекох: "Свободен до краен предел", и реших да следвам този път. Портретът на Радичков е толкова наш, толкова искрен, спокойно можем да го наречем:

- Учителю! Учителю!

Но той е създаден от жената майка, художничката като проекция на душата й. Казваме душата е продукт на висша интелектуална енергия, примесена с искреност и страдание. Винаги работите на големите художници носят нещо неделимо от тях. "Джокондата" на Леонардо.

Лиляна Русева владее майсторството до предела и оттам започва дълбоко гмуркане в човешката душа на жената, мъжа, детето, да разкрие неповторимите богатства на всяко създание като част от цялото. Нейната Мадона и дете- вечна тема, рисувана с толкова сила и женственост, красота, предадена с такава невероятна нежност в младенеца, с която майката ефирно докосва своята рожба - детето на човечеството, неговото бъдеще. Лиляна искрено счупва нормите на религията, на която са се подчинявали много велики майстори и показва земната красота на човека - най-зрелият плод. В това отношение двмата със Светлин са единни, те отстраняват визията на ореола, така щедро поставяна в изминалите векове, и показват само богата реалност. Човекът е земен и няма никаква мистика. Тук е животът, трябва да го живеем без преструвки. Така богато и щедро, както сме наградени да даряваме и ние. И това го правят и двамата. Тя винаги - на Белия кон, а той понякога на Черния, друг път на Белия. И двамата, силно мотивирани, даряват човечеството...

"Майка" на Лиляна е велика картина, която за мен е населила материалното пространство, в което диша и не мога да я отделя от реалния свят. Тази картина и всичко от Лиляна доказва, че тя остава в класиката, силна в посланията си, без деформации и сложни фигурални изпълнения, макар и това да показва, че не спира да искри светлината на нейната душа. Тъкмо тази чистота е големият протест срещу нашите човешки безобразия. Океанът не е чист, но трябва да го изплуваме. Картините на Лиляна Русева са пълни с космическа светлина, любов и красота на душа, летяла винаги на Белия кон, над човешкия океан, носена от песента на албатросите, стигнала безбрежната святост и съвършенство.

Лиляна Русева, "Портрет на Йордан Радичков", 1988 г.

Лиляна Русева, "Автопортрет", 1978 г.

Няколко пъти посетих изложбата и дълго я носех в себе си, докато остана завинаги в мен. Един път, когато излизах от залата, срещнах мой познат, професор по изобразителните изкуства. Така възторжен споделих своите впечатления, а той ми отвърна:

- Добра е, но такива са много!

Повече искаше да ми покаже своята компетентност от висотата на професорското си седло и ми изнесе лекция. Съчувствах му подобно на ония литератори, които се опитваха да ми докажат, че съм груб и не владея езика. Може би имаха право, но не разбираха, че това е тяхната гледна точка. След като професорът завърши, добавих:

- Моята гледна точка е радост и тъга от света, в нея имам много надежда и красота. Моята Лиляна Русева ми дава това. Сигурно има и други като мен!

Тогава той се опита да противопостави Светлин на неговата спътница:

- Виж Светлин е нещо друго!

- Те притежават два коня - Бял и Черен, Светлин обяздва и двата, а Лиляна остава само на Белия.

Той замлъкна и се разделихме.

Исках да му кажа за картината, озаглавена като "Соня". Бях чувал за тази красива жена много. Но я видях на живо, едва когато учителят Райнов ме запозна със своята съпруга. Портретът на Соня от Лиляна е увековечаване на женската красота и величие. Така стоят нещата и с останалите портрети. Женските тела на Русева са желани, но плътта не доминира, а цялостна съдба на жената, майка, любовница, другар на мъжа и свян, който грее като ореол. Женските тела на Русева са съвършени и желани от мъжа, но те носят силата, с която жената дарява планетарния живот, износва го и ражда. Дискретен чар...

В един разговор Павел Вежинов, за мен европейски писател, каза:

- Жената не е човек! - Ние се смалихме. - Тя е богиня, да отглежда и ражда живота.

Отдавна се запознах с Мария Гигова- голяма гимнастичка и жена. През 70-те години на миналия век организирахме конкурс за красиво женско тяло. Бях в журито. Председателят Оскар Стейт и останалите членове се разделихме на две - за Мария и против. Тези, които твърдяха, че тялото й се състои от две жени - ориенталка и фламандка, загубиха, защото с председателят имахме еднакъв вкус. В портрета на Мария Гигова, рисуван от Лиляна Русева - това беше жена богиня, по-зряла от моя спомен, изваяна от четката на художничката, тя потвърждаваше думите на Павел Вежинов...

В моите мисли за Белия и Черния кон на брега на океана, дето художничката отлетя на своя Бял кон и остави на човечеството прекрасни картини, стоях сам в пространството на духа, безбрежния океан, в който има място за всички. А откъде толкова завист, алчност, омраза и кръвопролитие. От хоризонта долетяха думите на писателя Николай Петев: "На човечеството са му поникнали само няколко млечни зъба!" И още: "Тато, разбери, големите пари победиха големите идеи. Засега!"

Взех лист от момичетата, които светеха в изложбената зала с усмивки, и написах: "Маестро Русев, когато в едно семейство има един световен художник - това е много. Но когато са двама, това е национално величие. Това е симфония на мълчанието!"...Тато.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

"Фигура на Венера в естествен размер" (1989) на Спартак Дерменджиев

Художникът в депото

Архитекти и учени пренареждат музейната колекция на СГХГ

Първата изложба от поредицата "Другото око" е на Лъчезар Бояджиев: художник в депото. Това е собствен проект на Софийската градска художествена галерия, по идея на главната уредничка Мария Василева. Поканват се художници, архитекти, журналисти или учени, които да работят с музейната колекция. Очакванията ни са за различен поглед, освободен от знанието за периоди, стилове, жанрове и видове, обясняват от СГХГ. Първият участник е Лъчезар Бояджиев. За него най-важно е това, че в тази индивидуална изложба всичко е лично. Той приканва зрителите да мислят за експозицията като за инсталация от ready-made обекти, които са намерени от художника в музея.

Лъчезар Бояджиев се опитва да деконструира клишетата на родната история на изкуството, като реконструира в изложбеното пространство привидната произволност в подредбата на депата на музея, но от негова гледна точка: с една дума, ако някога сте се чудили дали има нещо, което свързва художниците и произведенията им в историята на изкуството извън факта, че творят изкуство, то в рамките на този проект и тази инсталация ще имате възможност да се убедите, че ги свързват същите неща, които свързват всичко и всички хора по света - от кръчмата до леглото, от желанието за кариера и заиграването с властта до вътрешните терзания и прозренията на духа на твореца, борец, зарзаватчията или ключаря от съседния двор.

Лъчезар Бояджиев търси връзките между художниците по начин, който "може да се окаже не само неисторичен, но и неудобен", с очакването изложбеният диалог между творбите да е по-жив от приетото. Художникът е убеден, че така колекцията ще заживее по един по-активен и по-човешки или поне по-художнически и по-нов начин. Изложбата ще продължи до 16 май на ул. "Ген. Гурко" 1.

Лъчезар Бояджиев е роден през 1957 г. в София. Завършил е НХА, специалност изкуствознание. Член-основател е на Института за съвременно изкуство - София. В последните години организира самостоятелни изложби в Берлин, Австралия, Италия. Сред по-важните му участия в групови експозиции са "Общата история и частните й случки", Музей до поискване (MUSA), Виена, Австрия.

Формите и тяхното изтанцуване с въглен

Акцент са моите чувства и тяхното превръщане в рисунка. Акцент са формите и тяхното изтанцуване с въглен. Акцент е вечното внимание да бъдеш и осъществиш себе си, казва Явора Петрова по повод самостоятелната си експозиция "Акценти", която може да се види до 25 април в "Ракурси" (ул. "Хан Крум" 4а).
Изложбата съдържа 20 рисунки голям формат - 100/70 см, изпълнени с въглен, туш, лави, сепия върху хартия. Рисунката винаги е заемала централно място в творчеството на Явора Петрова. Представените работи са свързани с лични преживявания, наблюдения и фантазии. Те показват един по-изведен етап на личния маниер на рисуване на авторката.
Явора Петрова е завършила НХА, специалност илюстрация и оформление на книгата, при проф. Христо Нейков и проф. Румен Скорчев. Има много самостоятелни експозиции в страната и в чужбина (Полша, Германия, Белгия, Холандия, Англия).

Акварели на Цанко Панов (1950-2003) - един от най-дълбоките и свързани с България художници, представя столичната галерия "Сезони" (Дом на културата "Средец", ул."Кракра" 2а) до 21 април.

Подбрани са произведения от частната колекция на салона, те акцентират върху изостряната сетивност на автора към цвета и верния тон.

Цанко Панов постигна това, което малцина наши творци успяват да направят - той напипа верните тонове на нещо, което можем да наречем съвременна българска чувствителност.

Стара българска шевица, нотен лист от ортодоксален псалм, детайл от икона - преди да успеем да разберем какво точно е това, то вече е променило нашето емоционално състояние, вече ни е накарало да чувстваме, че това е нещо познато, скъпо и близко, без да можем да разберем откъде и защо. Неговите творби ни поставят в състояние на дежа вю, те постигат психологическо въздействие върху нас толкова светкавично, колкото само изкуството може да направи. Изложбата до известна степен изследва начина, по който авторът постига това въздействие в своите акварели - чрез изключителното си чувство за цвят, история и в същото време - принадлежност към българското съвременно изкуство, отбелязват от галерията.

За своите 52 години Цанко Панов прави над 15 самостоятелни изложби и участва в над 30 групови експозиции. В тях е очевиден както талантът му на художник, така и умението му да се адаптира към различни техники, от които с лекота изважда свой собствен стил и колорит. Пръв в нашето изкуство вкарва нотния лист като емоционален образ и знак, директно препращащ зрителя към музиката. Картините му изобразяват пластичен и колоритен вътрешен свят, който звучи с най-дълбоките тонове на душата, пише Светлин Русев. По думите му неговата живопис е колкото пластическа идея за една реалност, толкова и реално живописно построяване на строга емоционалност, в която живописната прелест на цвета е развитие в неповторими пространствени структури, допълва акад. Русев.

Адреси

ПАЛИТРА

Самостоятелната изложба на Величко Николов, наречена "Сюрреалистични фантазии", може да се разгледа до 14 април. Мястото е галерия "Палитра", която се намира на ул. "Узунджовска" 1 (пресечка на бул. "Витоша").

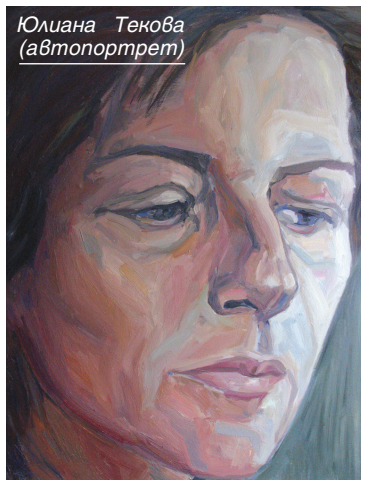

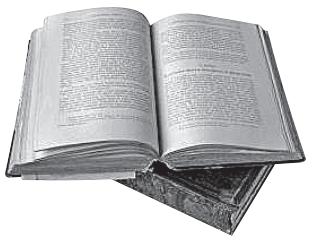
Страницата подготви Надежда УШЕВА

АКАДЕМИЯ

Експозицията "София - Лондон Exchange", която продължава до 18 април, е обменен проект между Candid Arts Trust, Лондон, и НХА. Груповата изява се състои от десет млади творци: 5-има от Великобритания и 5-има от България, завършващи или наскоро завършили студенти, които работят в различни области на изкуството - живопис, фотография, мултимедия и моден дизайн. Проектът обединява избрани творби на талантливи изгряващи художници и дизайнери от двете страни на Европа - Източна и Западна - и разглежда връзките, различията, въпросите и емоциите, които възникват 20 години след падането на Берлинската стена и в контекста на европейската интеграция. Искаме да представим пред лондонската и софийската публика свежа, оригинална и вълнуваща колекция, казва куратorката Ния Табакова. Участници са Василена Върбанова, Андрю Хладки, Жени Ковачева, Деби Лок, Константин Константинов, Майке Стивънс, Минко Йовчев, Пато Босич, Юлиана Текова, Шарън Грийн.

Юлиана Текова (автопортрет)

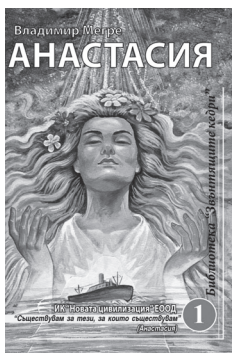

Лавица

“НАШ ЧОВЕК ОТ МЯСТОТО НА СЪБИТИЕТО” от Роберт Периши издаде в превод на Русанка Ляпова издателство “Дамян Яков”. Действието се развива през петте дни от пролетта на 2003 г., когато започва американското нападение над Ирак. За това кратко време пред нас се разкрива плашещият със своята забързаност и дори хаотичност ритъм на живота в Хърватия. Романът заразява със завидния си хумор и лекота на повествованието, както и със своята авторефлексивност. Като контрапункт на главния герой и на действителността, в която той се опитва да отстоява своята идентичност на бивш рокер и настоящ преуспяващ вестникар, се явява неговият роднина, ветеран от войната в бивша Югославия, изпратен като кореспондент в Ирак.

“АНАСТАСИЯ” е първата книга от поредицата “Звънтящите кедри” на руския писател, общественик, учен и политик Владимир Мегре. Поредицата се състои от девет, сюжетно свързани книги, в които писателят ни показва бъдещето на света - без войни, престъпления, наркомания и експлоатация. Свят, в който хората не са врагове, живеят мирно и щастливо, строят бъдеще, в което ще преоткрият изгубения земен рай. Идва времето на сливането на човека с природата, на промяната му към по-добро, на връщане към корените. Ражда се ново съзнание, присъщо за хората на бъдещето, които ще са по-чисти от нас. Издава ИК “Новата цивилизация”.

“ЛОГИКА, ОСНОВАНА НА ОНТОЛОГИЯ” от Добрин Спасов е не само равносметка на изследователската програма на своя автор, но и предизвикателство пред всеки философски логик, пише Деян Деянов за новата книга на известния учен и философ, която излезе с емблемата на издателство “Изток-Запад”. Добрин Спасов е силен философски характер, който никога не се е боял да мисли срещу конюнктурата; той от години ни предизвиква с това, че поставя смущаващи проблеми и им дава неочаквани решения; с това, че не се задоволява да каже кой какво е казал за света, а държи сам да каже какво е светът и за какво ние живеем в него.

“КЛУБЪТ НА ШАФЕРКИТЕ” от Кати Хопкинс е седмата книга от серия “Момиче на зодиака”, която издава ИК “Хермес”. Като повечето Везни, на Клоуи й е трудно да взема решения, освен когато става дума за “Клубът на шаферките”. Там тя знае точно какво иска и как да го постигне. С голямо желание и заразителен ентусиазъм Клоуи се захваща с организацията на перфектната сватба за по-голямата си сестра. Ала когато се оказва избрана за Момиче на зодиака, плановете за сватбата се объркват и мечтаната церемония се превръща в най-големия й кошмар.

Антология на почтената журналистика

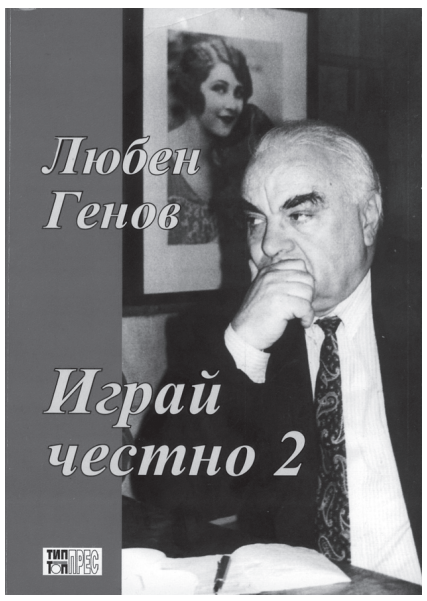
Изпростяването, езиковата чалга, словесният СПИН ни заливат отвсякъде, алармира Любен Генов в новата си книга

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ

“Журналистиката е за високоинтелигентни хора, а не за помияри.” Това определение на знаменития книжовник и министър на просветата проф. Иван Шишманов прегръща като вечен стремеж един от доайените на българското вестникарство и дългогодишен главен редактор на в. “Поглед” Любен Генов в наскоро издаденото продължение на “Играй честно” (“Играй честно-2”, изд. “Тип-топ прес”).

Книгата съдържа спомени, интервюта, коментари, откровения и най-вече размисли за свободната и честна журналистика. Така авторът застава зад традицията на честта, захванатата от Христо Ботев и Захарий Стоянов и продължена от Йосиф Хербст, Димо Казасов, Тодор Панов, Илия Бешков, Димитър Найденов, Стефан Продев и десетки други достойни българи.

Още през 1874 г. във в. “Знаме” Ботев писа, че едно нещо липсва на българския народ - солидарността. Клеветата е най-страшното морално убийство, добавя десетилетия покъсно Димо Казасов. През 1914 г. в своята “Психология на българския народ” Тодор Панов бичува злословието и липсата на журналистическа етика на т. нар. независима преса, която свободно се предлага всекиму, който заплати повече и чиято завидна независимост се родее с тази на

професионалните проститутки...

Какво се е променило за последните сто години, с болка пита авторът?

Вярно, българската журналистика бе първата, която след 1989 г. предизвика радикална промяна на общественото мнение. Но не успя да се отърси от греха да натрапва на другите своите убеждения и начин на живот. За съжаление сегашната медийна агресивност намира утешение в неистините и клюките. Една от причините е, че ония, които държат парите, нямат интерес от престижна журналистика. Медиите достатъчно добре ги обслужват. Изпростяването, езиковата чалга, словесният СПИН ни заливат отвсякъде, алармира авторът. Простащината в езика е по-страшна от цензурата. Оказва се, че 15-годишните в Румъния и България са най-неграмотните в ЕС, според доклад на ЕК. А за последните 20 години у нас са затворени над 1400 училища...

Словесната олелия, меканието и въпиещата неграмотност на политиците се пренася в медиите. Ако в цивилизованите държави политиците мекат така, бързо ще бъдат изритани от властта. За сравнение лондонският “Таймс” се чете най-много заради прекрасния английски език, на който е списван. И авторът пита защо у нас няма журналистическа награда за добро владеене на задължителния, според конституцията, български книжовен език? Както и защо не въведем правила като в германското списание “Шпигел” например, гарантиращи действителна независимост на твореца?

Антология на почтената журналистика - така може да се нарече книгата на Любен Генов. Горещо я препоръчваме на широката публика и най-вече на нашего брата журналиста, който неистово се съпротивлява на цензурата и посредствеността и все още вярва в звездата на България.

Роман

Митът за Персей - на кино и в книга

Киносрелището “Сблъсъкът на титаните” счупи рекорда за касови приходи през уикенда на Великден, вкарвайки в касите на американските кина 61,4 милиона долара. В ролята на митологичния герой Персей е Сам Уортингтън (гореща звезда от “Аватар”). По почина на хита на Джеймс Камерън и “Сблъсъкът на титаните” излезе в 3D формат. Филмът е римейк на едноименната лента от 1981 г. с младия тогава красавец Хари Хамлин в главната роля, Лорънс Оливие като Зевс и познатата от филмите за Хари Потър Маги Смит като Тетида.

Тициан, “Даная”

В противовес на новия касов хит е романът “Персей” от Чарлс Кингсли, който ще запълни празнотата от всички знания за прочутия герой, липсващи на голяма част от аудиторията, която ходи на кино. От друга страна, книгата ще впечатли и онези, които са наясно кои са Персей, Даная, Медуза и Андромеда, отбелязва Пламен Тотев - управител на ИК “Персей”, която издаде у нас книгата, илюстрирана с много изображения на мита за Персей - от античността до днес.

Рубенс, “Главата на Медуза”

В романа е облечено в художествена форма написаното от античните автори за Персей. Чарлс Кингсли е писател и историк, преподавател в Кембридж, който дълги години се е занимавал с проучване на достигналото до нас от античната литература.

Основните събития в сюжета изцяло следват Аполодор и приписваната на него творба “Митологическа библиотека”. В детайлите романът се обляга и на антични творби на Павзаний, Хезиод, Хигин, Есхил, Софокъл, Еврипид, Терекид, Лукан, Овидий и Диодор Сицилийски, в които се разказва или просто се споменават някои от приключенията на Персей. Написан е в духа на античния роман (като “Дафнис и Хлое”, “Златното магаре”) - лаконично и ясно, пълно със събития и приключения.

Едуард Бърн-Джоунс, “Персей при нимфите”

Любопитното е, че по-късното изкуство дописва мита за Персей. Според античните версии героят е само свидетел на раждането на летящия кон Пегас (превър-нал се в символ на поетическото вдъхновение и творчеството), който се появява от обезглавената Медуза. Според старогръцката митология Пегас е конят на друг герой - Белерофонт, който убива чудовището Химера. Но през барока и романтизма Персей често язди Пегас и крилатият кон е заедно с героя на картини на Рубенс и други именити художници. Една от най-прочутите творби на прерафаелита лорд Фредерик Лейтън е “Персей, яздещ Пегас” - силуетът на фигурата е част от логото на издателска къща “Персей”.

Конча Буйка
Енергия от три континента

Педро Алмодовар лансира на голямата сцена екзотичната испанка, която ще видим в НДК на 17 април

Най-екзотичната певица на Испания ще пее у нас на 17 април в зала 1 на НДК, както ДУМА писа. Концертът, организиран от "БГ саунд стейдж", е по повод испанското председателство на ЕС. Билети се продават в системата на www.eventim.bg, мрежите на "Германос", магазини "Пикадили" и на касата на НДК.

Конча Буйка бе обявена от сп. "Тайм" за един от най-великите гласове на нашето време. Казват, че тази изключително крехка и фина жена е събрала в едно Ерика Баду и Нина Симон. Тя се облича и изглежда като Баду, излъчва същата невероятна сила и дух като Баду, но гласът й притежава уникално богатство с необикновената си бленда - мелодичност и дрезгавост, изпълнена с емоция.

Родена е в Палма де Майорка в семейство, чиито корени са в Екваториална Гвинея. Горещата й африканска кръв внася необикновена страст и темперамент в нейната музика. Освен фламенко тя пее джаз, фънк, кубинско болеро, копла, танго и болерия. От нея като от вулкан изригват вълнения и чувства, оставящи слушателите без дъх. Педро Алмодовар, който я лансира на голямата сцена, казва за нея: "Когато пее, Буйка ме кара да изтръпвам, нейната отдаденост на музиката веднага покорява. Буйка е от линията на онези певици като Едит Пиаф, Джуди Гарланд, Нина Симон, каквито вече рядко се срещат." През април миналата година Педро Алмодовар сбъдва мечтата си да отпразнува 90-годишнината на легендарната латиноамериканска певица Чавела Варгас. Той избира за шоуто Буйка като единствения глас, подходящ за репертоара на великата певица. Празникът е в Хавана, на пианото е неповторимият Чучо Валдес. Разтърсващите емоции на шоуто естествено са последвани от звукозаписна сесия, от която излиза албумът "El ultimo trago" (последно питие - в смисъл на последен дъх). Той беше представен на 11 ноември в Париж, а "National Geographic" го включи сред десетте най-любими за 2009 г. Това е поредният успех за Конча Буйка, която вече има две номинации за латино "Грами" и две награди "Premios de la Musica".

Уникалните данни на Конча Буйка я правят изключително търсена и на модния пазар - "Мари Клер", "Вог", "Ел" се надпреварват да правят нейни фотосесии и интервюта. Може би защото Буйка е пример за това как се променя и обединява светът в наши дни - гласът й е типично испански, кожата й е черна, а музиката й събира енергия от три континента - Европа, Африка и Латинска Америка.

Сега Буйка има връзка с кубинския барабанист Хорацио "Ел Негро" и се чувства много щастлива, макар да смята, че една жена винаги има още един шанс. В своя живот тя, също като и Чавела Варгас, е имала своите любови и странни афери. Горещата африканска кръв на Буйка внася необикновена страст и темперамент в нейното фламенко. Сред последните й хитове е дуетът й с Нели Фуртадо "Fuerte".

Снимка "БГ САУНД СТЕЙДЖ"

Тя записа албум с Чучо Валдес

Конча Буйка заедно с кубинския пианист и композитор Чучо Валдес подготви албум в чест на 90-ата годишнина на Чавела Варгас. "El ultimo trago" е записан в Куба, продуциран от Хавиер Лимон и обхваща целия репертоар на Чавела Варгас. "Las ciudades", "Las simples cosas", "Sombras", "Luz de Luna" са част от песните, които Чавела изпълнява в "Карнеги хол" в Ню Йорк, в "Луна парк" в Буенос Айрес, в парижката "Олимпия", във филмите на Педро Алмодовар и Алехандро Гонзалес. Самата Чавела Варгас признава: "Конча Буйка е моята черна дъщеря. Тя притежава един от най-невероятните и запомнящите се гласове, които съм чувала." Албумът "El ultimo trago" се разпространява у нас от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International", научи ДУМА от Нели Михайлова. В уникалната музика на Чучо и Буйка се усещат различни влияния, особено от африканските им корени. Заедно те постигат съвършенство чрез страстта си, спонтанността и най-вече чрез безупречното си изпълнение.

„Ша-Ша" подготвя дебютния си албум

Дебютният албум на дует "Ша-Ша" (Светослав Колев-Цвъри и Гергана Добрева) е вече с единия крак на пазара и скоро ще заподскача "Нагоре-Надолу", научи ДУМА от Петя Рачева. Четиринадесетте песни, включени в него, имат, както ги определят музикантите, индивидуално и причудливо звучене, като стилът варира от фантастично-епичен до анимационно-драматичен. "Заради хумора и странните си герои текстовете ни често напомнят на басни, чиито основни герои са говорещият хладилник, подскачащата кафеварка, мъркащото шосе, снежният човек, моряшки призраци и случайни чайки, двойка влюбени - жаба и гьол", разкриват още музикантите. Страниците на албума са изписани с много рок, блус, фънки денс звучене. Името "Нагоре-Надолу" идва като отговор на вечното търсене на правилното решение и правилния път. Албумът е записан в Max Sound Studio. Гост музиканти в него са Коко Кърджилов - бас, и Цветан Банов - барабани. В три от песните към творческия тандем се присъединява Максим Горанов - китара, Веселин Веселинов-Еко отбелязва запомнящо се присъствие в сингъла "Няма да ядеш". "Нагоре-Надолу" предлага на феновете и кавър на баладата "Не умирай" на Валди Тотев и завършва с акустичния хепиенд "Господин Пингвин". Творческият тандем "Ша-Ша" се сформира през 2008 г. Съвсем скоро двамата започват да композират и аранжират музикални коктейли от фънки-пънк, поп, джаз, етно уейв, латино. Първият им сингъл "Небе за двама" се завърта през юни 2009 г. Песента се запомня заради красивата си мелодия и забавен текст, в който поп клишетата на любовна тематика са заменени с остроумни сравнения от заобикалящата ни флора и фауна. Вторият сингъл "Няма да ядеш", който се изкачи до върховете на радио- и телевизионните класации, е леко намигване към навиците и поведението ни като консуматори.

Снимки "ВИТАЛИТИ МЮЗИК"

Снимка "VIRGINIA RECORDS/SONY MUSIC ENTERTAINMENT"

Историческото завръщане на БАРБРА СТРЕЙЗЪНД

Едно от най-нашумелите концертни събития през последните години - изпълнението пред малко повече от сто заклети фенове на Барбра Стрейзънд, избрани чрез лотариен принцип, вече ще бъде достъпно на DVD и DVD/CD, както и на Blu-Ray от "Columbia Records/Вирджиния рекърдс", научи ДУМА от Павел Атанасов. "One Night Only - Barbra Streisand And Quartet At The Village Vanguard -September 26, 2009" ще бъде издадено на 4 май. То включва цялото първо кабаретно изпълнение на мис Стрейзънд от 48 години.

Необичайното събитие съвпадна с издаването на нейния албум "Love Is The Answer", който достигна до номер 1 в класациите и се превърна в 51-и Златен запис за легендарната певица, която има и 30 албума с платинен статус. Оглавяването на класациите с тази продукция я превръща в изпълнителката с най-продавани албуми, достигала до номер 1 в продължение на пет десетилетия. Ново "One Night Only" CD ще бъде лимитирано издание, единствено част от комбинираното DVD/CD. То отвежда зрителя в малък клуб и го превръща в свидетел на изключителната интимна вечер, за която "Ню Йорк таймс" коментира: "Концертите на Стрейзънд са рядкост, но нивото на съботното шоу бе толкова изключително, че тотално наруши нормалния ход на светските събития."

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Демонът на свободата,

или една неслучваща се революция

Разградският драматичен театър представя „Лоренцачо” от Алфред дьо Мюсе

Самата пиеса е обърната към народа и разказва историята за една неслучваща се революция. За народ, който мрази властта си, но никога нищо не прави. В нея има много сериозен социален план и дава възможност да се заяви определена гражданска позиция, споделя младата режисьорка Надя Асенова, поставила пиесата. Защо харесвам тази пиеса - защото е написана много добре, защото Алфред дьо Мюсе е поет и драматург, а и защото освен това съм от поколението, което изживя драматизма, че в България можеше да се промени нещо и после разочарованието на дългия и все още несвършил преход. Все още се надявам да има светлина за България, но през тия години разбрах, че в страната няма гражданско общество. Тази пиеса говори точно за това и за мен то е много сериозен проблем, добавя Надя Асенова. Постановката, представена на сцената на Модерен театър в София, всъщност показва едно респектиращо с визията и професионализма си лице на Разградския театър. В многолюдния спектакъл, пъстър и впечатляващ с оригиналното сценографско решение на Тодор Райков - една истинска “играеща” сценография, инспирирана от катедралата “Санта Мария дел Фиоре” във Флоренция, участват всички актьори от театъра. Сред тях се открояват Недялко Стойчев-Дежо в ролята на Алесандро Медичи, Камен Иванов като Лоренцачо, Александър Божанов в ролята на кардинал Чибо, Марияна Бранкованова като Катерина Джинори.

...Все едно дали хората ще ме разберат или не, дали ще действат или не - аз ще съм казал всичко, което имам да кажа: ако не ги накарам да извадят сабите си, поне ще си подострят перата, а човечеството ще носи на страната си кървав белег от плесницата на моята сабя - това са пламенните думи на младия бунтар Лоренцачо, обрекъл живота си на “демона на свободата” и поставящ поразително актуални със звученето си въпроси за свободата и властта, за властта, която решава съдби, властта, която кове историята, властта към която всички се стремят, но и за властта да правим своя избор, да управляваме себе си и властта да се опълчваме на всяка друга извън нас. Историята за неслучващата се революция във Флоренция през XVI в., написана от френски поет през XIX в. и поставена от български театър през XXI в., тези координати всъщност мотивират и очертават проблематиката на спектакъла. Представлението наистина е динамична, сериозно и умно замислена и реализирана драматична картина на един личен и социален бунт.

Премиери

Иван Несторов в моноспектакъла “Дом” от Феликс Митерер, постановка на Веселин Димов

Най-новата премиера на Театрална работилница “Сфумато” е спектакълът “Дом” от Феликс Митерер, постановка на Веселин Димов. Всъщност пиесата на австрийския драматург, актьор, сценарист и режисьор, един от най-успешните и продуктивни съвременни немскоезични писатели, е озаглавена “Сибир”. Преводът е дело на Владко Мурдаров. Историята и изповедта на господин Шуле, изпратен в тъмна нощ и при пълно запазване в тайна, за да не видят съседите, във високотехнологичен старчески дом, е представена в наситен емоционално и театрално моноспектакъл от актьора Иван Несторов. Несъмнено степента на развитието на една цивилизация се измерва в отношението към възрастните хора, а в този случай супермодерният старчески дом по-скоро прилича на сибирска ледена пустиня и разбира се, не се превръща и не може да се превърне в дом за когото и да било. Студената, чиста, само от време на време обляна от потискаща синя светлина сценична среда, създадена от Венелин Шурелов, сякаш поема и попива всички звуци и цветове на външния свят. Стерилността на този свят-затвор предизвиква бурните реакции на главния герой. Иван Несторов органично съществува, действа и мисли в тази враждебна среда, унищожаваща човешкото в човека. Ясно е, че в театралния свят на Феликс Митерер, който е и носител на множество европейски литературни награди, автор на над 20 пиеси, сред които “Сибир” е най-поставяната, наистина няма табута и неслучайно пиесите му предизвикват скандали и бурни обществени дебати.

Експерименти

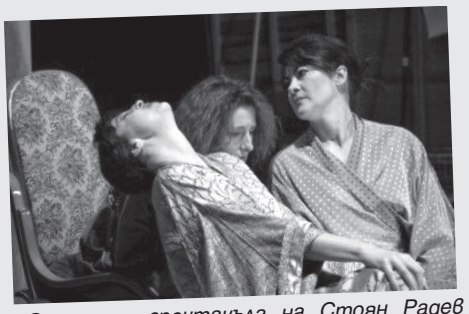
Рокли, перуки и горчиви сълзи

Човекът е така направен, че се нуждае от другите хора. Но той не се е научил как да бъде заедно с тях, казва “най-мразеният и най-обичан драматург в Германия” - Райнер Вернер Фасбиндер, автор на пиесата “Горчивите сълзи на Петра фон Кант”. Това е една от най-новите постановки в репертоара на Драматичен театър “Стоян Бъчваров” - Варна. Постановката и сценичната версия на текста е на актьора от същия театър Стоян Радев, който е и автор на сценографията и костюмите. След като преди няколко години Стоян Радев постави успешно и интересно една друга “чисто женска” пиеса - “Домът на Бернарда Алба” от Федерико Лорка, сега в новата си постановка той отново се доверява на изцяло женско присъствие. Веселина Михалкова (Петра фон Кант), Даниела Викторова (Марлене), Гергана Христова (Карин), Биляна Стоева (Сидония), Теодора Михайлова (Валерия) и Славяна Иванова (Габриела) са шестте актриси, които пресъздават историята за горчивите сълзи и живота на модната стилистка Петра фон Кант. А този живот е егоцентричен, истеричен, изпълнен с капризи и макар тя да сменя настроенията както перуките и роклите си, така и не успява да намери щастието и любовта. Наблюдавам една жена точно толкова критично, колкото и един мъж... Намирам поведението на жените точно толкова ужасно, колкото поведението на мъжете и се опитвам да илюстрирам причините за това. Моето описание на тези взаимоотношения не е насочено срещу жените. То е честно. Жените са по-интересни от мъжете. Това аз не мога да променя, отбелязва Фасбиндер по повод на своите великолепно създадени шест женски образа в “Горчивите сълзи на Петра фон Кант”. Динамиката на представлението е преди всичко динамика на вътрешното преживяване и драматургично и театрално развитие, изиграно с много майсторство и истинност на чувството и органичност на присъствието от всички актриси.

Веселина Михалкова в ролята на Петра фон Кант

Сцена от спектакъла на Стоян Радев “Горчивите сълзи на Петра фон Кант”, Драматичен театър - Варна

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Как Гагарин бе избран за космонавт №1

Титов е по-подготвен, но именно това дава предимство на неговия колега и той тръгва първи по пътя към звездите

Крум ДЖОРГОВ

"Утре ще бъде извършен велик подвиг. И негов автор ще бъде скромен съветски човек в униформата на старши лейтенант от ВВС - Юрий Гагарин. Човечеството никога няма да забрави името му" - това е записал в дневника си на 11 април 1961 г. Николай Каманин, помощник на главнокомандващия на ВВС за космоса от 1960 до 1971 г. Поставена е задача да се изпреварят американците на всяка цена!

Всичките шестима космонавти са отлични мъже. За Гагарин, Титов и Нелюбов няма какво повече да се каже. Николаев е най-спокойният от шестимата. Биковски помалко, отколкото другите, е вътрешно съсредоточен, способен е в някаква степен на излишна безцеремонност. Засега Попович е загадка - създава впечатление на волеви човек, а при скандалите с жена си се държи излишно меко.

На 17 и 18 януари космонавтите полагат изпити. По резултатите от тях е съставена следната класация за използването им при полети: пръв - Гагарин, втори - Титов, трети - Нелюбов, четвърти - Николаев, пети - Биковски, и шести - Попович. Но този списък си остава само препоръка.

По това време вече са посочени двама лидери - Гагарин и Титов. Даже седмица преди старта Николай Каманин все още се колебае на коя кандидатура да се спре. В дневника си той пише, че по всички показатели - тренировки, изпълняване на упражненията - Титов изглежда по-силен от Гагарин. Той прави всичко уверено, точно, при това не говори излишно. Понякога Гагарин се държи по-особено. Например предлагат им да изпробват катапултиране от самолет. Титов се съгласява веднага, а Гагарин отговаря уклончиво. След това започва да възразява срещу автоматичното отваряне на запасния парашут при спускането.

Има и други моменти, които показват, че макар и с малко, но Титов е по-подготвен за полет в космоса. Парадоксално е, но именно това прави Юрий Гагарин космонавт номер едно...

С двете дъщери

Какво е обяснението?

Паралелно вече върви и подготовката за следващия космически полет, който трябва да продължи денонощия. Съответно той ще бъде и много по-сложен. Затова решават да изпратят Гагарин на първия полет като по-лесен и по-прост, а да запазят Титов за втория.

На 8 април е предварителното заседание на държавната комисия, на което Николай Каманин предлага да се утвърди кандидатурата на Гагарин. Предложението е одобрено единодушно. А на 10 април (две денонощия преди полета) това решение е съобщено и на Гагарин, и на Титов.

Интересно е, че някои членове на държавната комисия предлагат в кораба с космонавтите да бъде монтирана система за аварийно взривяване. По това време тя съществува на всички автоматични спътници - в случай, че корабът се приземи на чужда територия. Тогава трябва да бъде взривен, за да не могат вероятните противници да разберат съветските космически тайни. Но Каманин решително отхвърля подобен вариант.

Всички прекарват нощта преди старта в така наречения "маршалски дом" (сега го наричат Дом на космонавта). Юрий Гагарин пита Каманин: "Николай Петрович, защо съм в такова особено състояние? Утре трябва да летя, а не усещам никакво безпокойство? Това не е ли ненормално?" Каманин му отговаря: "Юра, ти си абсолютно нормален човек. Всичко ще мине добре!"

Цял свят го помни с чаровната усмивка

През същата 1961 г. става известно, че американците готвят за полет в космоса жени. Каманин дълго ходи по кабинетите на високопоставените чиновници. В края на краищата му обещават да проведат и такъв набор. Последната дума обаче има Корольов. Чак на 21 октомври 1961 г. той изпраща писмо, в което дава указание да се подберат в отряда 20-30 космонавти, сред които да има и няколко жени. Носят на Каманин делата на 126 кандидатки. От тях той трябва да отсее само 5 или 6 жени. Така са избрани Соловьова, Кузнецова, Терешкова, Еркина и Пономарьова.

Суеверният Байконур

Централната улица на град Байконур се казва "Арбат" - като московската. От 70-хилядното население на града 60% са казахи. Следи от масовото напускане на руснаците, започнало след разпадането на СССР и закриването на програмата "Буран", има навсякъде: зазидани с тухли прозорци, изоставени блокове. А някога тук са живели 220 000 души. Но сега всички училища са възстановени, както и стадионът, построен е нов пазар.

Заедно с космодрума градът се намира на арендуваната от Казахстан територия - повече от 7000 квадратни километра. За това всяка година Русия плаща 115 милиона долара. Скъпо, но оправдано - държавата няма друго място, откъдето да стартират космическите й кораби.

В Байконур има построени и джамия, и църква, които често се използват. И това не е само каприз на модния протокол, а проверена и доказана реалност. В църквата се пази летяла в космоса икона с дарствен надпис от предишния патриарх Алексий Втори.

Руснаците започват да освещават ракетите си през 1998 г., а през 1999 г. е благословен първият екипаж. От този момент даже представителите на други религии целуват кръста и ги ръсят със светена вода. А един от руските космонавти - Лазуткин, преди полета си помолил да бъде кръстен тук. Оказва се, че космонавтите са станали вярващи. Днес на Международната космическа станция има и библия, и икони.

Според съдържателя на църквата отец Сергий (бивш десантник) всички ракети, които са освещавани, са излитали благополучно. А неосвещаваните са падали. "Когато за пръв път освещавахме "Протон" - спомня си отецът, - някои се усмихваха скептично. При следващия пуск решиха да не губят време за освещаване. И ракетата падна някъде около Караганда... След това отново осветихме поредния "Протон" и той, слава Богу, отлетя. Но следващият пак стартира неосветен и пак падна. Затова решихме повече да не изкушаваме съдбата и да освещаваме всяка ракета.

Имахме следния случай. Готвехме за старт "Протон" с американски спътник. И нещо не му провървя - един път снемат от старта ракетата, после втори път... Тогава американците ни поставиха ултиматум - или викайте свещеник да освети кораба, или се отказваме от старта. Аз извърших службата и на следващия ден ракетата излетя...

Ето още една загадъчна история с космическото суеверие. На 24 октомври 1960 г. на старта се взривява подготвената за полет ракета. Загиват много хора, сред които и маршал Неделин. Минават точно три години и пак на 24 октомври всичко се повтаря - при обслужването на поредната ракета тя отново се взривява и пак има жертви. Оттогава този ден на космодрума е санитарен.

● ● ●

По пътя към космодрума могат да се видят всякакви животни, които живеят тук. Даже на стартовите площадки при хората идват лисици и вземат храна от ръцете им. Животните отдавна не чувстват никаква опасност от хората, защото ловът тук е строго забранен.

● ● ●

Водещото до стартовия комплекс асфалтирано шосе отдавна не е ремонтирано. С него е свързан един забавен случай. Група японци дошли да разгледат комплекса Байконур. Извозили ги по това шосе, показали им целия комплекс. Японците останали много доволни от видяното, но накрая попитали: "Защо не ни показахте главното шосе, а ни откарахте по резервното?"

● ● ●

Първият "пробен" пуск на ракетата Р-7 е на 15 май 1957 г. и оттогава оттук са произведени над 460 пуска. Преди време на космодрума пристигат специалисти от НАСА и на директора на американската пилотирана програма показват подземния тунел, през който изтичат огнените потоци при пуска на ракетата. Той пипа бетона и пита на колко време го сменят. Когато разбира, че изобщо не е сменян от началото на космическите пускове, не може да повярва на ушите си. Защото температурата в тунелите в момента на старта превишава 1500 градуса!

● ● ●

Много туристи при посещение в Байконур питат колко конски сили са нужни, за да може един съвременен "Союз" с маса повече от 300 тона да излезе на орбита. Въпреки че мощността на двигателите на ракетата не се измерва с тази мярка, цифрата е около 20 000 000 конски сили...

Поредният старт към космоса

Общество

Още имаме комплекс спрямо европееца

Самокритични ли сме, или просто от скромност не се приемаме обективно

Доц. Д-р Пламен ПЪЧЕВ,
Гергана ВЕНКОВА

Според холандския социален психолог проф. Герт Хофстеде всеки човек носи в себе си модели на мислене, усещане и потенциално действие, които е заучил през живота си. Публикацията на български на някои негови трудове - "Софтуер на ума" и "Изследване на културата" - отключи през последните години у нас цяла серия от проучвания, подчинени на желанието да се отговори на въпроса защо сме такива.

В Стопанския факултет на ЮЗУ "Н. Рилски" също неотдавна бе проведено изследване на предприемаческите нагласи в региона според подходите и идеите на прочутия холандски професор. Неговите цели бяха да се оцени бизнес поведението на предприемачите от сектора на малките и средните фирми в сектора на търговията, услугите и леката промишленост. С това бе направен опит да се очертае "профилът" на нашия дребен и среден бизнесмен с оглед изготвянето на препоръки за по-успешен бизнес в условията на евроинтеграция и подпомагане на по-ефективни подходи в маркетинга. По чисто емпиричен път трябваше да се установи дали в бизнес поведението на нашенеца има определени заучени и вкоренени в съзнанието му модели на мислене, стереотипи при възприемане на стопанската среда и схеми на действие, от които той би трябвало да се отучи, за да успее да изпълнява своите предприемачески функции по-успешно за себе си и за своите клиенти и бизнес партньори. И все пак - колкото и да се считаме или някой да ни счита все още не толкова европейци,

а по-скоро байганьовци

от приложението на методиката на Хофстеде не може еднозначно да се заключи, че кусурите ни са чак толкова големи.

Първо обаче трябва да уточним изходните позиции в тази методика. Хофстеде например въвежда като ориентир в своите изследвания няколко основни измерения в социалната култура. Първото от тях е, че хората в определени култури се отнасят демократично и равностойно към всеки член в обществото независимо от неговото богатство, обществено положение и социална позиция. Казано просто, в едни общества силните на деня седят на някакъв властови Олимп, докато в други всеки индивид - даже и най-големите шефове - е "на една ръка разстояние" от обикновения гражданин. Опростената интерпретация в случая е, че едни общества са много отворени и демократични, а други - затворени и патриархални. Втората специфика в съвремените общества според Хофстеде е, че в едни се мисли и действа индивидуалистично, а в други - групово и колективно. Според него различието между типовете общества се състои и в повишената склонност на едни индивиди към изява и богатство, която той обозначава като "мъжественост". И обратно - в "женствените" общества хората залагат по-скоро на междучовешките отношения, на качеството на живота. И накрая - съотношението между сигурност и несигурност различава едни общества от други по предпочитания на техните членове към категорични и добре прилагани регулативи и гъвкави правни и обществени норми, които дават

висока свобода на индивида

но и лесно се нарушават. Казано обобщително - Хофстеде мери културните различия на хората по определени, важни според него параметри, които влияят твърде съществено върху общуването помежду им, на правенето на бизнес, решаването на общите проблеми и т.н.

От резултатите при проведените целеви анкети стана ясно, че все още у нас не е преодолян напълно комплексът за социокултурна малоценност спрямо европееца. Може би това са наслоения от миналото, когато Балканите са били барутен погреб на континента и нам буквално е втълпявано, че един западняк е по-качествен, по-мирен и креативен с нещо от местните хора. А може би също бавните реформи от 1989 г. насам, голямата корупция и престъпност в обществото и бизнеса са усилили и без това негативните нагласи, с които ние по традиция се отличаваме в тази област?

Факт е обаче, че над 72% от анкетираните считат, че ценностите, в които вярва местният бизнес, се различават от тези в Еврорегиона. Малко над половината пък признават, че основна максима на нашенския бизнесмен е "Вземи парите и изчезвай".

Чрез анкетата се потвърждават и устойчивите стереотипи по отношение на съседни и по-далечни нации, с които България има делови, културни и политически връзки. Така гърците за над 80% от анкетираните са "хитри", 67% считат руснаците за "пияници", повече от половината смятат германците за "честни" и т.н. Това означава, че

отварянето ни към света

и обективизирането на мненията за този или онзи делови партньор или просто гражданин на определена страна все още предстоят.

Докато обаче в методиките на Хофстеде, пък и чисто логично погледнато, всички съвременни европейци уеднаквяват социокултурните си качества при сходни нива на образование, организация на обществения живот и наличие на поминък, то голяма част от хората у нас вече са склонни да приемат това. Има и пълно покритие на нашите данни със становището на холандския учен, че като южна европейска страна ние - подобно на испанците и португалците - поставяме високо горе в ценностната си скала семейството, приятелите, междуличностните контакти и други подобни. Във всеки случай за над 56% от нашите бизнесмени увеличаването на приликите с условния "евробизнесмен" в течение на времето ще бъдат очакван процес на адаптация и промени. Твърде обнадеждаваща е надеждата на почти половината от анкетираните, че това ще стане с навлизането на млади и образовани бизнесмени и предприемачи в сектора на малките и средните фирми.

Наред с това обаче бяха регистрирани и твърде песимистични масови схващания. Така над две трети считат, че бизнесът у нас има съмнителен търговски морал, отстъпващ на този в ЕС. Повече от половината пък смятат, че по качество на мениджмънта, организация на продажбите, използвани технологии и ценова политика нашенските малки и средни фирми отстъпват на тези в Еврорегиона.

В обобщение може да се направи изводът, че по общите социално-икономически въпроси в югозападния район на планиране ние получихме от анкетираните дребни бизнесмени една странна смесица от традионен балкански песимизъм, реална оценка на възможностите и умерена вяра в предстоящите положителни промени.

Хофстеде е убеден, че хората - на база своето образование, възпитание и житейски опит - са програмирани като компютри. В хода на своята дейност те могат да следват, но могат и да се отклоняват от своите "умствени програми". Именно в динамиката на бизнеса хората често реагират по нови, творчески, неочаквани или даже разрушителни начини. Затова е естествено, че основният източник в мотивацията и реализацията на бизнеса и у нас трябва да бъде търсен в социалната среда, в която индивидът е израснал и е натрупал житейския си опит, но и която в същото време сега твърде динамично се променя.

Малкият бизнес адекватно реагира на промените

"Програмирането" за бизнес

всъщност започва в семейството. Скоро обаче семейството като първоначален тласък за социализация и икономизация отстъпва на въздействието на държавата, на образователната система и на индивидуалната ценностна система на предприемачите. В първия по значение отговор за приоритетното влияние на един или друг фактор, подпомагащ формирането на съответната личност, бизнесмените от Югозапада посочват категорично държавата с нейните възможности да организира и провежда образователни мероприятия. Това свидетелства за важната роля на държавните учебни заведения и на просветните институции в едно вече силно децентрализирано общество, където образованието става бизнес като всеки друг. Може би и затова наред с държавното образование анкетираните изтъкват и важния фактор за влияние върху техните специфични сегашни бизнес умения на своя предишен социален опит и индивидуалните си ценностни системи, от които се ръководят в цялостната си дейност.

Съвременната бизнес култура не търпи стереотипи - поне по тази проста причина, че всеки бизнес има партниращи фирми и клиентела, която е определяща за успеха. Казано просто, за един бизнес няма разлика между примерно американския или албанския клиент - за него е важна платежната способност и желанието за договаряне, съответно за покупка. В този смисъл твърде интересни са отговорите на анкетираните дребни бизнесмени по въпросите, касаещи сърцевината на тяхната предприемаческа дейност. Според общоприети изходни постановка за успешен бизнес в развитите индустриални държави безспорен е възгледът, че всеки трябва да се стреми да получи адекватна стойност срещу своите пари. Тази азбучна истина на съвременния бизнес обаче се споделя само от 44% от респондентите. За сметка на това пък повече от половината считат, че срещу парите си клиентите трябва да получават всичко друго, но не и качествени и надеждни стоки. Даже има и около 5% бизнесмени, които мислят, че другите са им длъжни с качество и коректност в бизнеса, но те самите могат и да се отклонят от тази принципна постановка на мислене и дейност.

Подобни данни са малко смущаващи и те свидетелстват за пътя, който предстои да бъде извървян за пълното

интегриране на нашия малък бизнес

в еврозоната. В същото време обаче от анкетата става ясно, че измежду дребните бизнесмени у нас има и много правилно "програмирани" и най-вероятно - добре справящи се със своя бизнес предприемачи и мениджъри. Това свидетелства за правилната посока на развитие към тяхното собствено усъвършенстване занапред. Подобни данни са сигурен признак, че можем скоро да очакваме и по-големи делови успехи на техните фирми в условията на динамика и състезателност. Това обстоятелство създава твърде приятното усещане, че малкият бизнес вече се е понаучил на много неща през годините на пазарна конкуренция и динамика, стимулираща и подпомагаща бързите и адаптивните. А подобен извод в случая е твърде ценен, защото не е пожелателен, а е констатиран чрез анализ на безстрастните данни от представителни емпирични проучвания.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА
Нашите предприемачи все още разчитат на държавата за тласък в работата

Образование

Хронология на намеренията

МОМН обеща до средата на април два нови закона - за училището и за висшето образование

Велиана ХРИСТОВА

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Децата - в центъра на реформата

Дали на студентите може да "опротивеят" тези преподаватели...

Новината е, че липсват новини. След като от началото на годината просветният министър Сергей Игнатов разтърсва обществото с обещания (или закани) за революционни законови промени в средното и висшето образование, в последните седмици като че ли има затишие, което може да означава две неща. Или министърът най-сетне е разбрал, че революциите в системите на интелекта по прицип не са полезни, или просто ударното "производство" на нови закони забуксува.

Ако се върнем към хронологията на намеренията, които при това правителство са по правилото "всяка новина е предпоследна", ще видим, че на 1 март т.г. министърът обявява, че новата "конституция" на училището - проектозаконът за училищното образование, ще е готов до месец и половина и идеята е да бъде приет и да влезе в сила още от тази есен. Сиреч - би трябвало да го очакваме буквално до дни, около средата на април. Една седмица по-късно - на 8 март, Сергей Игнатов съобщава нещо различно - че законът ще е готов до края на март, но

после ще се обсъжда широко

и ако парламентът го приеме до декември, той ще влезе в сила за учебната 2011/2012 г. На 14 март в интервю министърът вече заявява: "След като имаме текста на закона, ще се проведат кръгли маси, които ще продължат до октомври." Това пък означава, че очакванията му за това кога законът може да влезе в парламента, се отдалечават във времето към следващата 2011 г.

Не е излишно да припомним, че още през 2007 г. в парламента бе приета Национална стратегия за развитие на училищното образование в България, която предопредели реформирането на структурата на системата - основно образование до VII клас и два етапа на гимназията: общообразователен до X клас и профилиране до XII клас. Екипът на тогавашния министър Даниел Вълчев се бави цяла година с изработването на закона, който трябва да превърне стратегията в практика. През октомври 2008 г. в интернет апокрифно се появи вариант на закон, следващ стратегията и изработен в Министерството на образованието и науката. Що страсти се вихриха тогава и що обществена енергия бе похабена около този вариант - особено по предложените мерки за затягане на дисциплината в училище! Но така или иначе, проектозакон в министерството бе изработен, дори обещанията бяха до месец да се появи официално за обсъждане в правителството. Не се появи. А в духа на българските нрави всеки нов министър мете по своему, затова предишният вариант на същото ведомство очевидно е бил забравен, за да има сега нов - "наш".

Злощастното българско общество сега е бомбардирано като за сефте отново с "новите" идеи - основно образование до VII клас, гимназия на два етапа до X и до XII клас. И още - интегриране на децата от малцинствените групи, специално оценяване на директорите, въвеждане най-сетне на квалификация на учителите, широки правомощия на училищните настоятелства, засилени мерки за дисциплината, разбира се. И т.н.

Новото, което ГЕРБ предложи

досега, всъщност са 2-те задължителни предучилищни години (по идея на министъра от ден до пладне Фандъкова), сливането на изпита за прием след VII клас с годишния изпит за проверка на знанията (пак идея на Фандъкова), както и това, че до III клас няма да се пишат оценки, а децата до IV клас няма да повтарят годината при слаб успех.

Останалото е разглаголстване по тема - след приемането на закона щели да се променят учебните планове, щяло да има нови образователни стандарти и ново учебно съдържание и програми, което пък ще доведе до промяна на учебниците.

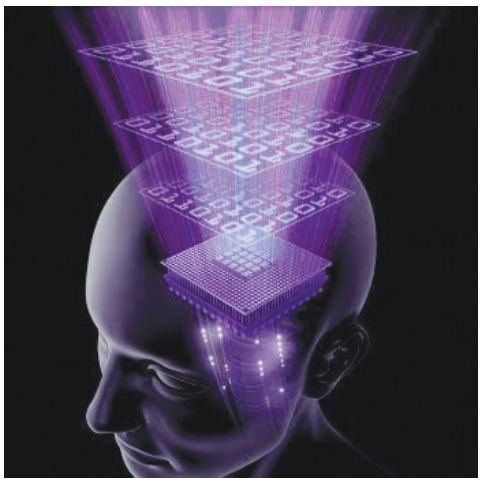
Всички тези неща са очевидни, щом ще се променя структурата на училището и на гимназията особено. Но се поднасят с такъв пионерски и откривателски апломб, че наивни (да се изразим интелигентно) медии разтръбиха пред обществото, че едва ли не утре учебниците ще се променят и всички нонсенсни писания от тях ще изчезнат с вълшебната пръчица на министър Игнатов. Той дори беше обещал да чете пред медиите "бисери" от учебниците (за забава, що ли?), каквито самите медии публикуват от години. А министърът заяви, че трябвало да се постави начало на дискусията за учебниците! Стигна се дотам репортери да питат откога влизат в сила новите учебници, та на самия Игнатов му се наложи да обяснява, че те щели да се появят след 4-5 години, понеже трябва технологично време да бъдат променени плановете, програмите и чак тогава учебниците.

Ако нещо заслужава внимание, това е фразата, че с промените

ученикът ще се постави в центъра

на образованието. Понеже никак не е ясно какво точно означава това, интересна е добавката, която обикновено следва след тъй обявената цел: "Парите трябва да следват ученика - където учи той, там държавата превежда издръжката му." Сиреч - предстои ни да разберем дали "новата цел" не е елементарно въвеждане на ваучерите, които Европа категорично не приема за образованието, и държавно финансиране, включително за частните училища. Освен това досега не е станало дума работи ли се в МОМН паралелно върху нов Закон за учебния план и общообразователния минимум, който просто задължително трябва да върви заедно с общия закон за просветата. Дано случаят не е като със Закона за развитие на академичния състав (за научните степени и звания), който бе внесен от МОМН преди общия нов Закон за висшето образование (ЗВО) и дори депутатите в ресорната комисия на НС заявиха, че нищо по-ужасно не са виждали. Въпросният закон в крачка бе поправян почти на коляно, сега чака второ четене в пленарната зала.

За висшето образование също важи въпросът за "студентът в центъра на системата". Нещо повече, по отношение на подготвяния нов ЗВО министър Игнатов през март направо обя-

ви пред медиите, че ако студентът се премести от държавен в частен вуз, държавната субсидия трябва да си върви с него. За да е пълен хаосът с намеренията обаче, буквално на следващия ден, пак пред медии, министърът изрече, че той е против държавата да финансира частните вузове и че поне в близките 4-5 години това няма да се случи. Иди, че разбери какво точно смята да предложи Сергей Игнатов.

Впрочем на 25 януари т.г. министърът обяви, че е готова рамката на новия ЗВО, който предоставя широка автономия на вузовете, но и повишава тяхната отговорност. Сетне през февруари назначи група ректори, които се оказа, че трябва да напишат същата рамка на закона. Ректорите работиха ударно и на 23 март обявиха пред медиите проектозакона си. Оказа се, че той затяга гайките и прекратява сегашния хаос и безнаказност за престъпването на закона във висшето образование, променя към добро неработещата сега акредитация, но не включва основната част -

държавната политика

спрямо висшето образование, която щяла да се разработи в министерството.

На 25 март - два дни след ректорите, Сергей Игнатов пред синдиката "Висше образование и наука" на КНСБ заяви, че се очаква Националната агенция по образование и акредитация да изработи нови критерии за акредитиране на вузовете, но тази идея все още се обсъждала. Според него в оценяването на университетите трябвало да преобладават студентите и работодателите - нещо, което е отделна тема. И съобщи още, че ще се въвежда рейтинг на висшите училища, който щял да важи от идната година, ако стане готов до ноември. Дали иде реч за рейтинга на нашите 51 вуза, който изготвя консорциум "ИОО-МБМД-С" (МБМД, Сирма Груп и Фондация "Институт отворено общество") по обществена поръчка от юли 2009 г., за която екипът на Даниел Вълчев даде на консорциума 500 760 лв. Целият проект "Разработване на система за оценка качеството на средното образование и рейтингова система на висшите училища в Република България" е на максимална стойност 3 911 660 лв.

На този фон е интересно, че от 2011 г. в ЕС започва въвеждането на нова система за рейтинг на университетите в целия свят, която се разработва от CHERPA - консорциум за оценка на висшето образование и научноизследователската работа с холандско, немско, белгийско и немско участие. Бюджетът на проекта е 1.1 млн. евро.

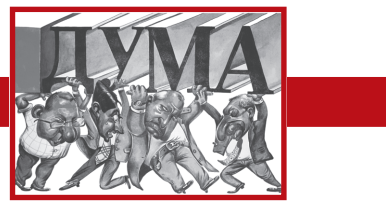
Най-невероятната реакция на Игнатов обаче е от 30 март. Пред студенти в Стопанската академия в Свищов той декларира готовността си "да обяви война на консервативната политика, наложена в някои академични структури". "Съществува реална опасност нашето поколение да опротивее на младите и те да се отвърнат от нас", рече Игнатов, цитиран от медиите. Може да е атрактивно, но не знам дали по света има министър, който внушава на студентите подобно отношение към преподавателите им. И най-интересното: "Предстои да се приеме нов закон, но проектите, които са представени, са лоши, неправилен е и принципът за акредитиране на заведенията. Акредитацията трябва да се базира върху качеството, което се създава, взаимоотношенията между студенти и преподаватели и други модерни принципи."

Значи проектите, представени от ректорите, според министъра са просто лоши! Какво ли всъщност ще излезе от МОМН?

Позиция

www.duma.bg

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ

Снимка Георги ПАНАМСКИ

Диалози...

Дойде времето и на "хлебарките". На неуспелите, на бездарните, на циниците, на лицемерите. До 10 ноември всички те се гушеха в пукнатините на обществото и само на четири очи се осмеляваха да изразят "личното" си мнение. Обикновено цъкаха с език, вдигаха неопределено рамене и изпълняваха всякакви поръчки - от поръчката "ура" до поръчката "долу". Душите и перата им не поемаха никакъв риск, когато пишеха или когато се подписваха. Опазил ги бог! Рискът им се струваше романтичен жест или необмислена работа и затова никой от тях не влизаше в открит бой със злото. Дори мнозина от тях помагаха на злото със своя интелектуален непукизъм или с меркантилното си отношение към словото. Добре че имаше кафенета, където пълзяха край масите и се забавляваха с чуждата смелост.

Сега е друго. Общественият трус размести пластовете и "хлебарките" излязоха от дупките. Наистина пропуснаха първите митинги, но след месец-два разкършиха пипала и започнаха да "трупат" биография. Оказа се, че всички те, милите, били жертва на тоталитаризма, че "лапите на комунизма" ги задушавали, че неспокойната им съвест е покрита с кървящи рани. Някои дори не се посвениха и започнаха да занимават обществото с "нелегалните" си позиции и прозрения. Така постепенно на "хлебарките" им поникнаха крила и перата им се превърнаха в ножове. В тъпи, но злобни ножове, чиято първа жертва се оказаха онези, които години наред рискуваха чест, име и творчество за мечтаната свобода. И ето че се стигна до онова познато духовно грубиянство, което започна да превръща обезценяването на ценностите от лично отмъщение на бездарието в политическа игра. Та колко му е да омаскариш един достоен човек, един Валери Петров например, когато омразата ти ръкопляска.

Обществото е болно не само когато "хлебарките" се крият, но и когато се активизират. Тяхното изпълзяване от пукнатините е тревожно явление. То е знак, че безнравствеността продължава. Затова, ако мислим за здравето му, нека не позволяваме на дребните животинки да ръфат душата му. Нека защитим големите, истинските творци, независимо от политическите им възгледи, от агресията на злите. Драмата на Алеко ни предупреждава. Талантите принадлежат на България, а не на една или друга партия. Те не остават в историята заради идейния си цвят. Радичков не е просто червен. И само той ли?

СТЕФАН ПРОДЕВ
ДУМА, 9 април 1990 г.

Солидарността тепърва ни трябва

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ
Bulgarian Press Pool - Budapest

Знаменателно е, че Българската национална телевизия, от години загубила чувствителността си към българските тежнения, на Великден излъчи едновременно службите в софийския патриаршески храм "Св. Ал. Невски" и в цариградския екзархийски храм "Св. Стефан" - мястото, откъдето преди 150 години започна Българският Великден. Дали това се дължи единствено на присъствието на министър Божидар Димитров в екзархийската църква в Цариград? Каквито и да са интерпретациите, имаше знаменателно възкресение на събитието от 1860 г., поставило началото на международното признание, на възкръсването на българската нация в общоевропейското пространство.

Знаменателно е, че празника тази година честваха едновременно православни, католици, протестанти - всички християни по света. Дали това е знак за преодоляване на хилядогодишната схизма? Възкръсване на духовното над политиката, на справедливостта над обскурантизма? Възкръсва интересът и към прозренията на великите хуманисти, търсили в продължение на хилядолетия спасението в истината и справедливостта. Във времена на невиждана икономическа криза, на разпад на вярата във всемогъществото на пазара, погледите все по-често се обръщат към духовното наследство на хуманизма, към идеите на марксизма, към най-ревностните им последователи днес. Такива стълбове на западните медии като американските списания "Форейн полиси" и "Нюзуик", английския в. "Гардиан", френския в. "Монд дипломатик", германското списание "Шпигел" все по-често отразяват тези идеи.

Търсенето на изход от кризата

възкреси и способността ни да мислим

нормално. Не би трябвало да е толкова трудно, след като основната идея, която доминираше в икономиката и политиката през изминалия век, изтече през каналите на историята. Става безпощадно ясно, че днес се нуждаем не от обикновено скъсване с икономическите и моралните заблуди от последните десетилетия. А от възкръсване на разбирането, че икономическият растеж и богатството, което той носи, са средство, а не цел. Крайната цел е с какво те допринасят за хората, за житейските им възможности и надежди.

Възкресението на марксизма и комунистическата идея бе основна тема на международната конференция през март 2009 г. в колежа "Бъркбек" към Лондонския университет с десетки участници от Европа, САЩ, Латинска Америка, Африка и Австралия. През януари 2010 г. в Нотингамския университет няколкостотин изследователи от двете Америки и Европа обсъждаха лявата вълна в Латинска Америка от 90-те години насетне. "Комунизмът е единствената политическа идея, достойна за философа от Платон до днес", обяви в Лондон словенският писател Славой Жижек.

В днешните условия Маркс би насърчил създаването на нови колективни организации, сдружения и институции, чрез които хората да могат да

се противопоставят на дивия капитализъм

и да поемат в ръцете си отстояването на собствените си интереси. Маркс би посочил като решение на глобалните проблеми скъсване с логиката на капиталистическия пазар и засилване ролята на държавните институции за стабилизиране на пазара. Би настоявал също за международна икономическа солидарност, не за конкуренция между държавите. Макар да призовава "Пролетарии от всички страни, съединявайте се!", Маркс смята, че създаването на нови институции и движения за промяна трябва да започне у дома. Задача на трудовите хора във всяка отделна страна е да се справят на първо място със собствените си експлоататори. Независимо че условията за трансформиране на съществуващите икономически, политически и правни институции са различни в различните страни, задължително е хората да започнат отново да мислят смело и отговорно, да осъзнаят потребността от индивидуално участие, от

индивидуален принос в общите усилия

за защита срещу надигащото се тоталитарно фашизоидно зло. Индивидуалната смелост и примерът за морална отговорност са които вдъхновяват и които може да се разпространяват.

И когато излизат да протестират лекари, пенсионери, полицаи, военнослужащи, селскостопански производители, учители, държавни служители, когато гражданите се изправят срещу грабежа на престъпните монополисти "Топлофикация", ЧЕЗ, "Софийска вода", осъществяван под чадъра на властта, нека другите не се спотайваме, а да се присъединим към тях. Както правят в Гърция, Великобритания, Унгария, Франция, Италия и в другите страни на Европейския съюз. Всички заедно. Не с развалени яйца и не против, а ЗА възстановяване на конституцията! ЗА съблюдаване върховенството на закона! ЗА държавен контрол на електроразпределението, на банките, на здравеопазването и търговията с лекарства и медикаменти, на образованието и т.н.

Това е и първата крачка по пътя към спечелване на битката за истинска демокрация.

Точката над И-то

С превишено самочувствие

Иво АТАНАСОВ

На някои всичко им е до колене - и полите, и партиите, че и постовете. И дори бурното море на европейската политика. Бързо скачат по стъпалата на йерархията, сякаш са на румба в "Шоуто на Иван и Андрей". И още по-бързо стигат върха на своята некомпетентност.

Румяна Желева е сред най-типичните примери. За две или малко повече години се изстрелва от нищото до почти космически висини. Ако кажем, че е пробивала с хубост - както Надка Михайлова в прощъпалника си, че и след това, или пък с други умения, за които понякога поназнайваме, а друг път - не, навярно ще сгрешим. Защото Желева не е нито баналният завършек на лошата традиция, нито нейното приятно изключение. Тя е венецът на ширещата се вече две десетилетия негативна селекция. На онзи избор, който колкото е по-лош, толкова повече се самовъзхищава. И чиито избраници с толкова по-голямо самочувствие крачат у нас, че и по света.

Желева така омая оня, който омая кажи-речи всички българи, че в прилив на гордост той се похвали как в отбора му има кадри дори на такива престижни университети като този в Магдебург. Като лоялни граждани помислихме, че човекът е искал да каже примерно Хайделберг, но е допуснал лапсус. Желева обаче наистина е доктор в един университет, за чието съществуване дори половината германци не подозират, защото е основан едва през 1993 г. Но това й беше предостатъчно за две дузини месеци да скочи от редови партиен член до евродепутат, външен министър и дори кандидат за еврокомисар. Да й вдъхне такова самочувствие, та чак да се присмее на някои, които с един езиков курс се силели да стават посланици.

Спестих си коментара за Желева, когато преди три месеца тя катастрофира в Брюксел на препитването за еврокомисар. Защото това беше не просто неин личен провал, но уви - и на България. И все се надявах, може би наивно, че си е извлякла поуки от убийствените оценки и на комисията, пред която се изправи, и на европейската преса. Появата й в "Шоуто на Иван и Андрей" обаче отнесе като вихър вярата ми в доброто у човека. Сблъскахме се със същото нахалство и дори наглост, с познатия елементарен език, с неизтриваемите от речта й клишета. Никакъв опит за самоанализ, за промяна в преценката й за самата себе си, камо ли пък за съжаление и за задължителното извинение към българския народ.

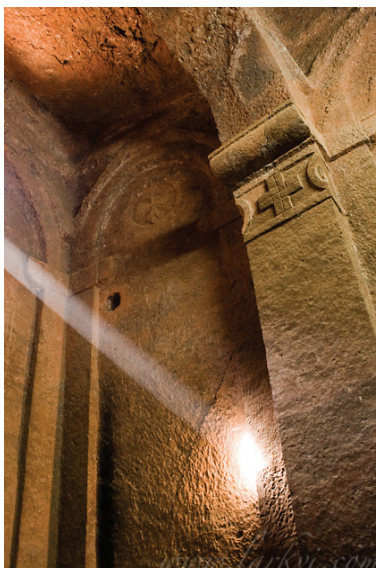
Желева продължава да говори за скалъпена история и едва ли не за световен заговор срещу нея. Кой да й каже, че за обикновения българин няма никакво значение дали е успяла да излезе от фирмата си или не. Шокиращо беше не друго, а нейната некомпетентност! На един петокласник да бяха дали въпросника, щеше за една седмица да се подготви. Нашата тогавашна външна министърка обаче не успя, с което орезили не само България. Ако не бяха подсказали на премиера ни да оттегли кандидатурата й, тя щеше да сгромоляса целия екип на Барозу.

"Никога не съм искала да бъда от политиците - каза Желева по Нова телевизия, - които ги гонят през вратата, а те се връщат през прозореца." Пред нея беше отворена не вратата, а парадният вход на Европа. Може безкрайно да се съжалява, че тъкмо на нея се падна шансът да влезе триумфално в Брюксел. Шанс, до който не могат да се домогнат хиляди далеч по-подготвени български девойки и младежи. Защото са избрали почтения път за израстване, а не лупингите на посредствеността.

Превишената скорост всекидневно създава проблеми на пътя. И все пак тя крие риск само за участниците в движението. Превишеното самочувствие обаче засяга всички, колкото и на моменти или за дълги периоди да не го чувстваме пряко. Бутафорният и срамен избор на Желева за кандидат-комисар изложи не само нея, партията й и нашата страна. Той можеше да провали успешния старт на цялата Еврокомисия, да възроди центробежните сили на Стария континент и да засили недоволството от приемането на недостатъчно подготвените нови членки.

Брюкселският епизод е тъжно свидетелство за кадровия дефицит в управляващата у нас партия. Но той е предупреждение не само към нея. И с просто око се вижда, че негативната селекция се е настанила и отляво. Та нима ние си нямаме своите желевки и дянковци? Нима не виждаме, че партията на Дядо Благоев и Георги Кирков се е довела дотам двама-трима да я представят навсякъде и да се упражняват по всички теми? Това е логичният резултат от раздаваните по конгресите списъци за кого да се гласува и кой да бъде зачертнат. И той ще клонира под път и над път дефекта "Желева", докато фаворизираме, вместо да санкционираме, движението с превишено самочувствие.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

В "Бет Голгота"

Свещеник в "Бет Гиоргис", пазител на светия кивот

Поклонница в Лалибела

Свещеник от "Бет Медхане Алем"

Кръстът на Лалибела

Свети Георги в утробата на Абисиния

Най-известният от единадесетте дълбани в скалите храмове на Лалибела носи името на патрона на православна Етиопия

Когато се родил наследникът на династията Загу (управляваща Етиопия от около 1000 г. от н.е.) бъдещият цар, свещеник и светия Гебре Мескел, град Лалибела се наричал Роха. Кога е било това? Най-голямата точност сочи XII век. Градът бил наречен по името и в памет на светеца цар.

Легендата твърди, че майката прибавила към името на сина си и Лалибела, защото малко след раждането му го видяла заобиколен от рояк пчели. Разпознала в това знак, че един ден детето ще управлява Етиопия. Името му означава "Пчелите указаха върховната му власт". Делото, с което се помни Гебре Мескел Лалибела са 11-те вдълбани в скалите църкви в едноименния град. От тях най-впечатляваща е "Бет Гиоргис" - "Свети Георги", който е и светецът покровител на Етиопия. Погледната отгоре, тя е правилен кръст и е вкопана в земята от един-единствен къс камък. Архитектурата на 11-те църкви е продължение на аксумския стил. Според една от версиите Лалибела е искал да направи конкурентен на Аксум град. (Аксум и до днес е най-важният религиозен център и много от царете на Етиопия са коронова-ни там през целия период от VIII - XIX век. До VII век бил столица на царството Аксум.)

Сигурно е обаче, че крал Лалибела искал да създаде втори Йерусалим - за тези, които не могат да идат на поклонение в Светите земи, а и заради падането на първия в ръцете на мюсюлманите през XII век. Според някои сведения самият Лалибела бил на поклонение в Йерусалим и останал впечатлен от това, което видял. Част от сградите в стара Роха носят имената и облика на някои йерусалимски сгради. Докато бил жив Гебре Мескел, започнало строителството на скалните храмове. И било необикновено строителство: не се строяло нагоре, а се копаело надолу в скалата. Делото било продължено и в течение на век се появили 11 вдълбани в скалите църкви.

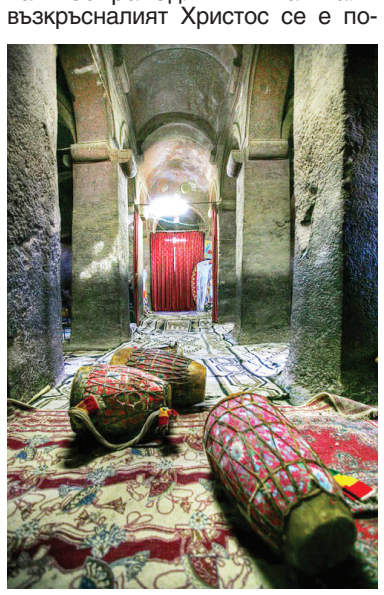
Откакто са издълбани през XII век, и до днес църквите винаги са били действащи. Първите европейци, видели невероятното място, били португалците, достигнали дотук през 20-те години на XVI век. Намират се на хълма недалеч от града - едно от най-светите места в Етиопия, притегателен център за поклонници християни. От 14 700-те жители на Лалибела над 1000 са свещеници. Религиозните ритуали, процесиите с танцуващи свещеници и песнопения заемат централно място в живота на града, който иначе има две училища и собствено летище. Невероятната религиозна архитектура, простотата в начина на живот оставят у посетителите чувството за безвремие сред библейска атмосфера.

Служба в "Бет Гиоргис"

● ● ●

Край едната страна на това, което наглед прилича на гроб, стои стар монах, увит в жълта роба. В ръцете му лежи овехтяло копие на ръкопис, а той се люшка напред назад, потънал в медитация. Покрай своеобразната стена на издълбаната в земята църква са наредени още монаси и свещеници. Някои са вперили поглед в покрива й с форма на правилен кръст, строена преди повече от 800 години от последователите на император Лалибела. "Бет Гиоргис" седи като завет от душата и сърцето на първото християнско кралство на Африка - свещен център на Етиопската православна църква. Слънцето е вече високо в синьото небе и осветява планинските хребети на хоризонта над свещеното селище, разположено на 2400 м в планините на Абисиния. От източната му страна се издига планина с височина от около 3600 м. Лалибела е и дом на планински пастири, облечени във вълнени роби. Днес дава и подслон на множеството туристи в анораци по последен писък на модата. Идват тук да чуят от устата на монасите, които често влизат и в ролята на гидове, чудната легенда за крал Лалибела, който решил да построи вдълбаните църкви, за да засвидетелства Богу своята преданост. В течение на век каменосекачите работили от зори до здрач, когато настъпвал часът на магията. Тогава от небесата слизали ангели, за да помогнат в делото на вярващите. И преданието зазвучава като истина. Нима човешка ръка и човешките сечива могат издяла от камъка монолитна сграда с прозорци и врати от един цял-целеничък къс скала? Мнозина настояват Лалибела да бъде провъзгласена за осмото чудо на света. Пътеводителите твърдят, че е по-внушителна от пирамидите на маите, по-вдъхновяваща от йорданската Петра. Не ще и съмнение, че мястото е обявено за част от Световното наследство на ЮНЕСКО.

Някъде из свързващите ги лабиринти тясно помещение в скалата е дом на монахини, посветили живота си на медитация в делото и учението на Христа. Параклис е направен като копие на Христовия гроб (параклисът Саласи), но върху него цари забрана да влизат жени. Този канон на мнозина се струва несправедлив - та нали възкръсналият Христос се е по-

Без лукс, сребро и злато

Покривът на монолитния храм "Бет Гиоргис" има формата на гръцки кръст

явил първо пред Мария Магдалена, та нали жените мироносици първи научават от ангела за Възкресението Господне? Не е лесно да си жена на този свят.

Преминавайки от църква на църква, светостта блика и пропива в душите на поклонници и туристи. Без злато и ненужен блясък, духовността се усеща много по-силно, отколкото в пищните катедрали. Златни, сребърни и бронзови са само кръстовете, които свещениците носят. За един от тях се твърди, че е пренесен от Йерусалим.

● ● ●

Църквите на Лалибела попадат в Северна и Източна група, разделени от прокопан в скалите канал, символизиращ река Йордан, а всички те са свързани със система от канали, лабиринти, тесни проходи, каньони и мостове.

Най-голямата - "Бет Медхане Алем" ("Храм на спасителя на света" - 33,5 м на 23,5 м), съхранява Кръста на Лалибела. Смята се за най-голямата монолитна църква в света. Проектирана е да бъде копие на "Света Мария от Цион" в Аксум. От нея кратък тунел води до втори двор с три църкви. От тях най-голямата е "Бет Мариам" ("Храм на Светата дева") - най-вероятно първата построена, по-точно - издълбана, в Лалибела. Интериорът й е по-старателно изработен, с резба на оригиналния кръст на Лалибела, звездата на Давид и плътни рисунки по таваните. Тук се намира и каменен стълб, на който крал Лалибела записал тайната на строежа на храмовете. Днес той е покрит със стари платнища и само свещениците могат да го виждат. Откъм северната й стена са "Бет Данахел" и "Бет Мескел". Вярва се, че кладенчето по средата на двора лекува женско безплодие, жените се топят в него три пъти по време на етиопската Коледа.

Третият "двор" в посока югоизток приютява църквите близнаци "Бет Дебресина" и "Бет Голгота". Параклисът на Селаси (или от геез - параклисът на Светата Троица), който се намира във вътрешността на "Бет Голгота" се смята за най-свещеното място на Лалибела и на малцина се дава възможност да влязат в него (за достъп на жени и дума не може да става).

Към следващата група принадлежи една от най-странните църкви - "Бет Гебриел-Рафаел", заобиколена от скалата Френска, висока 5 м. За "Бет Аба Либанос" легендата твърди, че била построена за една нощ от съпругата на Лалибела, която направила това с помощта на ангели. Другите две църкви от тази група са "Бет Емануел" (едва 12 м висока, но смятана от изкуствоведите за най-елегантната и най-добре проектирана) и "Бет Меркуриос" (първоначално използвана за светски цели, но сега също действаща църква).

"Бет Гиоргис" ("Домът на Свети Георги") е изолирана и седи сама в своя двор. Врязана е на 12 м надолу, а покривът представлява гръцки кръст. Той е и кулминацията в плановете да се изгради Нови Йерусалим, строен в перфектни пропорции и с геометрична прецизност. Интериорът е съвсем изчистен. Само една завеса стои пред най-святото (олтарът), а пред нея винаги има свещеник, който показва светите книги на посетителите. В един сенчест ъгъл се намира копие на Свещения кивот. "Бет Гиоргис" е строен след смъртта на Лалибела (около 1220 г.) от неговата вдовица като мемориален храм на краля-светия. Защото старанието на Лалибела да си осигури божата милост дало два неочаквани резултата: построяване на свето място с несравнима хубост и обръщането на самия цар към духовния живот на светец. След като 20 години с борба устоявал трона си, Лалибела решил да стане отшелник, да живее в пещера и да се храни само с корени и растения. И до ден-днешен етиопските християни смятат цар Лалибела за един от своите най-велики светии.

Страница на Савена ЗЛЪЧКИН

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
Смело ще се наложите по въпроси, в които смятате че сте професионалисти. Ако сред уменията ви е и владеенето на чужди езици, то работата ще ви се отдава с лекота.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Ще следвате поставените си цели без затруднение, предвид енергетиката на днешния ден. С младежко дръзновение ще пристъпите към изпълнение на неблагодарни задачи.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Дали заради пролетта или друго хубаво чувство, но доброто ви настроение ще доминира над всичко останало. Част от вас ще наблегнат на подготовката си за предстоящ изпит.

22 май - 21 юни

РАК
Доброволно подчинени на любовта, с желание ще се справите с всичко, което предвиждате. Пътуванията и забавленията са предпочитана част от програмата ви.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
По-често ще ви търсят за помощ, отколкото вие да се нуждаете от такава, но и в този случай няма да оставате разочаровани. Ще бъдете полезни с обективните си оценки.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Обменяйки мисли и опит, ще търсите мнението на хората около вас, за да изградите крайната си позиция по общ въпрос. Добрите ви очаквания ще се сбъднат скоро.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Прагматично ще подходите в решаване на служебен или друг въпрос, с което ще си спестите време, пари и главоболия. Това е добра тактика с добри резултати.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Въпроси, свързани с кариерата и дома, ще са сред основните, които ще ви занимават днес. Ще пристъпите към поредното предизвикателство, свързано с професионалната ви заетост.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Ново начало. Прекалено многото отговорности на работното място ще подтикне някои от вас да потърсят по-добри възможности за реализация на способностите си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Днес разчитайте преди всичко на себе си, с практичната си мисъл и бързи реакции ще постигнете повече. Ще избегнете затрудненията, оказвайки се на подходящото място.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Ще се справите с трудностите и без да изпадате в крайности, ще приключите навреме започнатото. Можете да влияете на събитията и да ги променяте, затова не се колебайте.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Ще съумеете да предразположите околните към себе си. Прощавайте на себе си, на другите, на всички. Така ще привличате добрите сили към себе си.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Минималните температури сутринта ще са между 3° и 8°, в София около 3°. Преди обяд над поголямата част от страната ще преобладава слънчево време. В часовете около и след пладне над Западна и Централна България ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места ще превали краткотраен дъжд, главно в северните и планинските райони, придружен от гръмотевици. До вечерта ще превали и прегърми и в Добруджа. След обяд в западната част от страната ще духа до умерен северозападен, а в източната югоизточен вятър. Максимални температури между 14° и 19°, в София около 15°. Атмосферното налягане е по-високо от средното за април - ще се понижава. Над планините преди обяд ще е предимно слънчево. В часовете около и след обяд ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места ще превали и прегърми. Ще духа умерен вятър от запад-северозапад. Максимална температура на височина 1200 метра около 8°, на 2000 метра около 0°. Над Черноморието ще преобладава слънчево време. В следобедните часове ще духа умерен източен-югоизточен вятър.

Изгледи за

11 максимални 13°/18°

12 максимални 14°/19°

В неделя над западната половина от страната облачността ще е често значителна и там ще има краткотрайни превалявания. С повече слънце и почти без валежи ще бъде времето над източните райони от страната. Там ще духа до умерен вятър от изток. Минимални температури между 3 и 8, максимални между 13 и 18°

БНТ 1
- 07.05 Ласи - тв филм
- 07.55 За животните с любов
- 08.25 Чудният свят на Дисни
- 08.50 Приказки с неочакван край. Въпрос на време - тв филм /последен епизод/
- 10.00 Непозната земя
- 10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
- 11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров
- 12.00 По света и у нас
- 12.30 Бразди
- 13.00 Иде нашенската музика - фолклор
- 14.00 Минута е много - тв състезание
- 14.50 Шоуто на Канала/п/
- 15.30 Господин Събота вечер - игрален филм /САЩ, 1992г./
- 17.30 Кино по ноти
- 18.00 Синьо лято - тв филм /7 епизод/
- 19.05 БНТ такси
- 19.15 В кадър
- 19.50 Лека нощ, деца!. Чупи и Дуду
- 20.00 По света и у нас
- 20.45 Шоуто на Канала
- 21.40 Повелителят на конете - игрален филм /САЩ, 1998г./
- 00.30 Класически албуми. Грейсленд на Пол Саймън
- 01.30 Животът е дълга спокойна река - игрален филм/п/

bTV
- 06.00 „Физиотоника“
- 06.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
- 07.00 „Новото училище на царя“ - детски сериал
- 08.00 „Бранди и господин Уискърс“ - детски сериал
- 08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу
- 09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу
- 10.00 „Модерно“ - токшоу
- 11.00 „Търси се...“ - токшоу
- 12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм с водещ Карина Караньотова
- 12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
- 13.00 „Леопардови момичета 2. На турне в Испания“ - Семейна комедия, САЩ, 2006
- 15.00 „Тайният живот на една тийнейджърка“ - сериал, еп. 9
- 16.00 „Такъв е животът. За хората“ - документално риалити, еп. 2
- 17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
- 18.00 „Сеизмограф“ - предаване
- 19.00 bTV Новините - централна емисия
- 20.00 „Пълна лудница“ - комедийно шоу
- 21.00 „Аламинут тръгва из Европа“
- 22.00 bTV Новините - късна емисия
- 22.30 „Форт Бояр“ - телевизионно състезание
- 00.00 „US Masters“ - голф турнир
- 03.20 „Търси се...“ /п./

NOVA TELEVISION
- 07.00 „Иконостас“
- 07.30 „Земята преди време“ - дет. анимационен сериал
- 08.00 „Пингвините от Мадагаскар“ - дет. анимационен сериал
- 08.30 „Костенурките нинджа“ - детски анимационен сериал
- 09.00 „Гормити“ - детски анимационен сериал
- 09.30 „Клуб Нюз“ - забавно предаване
- 10.00 „Станция НОВА“- (10.00 Сблъсък; 11.15 Рулетка; 13.00 Отчаяните съпруги; 15.00 Най-добрата майка; 16.00 Защо не мълкват жените)
- 18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
- 19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
- 19.30 „Темата на Нова“
- 20.00 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ - ИСТИНАТА
- 22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
- 23.10 „Династията на Тюдорите“ - сериен филм, 2 сезон
- 01.00 „Звяр в сърцето“ - с уч. на Джовани Мецоджорно, Алесио Бони и др.

TV7
- 07.00 BG - Къде? Къде?
- 07.05 „Нунбори и супер седморката“ - еп. 6, анимация
- 07.35 „ Кръстници вълшебници“ - сезон 2, еп. 8 и 9
- 08.25 BG - Къде? Къде?
- 08.30 „Кръстници вълшебници“ - сезон 2, еп. 10, анимация
- 09.00 Най-доброто от „Следобед с ТВ 7“
- 10.30 „Гурме с Андре“ - кулинарно предаване
- 11.00 „Моделите на Колийн“ - сезон 2, еп. 10
- 12.00 „Пътеводител на модерното момиче“ - еп. 11 и 12, предаване за мода
- 13.00 „Голямото разчистване“ - еп. 9
- 14.00 „Криминалните случаи на Мърдок. Марсианско нашествие „ - сезон 1, еп. 13
- 15.00 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 6, еп. 10
- 16.00 „Осем и половина“ - драма, фентъзи, Италия, Франция, 1963
- 19.00 Новини
- 19.30 „8 прости правила“ - сезон 3, еп. 5
- 20.00 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - сезон 4, еп. 6
- 21.00 Новини
- 21.30 „Нецензурни снимки“ - драма, САЩ, 2000
- 23.20 „Единакът“ - екшън, трилър, Австралия, САЩ, 2007 - премиера
- 01.05 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 6, еп. 10 - повторение

БНТ 1
- 07.00 Новини
- 07.10 „Гении и злодеи“
- 07.40 Игрален филм: „Укротяване на огъня“, 1-а серия
- 09.10 „Свири, хармонико любима!“
- 10.00 „Умници“
- 10.45 „Пасторска проповед“
- 11.00 Новини
- 11.10 „Записките на Дм. Крилов“
- 11.30 „Вкусно“
- 12.10 „Мой роднина“
- 13.00 Новини
- 13.10 Игрален филм: „Куриерът“
- 14.40 Документален филм: „Ако можеш, прости ми“
- 15.30 Игрален филм: „Турски гамбит“
- 19.00 „Местообитание“
- 19.50 Сериал: „Предлаганите обстоятелства“
- 22.00 Време
- 22.15 „Жестоки игри“
- 23.50 „Прожекторпарисхилтън“
- 00.20 „Какво? Къде? Кога?“
- 01.25 Игрален филм: „Мафията е безсмъртна“
- 03.00 Игрален филм: „Руското чудо“
- 04.45 „Следата“
- 05.20 „Съдете сами“
- 06.05 „Поле на чудесата“

ОХОТА И РЫБАЛКА
- 09.55 „На слука“
- 10.25 „Първичен инстинкт“
- 10.40 „Лов на голяма риба с Лари Далберг“
- 11.05 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
- 11.25 „Оръжие“
- 11.40 „Майстор на риболова“
- 12.10 „Къде кълве“
- 12.40 „Лов без граници. Класическо сафари“
- 13.45 „Трофеи, вкусно и бързо“
- 14.00 „Диалози за риболова. Народен проект“
- 14.15 „Планетата на рибаря“
- 14.30 „По реките на Русия“
- 15.00 „Особености на руския лов“
- 15.30 „Дивеч и ловец“
- 16.00 „Лов без граници. Лов на гъски“
- 16.55 „Моторни лодки“
- 17.25 „Гвинея-Бисау - мечтата на рибаря“
- 18.20 „Следотърсач“
- 18.50 „Пушкала и такъми“
- 19.20 „Американски риболов“
- 19.50 „Лов без граници 15. Сърна с аномалии“
- 20.40 „Светът на подводния лов“
- 20.55 „Календар на ловеца“
- 21.25 „Планетата на рибаря“
- 21.40 „Трофеи, вкусно и бързо“
- 21.55 „Диалози за риболова. Народен проект“
- 22.10 „Риболов в открито море“
- 22.35 „От нашия шеф-готвач“
- 22.50 „Диалози за риболова“

PRO BG
- 07.00 Малките титани - с1, еп16,17
- 08.00 Новините
- 10.00 Стилисти - еп 5
- 11.00 „Запазено за мъже“ - тв предаване
- 12.00 Размяна на съпруги - с3, еп1
- 13.00 Вечно лято - с2, еп11
- 14.00 Тайните досиета на КГБ - НЛО - еп1
- 15.00 А група. Сливен - ЦСКА
- 17.00 „Пръстенът на Нибелунгите 1“ - приключенски с Бено Фурман, Кристана Локън, Алиша Уит
- 18.45 Новините
- 19.45 Размяна на съпруги - с3, еп4
- 20.45 „Женско братство“ - романтичен с Алексис Блидъл, Джина Бойд, Блейк Лайвли
- 22.45 „Вълк“ - трилър с Джак Никълсън, Мишел Пфайфър
- 00.45 Новините
- 01.30 А група. Сливен - ЦСКА
- 03.30 „Вълк“ - трилър с Джак Никълсън, Мишел Пфайфър
- 05.00 „Запазено за мъже“ - тв предаване
- 06.00 Тайните досиета на КГБ - НЛО - еп1

СКАТ
- 07.00 „Юртата на древните българи“ - док. филм
- 07.30 Фолклорни ритми
- 08.00 „Ранни вести“ /на живо/
- 10.00 НОВИНИ
- 10.15 „Телевизионен форум“ с водещ Стефан Солаков /на живо/
- 12.00 НОВИНИ
- 12.15 „Ако зажалиш...“ - стари градски песни с Бони Милчева и Тодор Върбанов/ на живо/
- 13.45 „Биберон“ - предаване
- 14.15 „Не мога да мълча“ с Марин Кадиев
- 14.45 Китка народни песни
- 15.00 „Старият албум“ с Михаил Топалов
- 15.30 Документален филм
- 16.00 Фолклорни ритми
- 17.00 Новини
- 17.15 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците
- 17.45 „Паралакс“ - публицистично предаване
- 19.00 Новини
- 19.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/ пряко от Бургас/
- 19.30 „От българско, по-българско“
- 22.00 Новини /повторение/
- 22.20 „Другата история“ - предаване /п/
- 22.30 Документален филм
- 23.00 Класически концерт
- 00.00 Карай да върви, това е блус /повторение/

Валутни курсове

EUR	1.9558
USD	1.4613
GBP	2.2429
CHF	1.3616

Справочник

85-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА ЦАНО ГЕНОВ МЕЧКАРОВ

роден на 10 април 1925 г. в Ябланица

С НАЙ-ИСКРЕНИ ЧУВСТВА КЪМ ЮБИЛЯРЯ С ПОЖЕЛАНИЕ ЗА ЗДРАВЕ!

РС на БСП и 3-та ОПО - гр. Банкя, и семейството

Кина в София

Cinema City
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София,
бул. “Ал. Стамболийски” 101

Cineplex
тел.: 02 964 30 07
адрес: бул. “Арсеналски”

Mtel IMAX
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София,
бул. “Ал. Стамболийски” 101

Арена Запад
тел.: 02 812 77 00
адрес: жк “Илинден”,
бул. “Тодор Александров” 64,
до метростанция “Вардар”

Арена Младост
тел.: 02 817 97 00
адрес: кв. “Младост 4”,
Бизнес парк (до “Технополис”)

Влайкова
тел.: 02 944 39 23
адрес: ул. “Иван Асен II”

Дом на киното
тел.: 02 980 78 38
адрес: ул. “Екзарх Йосиф” 37

Евро-български културен център
тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84
адрес: бул. “Александър Стамболийски” 17

“Одеон” Филмотечно кино
тел.: 02 989 24 69
адрес: София, бул. “Патриарх Евтимий” 1

Люмиер
адрес: София, пл. “България” 1,
Национален дворец на културата

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ “СЕНТ ТОМА”
Адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА “СЕНТ ТОМА - КО”
адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

МБАЛ “Н. И. Пирогов”
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;
02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39, 02/ 962 04 41

Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

КАТ - Автопроизшествия
Телефон: 165; 02/ 982 49 01;
02/ 982 49 02

МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

Пожарна безопасност
Телефон: 160

Пътна помощ СБА
Телефон: 02/ 91 146;
02/ 680 533; 02/ 772 217; 02/ 255 344 мобилен: 146

МАЕСТРО ИВАН ВЪЛЕВ

(1928-2010)

На 31 март т.г. културната общественост в Плевен се прости с един от основателите на Северняшкия ансамбъл в града ни - маестро Иван Вълев, композитор, диригент, педагог, представил пред света родния ни фолклор. Поклон пред паметта му!

От приятелите му

Ветеринарни аптеки

София - “Вейкс Фарма България” - 02 958 61 76

Варна - ЕТ “Деметра” - 052 60 36 95

Варна - ЕТ “Вега” - 052 60 19 10

Велико Търново - “Градиент” ООД - 062 60 01 96

Русе - ЕТ “Алекс 98” - 082 82 27 11

Русе - “Ветимпекс” ЕООД - 082 45 51 29

Враца - ЕТ “Анимал 7” - 092 23 555

Хасково - ЕТ “Генев” - 038 62 22 32

40 ДНИ БЕЗ

ПОСЛАНИК ИВАН СПАСОВ

на 71 години

Завинаги ще пазим спомен за твоята доброта, човечност, достойнство и обич!

От семейството и близките

Панихидата ще се извърши в понеделник, 12.04.2010 г., от 18 ч. в църквата “Св. Георги” на бул. ”Патриарх Евтимий”

Лов на мечки в канадските дебри

Впечатляващите трофеи на българина от Торонто Иван Станимиров

Стефан ДИКОВ

Иван Станимиров с един от своите впечатляващи трофеи

Убиването на мечка отдавна вече е истинска екзотика за европейските ловци и във Франция например много повече са тези, които са убивали лъв, от тези, които могат да се похвалят с трофей от мечка. Не е така обаче в Канада, където в безкрайните диви територии на непокътнатата тайга мечките обитават и се размножават така, както е било и преди стотици хиляди години. Ето защо предизвикателството да се срещнеш с този невероятно мощен и пъргав хищник, от който човекът практически не може да избяга, представлява най-силното преживяване за истинския ловец. Ловът на мечки е регламентиран от един либерален режим - правоспособният ловец просто си купува талон на стойност няколко десетки канадски долара и се отправя на лов. Това е продиктувано както от изобилната популация на мечки в много от канадските провинции, така и от вредите и неудобствата, които те причиняват на хората - особено в северните територии. Много важни са екипировката, оръжието и боеприпасите - всичко трябва да е от най-добро качество, защото често от един-единствен изстрел зависят животът и здравето на ловеца. Сред българите, живеещи в Торонто, има някои, които високо ценят възможността да идат на лов за мечки. Такъв е Иван Станимиров от Бургас, който вече може да се похвали с впечатляващи трофеи. За да достигне местата, подходящи за лов, той изминава над хиляда километра - първо с джип по държавните и горските пътища, после с куатроцикъл по горските пътеки, след това с лодка по стръмните бързеи на горските реки и потоци - и така до девствените места, из които е стъпвал може би само кракът на ирокезите и делаварите от романите на Фенимор Купър. Много търпение, самообладание, смелост и хладнокръвие са необходими, за да повалиш царицата на горските дебри - но затова пък невероятно е удовлетворението, което изпълва гърдите ти пред изключителния трофей!

Съвети

Как да надхитрим щуката?

Милчо АНДРЕЕВ

Важен е крайният резултат

● През пролетта (април до май) щуките обичат да ядат попови лъжички. Много успешна е употребата на малке черни туистери, които се водят бавно през водата. Време на хранене: целодневно.

● Мирните риби, които хвърлят хайвера през юни, са лесна плячка за гладните щуки. Затова трябва да се лови на места, където мирните риби хвърлят хайвера. Време на хранене: сутрин и вечер.

● През юли щуките ловуват плътно под повърхността. Много уловисти в този период са плуващи воблери и джъркбайти, които се водят с придърпвания по повърхността на водата. Време на хранене: сутрин и вечер.

● През август щуките ловуват на смрачаване по повърхността, а през деня в дълбока, бърза и богата на кислород вода. Най-добри примамки са имитациите на жаба по повърхността или кротушка за стръв, подадена на дъно, по ръба на течението. Време на хранене: много рано сутринта, около 11 часа и много късно вечерта.

● Малките риби и раци са предпочитаната плячка за щуките през септември. Най-добри примамки: малки рибки и силиконови раци. Време на хранене: много рано и много късно.

● През октомври обещават успех рибки и червеи, които се подават на дъното. Време на хранене: целодневно, особено сутринта.

● Най-добрата стръв от ноември нататък са едрите риби. Големите щуки нападат дори по-малките себеподобни и костури. Сега са препоръчителни бавно водени изкуствени примамки с костурска и щуча декорация, както и мъртви риби за стръв, подадени на дъно. През зимата може да се опита с морска риба за стръв, която със своята интензивна миризма примамва щуките. Време на хранене: предимно по обяд. Лови се на дълбоко!

● Общовалидното правило е следното: колкото по-студена е водата, толкова по-голяма трябва да бъде стръвта, независимо дали става въпрос за естествена рибка или изкуствена примамка. Освен това при риболов с изкуствена примамка през зимата трябва да се замята по няколко пъти на всяко място,тъй като тогава щуките са толкова лениви, че често пъти атакуват примамката едва тогава, когато са раздразнени многократно.

Познаваме ли ги?

Доверчива и... заплашена от изчезване

Стамен ХРИСТОВ

Гугутката, която всички познаваме, се среща в Средна, Северна и Югоизточна Европа, Мала и Югоизточна Азия. У нас е повсеместно разпространена в равнините и предпланинските места, в градове и села, в паркове, овощни градини, покрай водоеми с крайбрежна растителност, край жилищни и стопански сгради.

В края на XIX в. гугутката се е срещала главно в Южна Азия, част от Мала Азия и Африка. От началото на 30-те години на миналия век значително е разширила своя ареал на север и запад, като е достигнала до Атлантическото крайбрежие и скандинавските страни. Тази птица се нарежда сред първенците по разширяване на ареала си за толкова кратко време. В нашата страна сигурно няма човек, който да не е виждал гугутка. Общият тон на оперението е пепелявосив, на шията има сърповидна черна ивица, прекъсната отпред. Тя понася присъствието на човека, не е много предпазлива. Гнезди най-често в населени места, като гнездото е разположено на дървета, стълбове, покриви и стари сгради. То е сравнително небрежно построено, състоящо се от сухи клонки и стъбла на треви. Гнездовият период е от средата на февруари до края на септември, но понякога продължава целогодишно. Снася обикновено две яйца, а малките са гнездожилци, покрити с жълт рядък пух - много уязвими. Тази птица не нанася вреди на селското стопанство.

В България числеността й достига до 1 милион гнездещи двойки към 90-те години на миналия век, когато е извадена от списъка на защитените видове и е обявена за ловен обект. Официални статистически данни за състоянието й нямаме, но е очевидно, че гугутки се виждат все по-малко и по-рядко. Причините за намаляване на числеността им са комплексни, сред които и следните:

● Изключително голям брой врагове - дневни и нощни грабливи птици, диви и домашни хищници, но най-често домашни котки и белки, на които числеността в населените места расте.

● Опасност са и децата, които се катерят по дърветата в любопитството си да видят гнездата, яйцата и малките им, а други направо ги разрушават.

● Една от основните причини са въздушните пушки, с които може да се снабди всеки.

● Изсичането на крайпътните дървета в населените места и парковете ограничава местата за гнездене и укритията.

● Лошите метеорологични условия допринасят за по-голямата смъртността при малките, особенно пролетните и есенните застудявания, а при заледяване замръзват крилата и на възрастните и стават лесна плячка на хищниците.

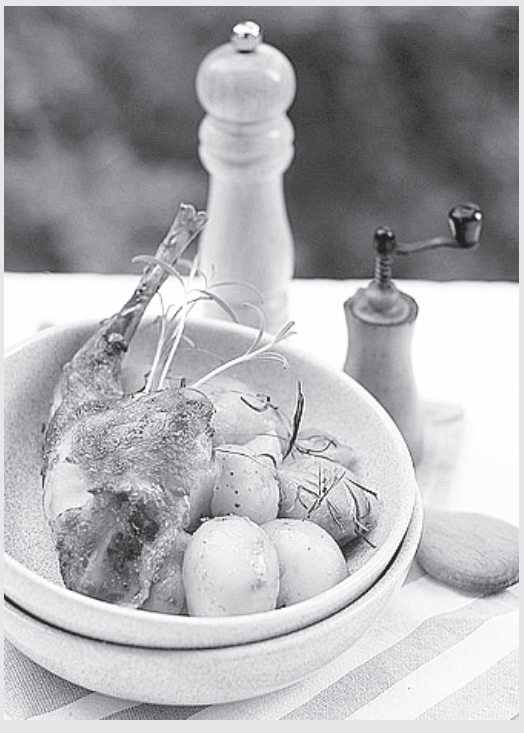
● Въпреки че гугутките са разрешен ловен обект, това едва ли влияе на числеността им, понеже те рядко напускат населеното място, където е забранено използването на ловно оръжие, но сигурно има и изключения.

Всичко това са фактори, върху повечето от които можем да влияем, следователно дали ще запазим тази птица, зависи най-вече от нас.

Ловджийска кулинария

ДИВ ЗАЕК В ТЕНДЖЕРА

Измитият, маринован и отново измит заек се реже на порции. 200 г свинско месо се реже на парчета. Така нарязаните меса се заливат с 1 чаша вино, поръсват се с 4 лъжици трохи от черен хляб, черен пипер, нарязан на дребно магданоз, 4 зелени чушки, нарязани на пръстени, и сол. Всичко се изсипва в тенджера. Желателно е приготвянето на заека да бъде в такъв съд, че да може с него топъл да се поднесе на масата, където се отхлупва капакът. Сипва се малко вода. Покрива се с капак и се замазва с тесто. Пече се във фурна около 2 часа.

ПЕЧЕН ЗАЕК ПО РУСКИ

Очиства се 1 заек и се оставя да кисне 5-6 часа в смес от равни части оцет и вода. Изважда се, отцежда се и се шпикова с парченца сланина, посолява се и се намазва с мазнина. Слага се в тенджера с малко мазнина и се запържва от всички страни. Залива се с 2 чаши сметана и се слага да се запече, докато месото омекне. От време на време се налива по малко марината. Опеченият заек се поднася с картофено пюре, грах или ориз.

Анекдоти

ЛОВДЖИЙКА

Приготвя се за лов мъжът, а жена му не му дава мира:

- Вземи ме със себе си, научи ме да ловувам, какъв мъж си, какво ще ти стане, не четеш ли вестници, знаеш ли колко жени вече са ловци...

Кандисал накрая, наложило му се да я вземе. Ама го е срам, че води жена си, другите ловци му се смеят и той й казал:

- Ние ще направим гонката от другата страна на баира, а ти се прикрий от тази и чакай да излезе някакъв дивеч. Ние ще го подгоним към теб. Ако го гръмнеш, не ходи никъде, стой и го пази, докато дойдем.

Тръгнали мъжете, жената се скрила под една круша, седи и чака.

Ловували те цял ден, накрая си спомнили за нея и тръгнали да я прибират. Наближили, гледат - лежи в храстите голямо животно, а жената с пушка в ръка гони някакъв старец и крещи:

- Мой е еленът, мой е!

А старецът с треперещ глас и отвръща:

- Добре де, твой е, твой! Аз само самара искам да си взема!

ЧЕРВЕЙ

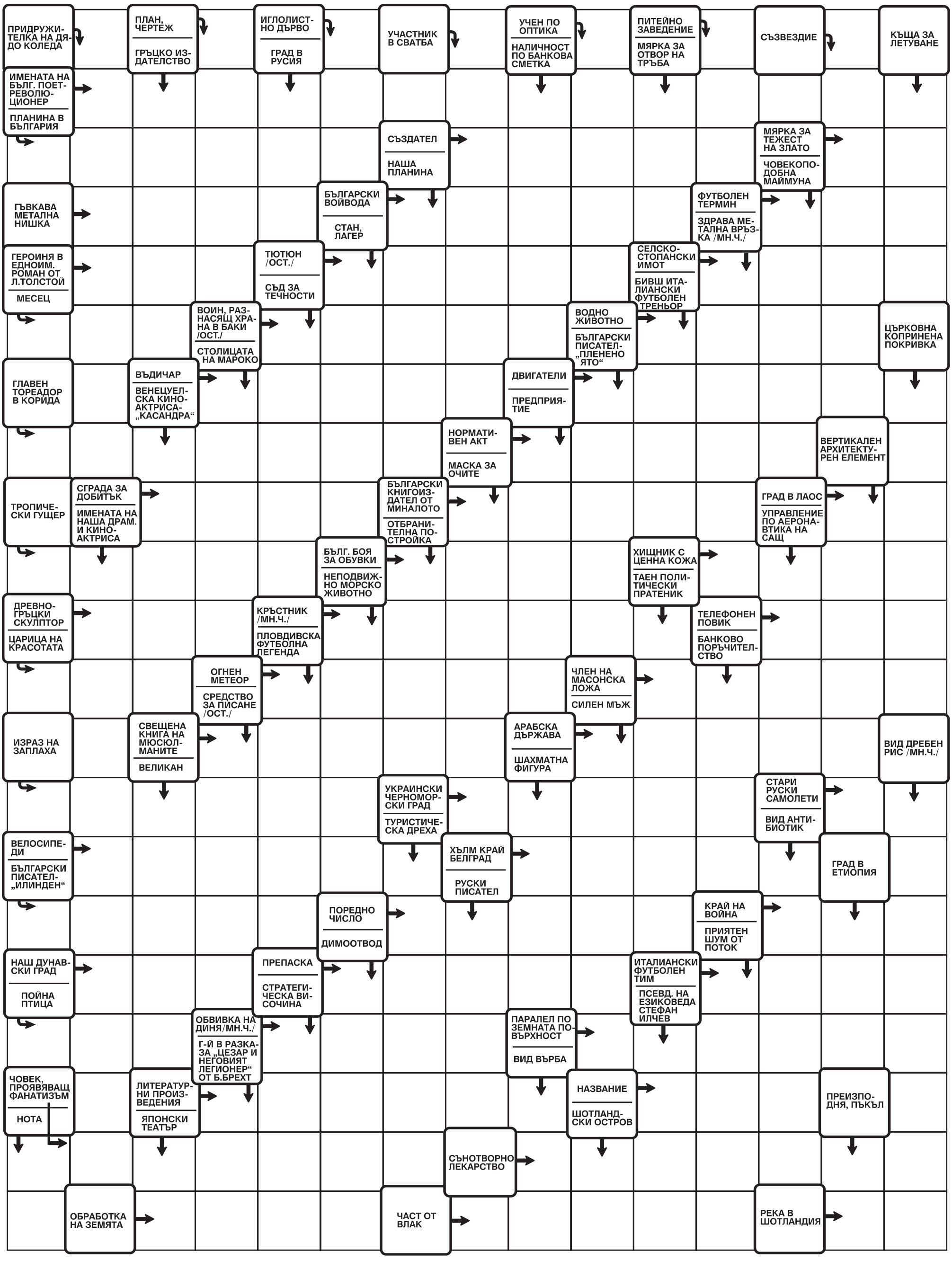
Накопал червеи рибарят, напълнил кутия и тръгнал за риба. Ловил, каквото ловил, започнали да свършват червеите и накрая останал един съвсем мъничък. Живарникът бил почти пълен и затова рибарят казал:

- За днес стига, а това малкото ще си го занеса вкъщи, ще го храня и ще го гледам, та да порасне до другата година и да хвана с него голяма риба.

Речено - сторено, отгледал си червея той и след една година пак отива на риба. Закачил рибарят угоения червей, заметнал, чака. Само че след минута червеят изскочил от водата с една грамадна каракуда в зъбите, изплюл я на брега и викнал:

- Ти какво! Долу е пълно с такива, не знаеш ли, че могат да ме изядат!

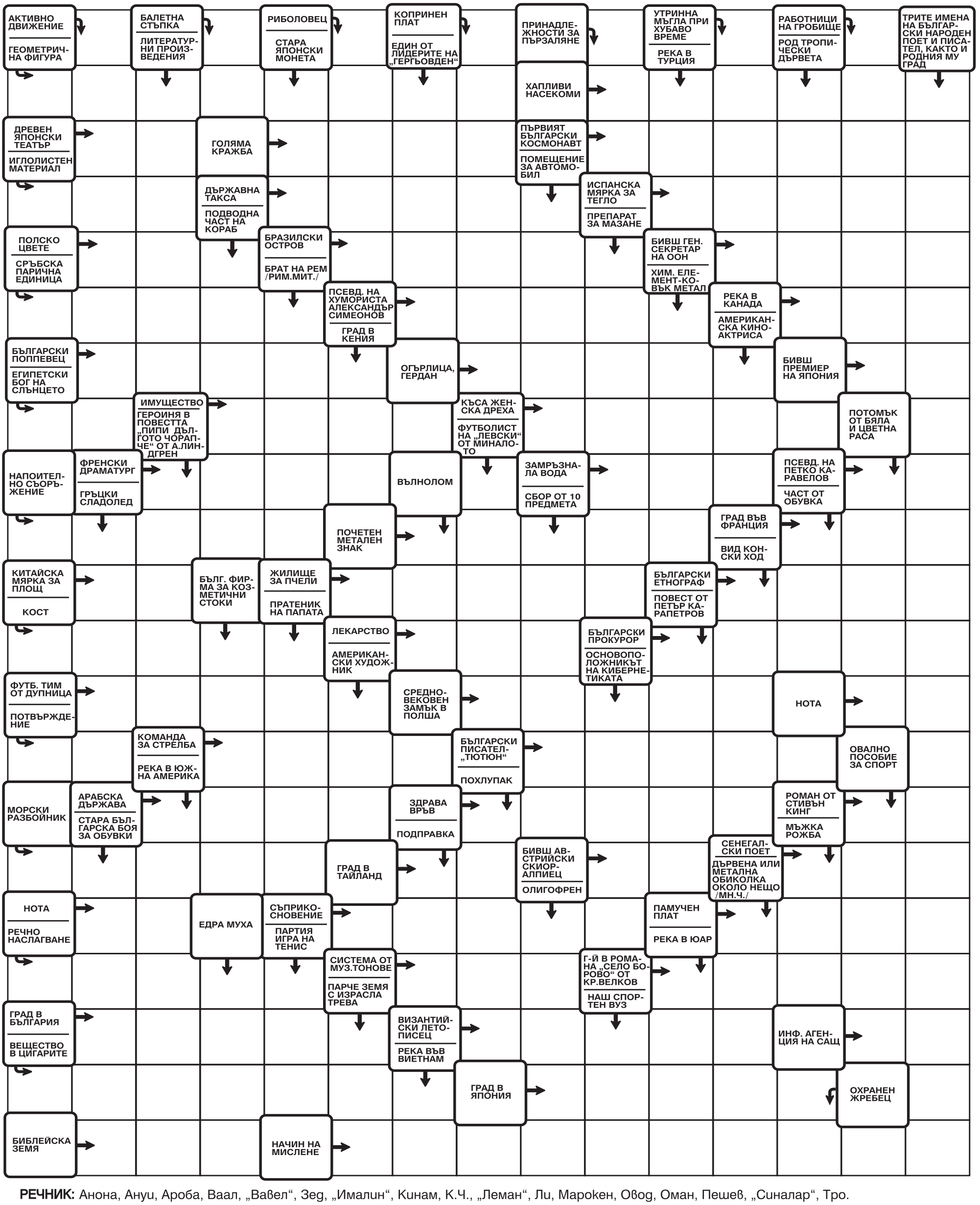
Губивреме

РЕЧНИК: Авала, „Веронал“, Воловар, Илитон, Каракали, Матадор, Нет, Ромон.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губиврeме

РЕЧНИК: Анона, Ануи, Ароба, Ваал, „Вавел“, Зед, „Ималин“, Кинам, К.Ч., „Леман“, Ли, Марокен, Овод, Оман, Пешев, „Синалар“, Тро.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

9	6	3	4	5	1	8	7	2
7	1	5	9	2	8	4	3	6
2	4	8	3	7	6	9	5	1
8	5	9	7	6	3	2	1	4
1	2	4	8	9	5	3	6	7
6	3	7	2	1	4	5	8	9
3	8	6	1	4	9	7	2	5
4	7	1	5	3	2	6	9	8
5	9	2	6	8	7	1	4	3

6	9	5	2	8	7	3	4	1
7	4	2	3	6	1	9	8	5
8	3	1	5	9	4	2	6	7
9	7	4	8	1	5	6	3	2
3	2	6	4	7	9	5	1	8
1	5	8	6	3	2	7	9	4
5	8	9	1	2	6	4	7	3
4	1	7	9	5	3	8	2	6
2	6	3	7	4	8	1	5	9

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ - СПАТА - ТРЕПАНИ - РАТ - ОКТОПОД - РОГ - ОРАДЕЯ - ЕТИЛАМИНИ - РОЛС - ЕЛДОРАДО - ВИНЕТУ - ТЕ - АРНИМ - ТОПОР - ЕМАНАЦИЯ - ИАТА - ЕМИЛ КОЛАРОВ - ХИМЕРИЯ - ТИНИ - БИГ БРАДЪР - ЦИНК.
ОТВЕСНО: АВТОРИТЕТ - ЕРГОНОМИ - ОТЕ - ЛЕПИН - АПОСТОЛИ - ИНАР - УРК - ЦНА - ОБ - СВИДЕТЕЛИ - ЕЛЕМАГ - ОТРЯД - АРБ - АА - НОР - ИНТЕР - АВА - ТАНЦ - ОВОИД - ИХЪ - КЛО - ЯИР - УСТА - ПОМОРИЕЦ - ТАПИ - НАРИ - ТОН - ИТИН - РАДИОМАЯК.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.БОРИС ЕГОРОВ. 2.ЕЛАНА - РАИСА. 3.ЛАКОВ - ИСКРА. 4.ЕНО - ЕРН - ШАЛ. 5.НОВЕЛА - АИМ. 6.НИЛИН. 7.МАТЕ - РАВНО. 8. ЦАРЕВИН - ЛИР. 9.АРАБ - ВАТЕВА. 10.РИВЕРА - АКАД. 11.ИЦА - АНИМАТО. 12.ЦАНОВ - ЛАЧА. 13.СИБИР. 14.ОМА - ИТАЛИК. 15.ЕРА - РЕЕ - ЕВО. 16.МАРКИ - РАБАБ. 17.ИЧЕРА - АНЕТО. 18.НИКОЛА ТОДЕВ.
ОТВЕСНО: 1.БЕЛЕНЕ - ЦАРИЦА - ЕМИН. 2.ОЛАНО - МАРИЦА - ОРАЧИ. 3.РАКОВ - АРАВАН - МАРЕК. 4.ИНО - ЕНТЕБЕ - ОСА - КРО. 5.САВЕЛИЕВ - РАВИ - РИАЛ. 6.РАЛ - ИВАН - БИЕ. 7.ГРИН - ИРНА - ИЛИТЕРАТ. 8.ОАС - АНА - ТАМАРА - АНО. 9.РИКШИ - ВЛЕКАЧ - ЛЕБЕД. 10.ОСРАМ - НИВАТА - ИВАТЕ. 11.ВААЛ - КОРАДО - СКОБОВ.

СТОЯН СТОЯНОВ

Бели ягоди с вкус на ананас са хит във Великобритания

Британска верига супермаркети пусна в продажба необичайни ягоди - бели, с вкус и аромат на ананас. Гастрономическото изкушение на английски се нарича pineberry, като е получило названието си от съкращението на други две думи - pineapple (ананас) и strawberry (ягода). Белите ягоди могат да се ядат пресни, сервирани с кисело мляко или сладолед, да се използват за украса на десерти и напитки.

Всъщност плодът се появява в Европа в средата на XVIII век в резултат на кръстосване на различни видове диви ягоди от Северна и Южна Америка. В един момент бялата ягода бе застрашена от изчезване. Но преди 7 години холандски фермери започват да я отглеждат и продават. Именно оттам белите ягоди отиват на щандовете на "Waitrose". Заради необичайния им вид и асоцииране с наскоро излезлия по киноекраните филм, продавачите ги наричат "ягоди в стил Алиса в Страната на чудесата."

Плодът с бял цвят и червени семена е почти незабележимо по-малък по размер от обикновените червени ягоди, но има силен аромат на ананас. Съгласно своя биологичен произход те са идентични с обикновените ягоди и принадлежат на един и същи вид Fragaria Ananassa.

Това не е първият случай, когато Waitrose изненадва своите клиенти с необичайни продукти. Веригата пусна в продажба през 2008-а т.нар. strasberri - хибрид между ягоди и малини. По време на тенис турнира "Уимбълдън" м.г. търговците пък предложиха на клиентите си колбас с вкус на ягоди.

Йо-йо състезание за първи път във Варна

Необичайният атрактивен спорт развива търпение, внимание, концентрация, сръчност, амбиция и креативност

Състезание по йо-йо - първото по рода си за морската ни столица, ще се проведе днес от 13 ч. пред главния вход на мол Варна. Датата 10 април е определена след допитване в специализирания сайт yoyobulgaria.com, като децата прецениха, че искат да посветят последния ден от пролетната ваканция на любимото си занимание. След първото регионално състезание в Разград и първия национален шампионат в София през м.г. надпреварата във Варна се очаква с огромно нетърпение от всички почитатели на необичайния и атрактивен нов спорт.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Йо-йо уменията си демонстрира Мартин Антонов - един от основателите на yoyobulgaria

За разлика от модерните игри за младежи, които ги задържат край многобройните технически средства и "джаджи", йо-йо заниманията могат да се провеждат на открито, независимо от мястото - на улицата, в парка, на спирката, в училищния двор. Това е един от малкото начини подрастващите да се върнат отново сред природата. Неслучайно подобни събития привличат масово младежката аудитория и набират все повече популярност на много места по света.

Въпреки че е отскоро в България, йо-йо-то има невероятен потенциал. Някои от играчите напредват много бързо и достигат нивото на професионалистите. Йо-йо-инга развива качества като търпение, внимание, концентрация, сръчност, амбиция, креативност. Но и увлича, отнема доста време в тренировки и усилия и човек се пристрастява към любимото си занимание.

Йо-йо-ърите са сформирали цяло общество - събират се, за да тренират заедно, разменят клипове по интернет с най-новите тенденции и майсторски трикове. Редовни срещи на йо-йо играчите се правят почти всяка неделя в парковете на различни градове на страната - София, Пловдив, Бургас, Варна, Разград и др.

Вицът

Защо при развод питат за причината, а при брака - не?

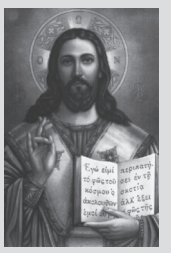
10. 04. 2010

ДИМИТЪР ГАНЕВ, актьор
Акад. МАТЕЙ МАТЕЕВ, физик
Акад. МИХАИЛ ВИДЕНОВ, социолингвист
МУСТАФА ЧАУШЕВ, певец
НИКОЛАЙ ВОЛЕВ, режисьор
ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ, народен представител, ексминистър на транспорта
СТОЯН МИХАЛЕВ, музикант
ЧАВДАР ПЕТРОВ, бивш зам.-директор на НСС

11. 04. 2010

ВАСИЛ Ст. ВАСИЛЕВ, журналист, бизнесмен
ДИАНА ЙОРГОВА, състезателка по спортна стрелба
НИКОЛАЙ КАМОВ, бивш народен представител, председател на партия "Политическо движение „Социалдемократи"
СТЕФАН ДРАГОСТИНОВ, композитор

Църковен календар

10

Светла събота Св. мчци Терентий и Помпий

11

Втора Неделя след Пасха - Томина Св. свщмчк Антипа, еп. Пергамски

Ъшър пак е на върха с шестия си албум

Носителят на 5 награди "Грами" Ъшър (Usher) пак е на върха с най-новата си тава "Raymond v Raymond" (LaFace/JIVE Label Group). Шестият студиен албум на звездата е номер 1 в Щатите, както и в Billboard's Top 200 Albums chart, Top R&B/Hip-Hop Albums chart и оглавява и Top Digital Albums chart. "Raymond v Raymond" доминира и в международните класации, като дебютира директно в Top 10 на държави като Канада, Холандия, Австралия, Германия, Испания и Италия. Критиката също, изглежда, одобрява новата тава на Ъшър. "The Boston Herald" описва материала като разнообразен, приятен и обилен; изданието "The Los Angeles Times" смята, че изпълнителят е отново в играта, и му даде 3 от 4 звезди в ревюто си; а "The Washington Post" просто декларира, че "Всички обичат Raymond".

Смехът на жената докарва мъжа до душевен оргазъм

Положителните преживявания и смехът на партньорката правят мъжете истински щастливи. Когато жената се смее, дори не подозира колко рязко повдига егото на представителя на силния пол. Дори и най-малката усмивка го прави доволен, знаейки, че половинката му също се чувства добре в неговата компания.

За разлика от приятните моменти негативните емоции на жената стресират мъжете. Когато той я види да плаче, се паникьосва, дори и ако знае, че нищо лошо не е направил. Тогава мъжът започва автоматично да припомня последните си злодеяния, за да разбере каква е причината за този водопад от сълзи.

Най-големият сексуален глад е сутрин в 6 ч.

Може би жените не са на върха на щастието на разсъмване, но неговата аларма в 6 ч. може да бъде добро начало на деня. "Много мъже са най-предразположени за секс сутрин", обяснява терапевт, специализирал се в тази област, който е и автор на книгата "Тайните на сексуалния екстаз".

За активността на силния пол в 6 ч. сутринта е виновен тестостеронът. Именно тогава нивата му достигат своя връх. Мъжете са по-отпочинали и имат повече енергия, затова жените трябва да се разсъмват бързо, чуят ли "будилника" на партньора си още по първи петли.

Концерт на Томина неделя

Творби от Бах, Регер и Букстехуде ще звучат в изпълнение на певицата Миглена Павлова и органиста Янко Маринов на 11 април - Томина неделя. Концертът започва в 19 ч. в католическата катедрала "Свети Йосиф" в София, ул. "Княз Борис" 146, а входът е свободен, научи ДУМА от Пламен Петров.

„Стъклен дом" ще се излъчва и в Турция

Българският сериал "Стъклен дом" започва на 11 април от 20 ч. в ефира на bTV. Предвижда се да бъде излъчван и по една от най-големите турски телевизии, съобщи на предпремиерната прожекция генералният директор на БТВ Вики Политова. Сделката за продажбата на българската поредица е осъществена в Турция, ще бъдат излъчени 33 епизода, които ще тръгнат най-вероятно още през това лято. Сериалът ще бъде показван у нас 10 вечери, всяка неделя, от 20 до 21.30 ч. През есенния сезон ще бъдат излъчени и останалите серии от първия сезон.

15 млади таланти в битка за „Нова вълна"

Ожесточена финална битка ще се разрази на 11 април в ефира на предаването на БНТ "В неделя с ..." между 14 и 17 ч. 15 млади таланти ще се състезават на полуфинала на международния конкурс "Нова вълна". Сред тях по-познати за публиката са имената на финалиста от българската "Евровизия" през 2008 г. Ники Манолов, участвалата в множество конкурси и фестивали Емилия Валенти, Александър Байчев от "Групата", както и други изпълнители, научи ДУМА от "Жокер медиа".

Спорт

Юношите бият и Австрия

Юношеският национален отбор по волейбол на България до 19 г. постигна втора победа в група "А" на европейските квалификации в Бардейов, Словакия. "Лъвовете" се наложиха с 3:0 гейма (22, 21, 23) над Австрия. В другите срещи от II кръг Словения разби с 3:0 Латвия, а Холандия надигра с 3:0 Словакия. Късно снощи младите българи срещнаха словенците. Девическият ни национален отбор пък претърпя трета загуба на квалификационния турнир за Евро 2010, който се провежда в Базел, Швейцария. В III кръг в група "С" възпитаничките на Петър Дочев отстъпиха с 0:3 гейма (-21, -13, -15) на Швейцария. Българките заемат предпоследното, пето място, а късно снощи играха с аутсайдерките от Португалия.

Снимки БГНЕС

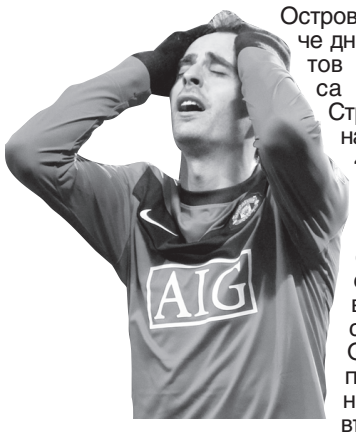
Шибел Шимшек (в средата) развява турското знаме, след като спечели титлата в кат. до 63 кг на Евро 2010 по вдигане на тежести в Минск с двубой от 244 кг (110+134). Със същия резултат завърши руснякята Светлана Царукаева (вляво), която остана втора, тъй като беше с 80 грама по-тежка от Шимшек. Бронза взе румънката Роксана Кокос с 229 кг (99+130)

Бербатов е №3 в Юнайтед за март

„Червените дяволи" привлякоха нападател от Мексико

Димитър Бербатов беше определен за футболист №3 на Манчестър Юнайтед за март в традиционната анкета на официалния сайт на клуба. През изминалия месец българинът вкара три гола в шестте мача на "червените дяволи" и получи 17% от гласовете на феновете. Нападателят се разписа веднъж срещу Фулъм (3:0) и два пъти срещу Болтън (4:0) във Висшата лига. За най-добър играч за трети пореден месец и за общо четвърти път от началото на сезона беше избран Уейн Рууни, подкрепен от 39% от привържениците на тима. Втори с 22% пък е Парк Джи-сун, който донесе победата на Юнайтед в дербито срещу Ливърпул с 2:1 на "Олд Трафорд".

Въпреки тази класация медиите на

Острова предричат, че дните на Бербатов в Манчестър са преброени. Стрелецът остана резерва в 1/4-финала реванш от Шампионската лига срещу Байерн (3:2), като вместо него сър Алекс Фъргюсън предпочете ненапълно възстановения Рууни. Английският национал обаче спука вена в глезена и ще пропусне утрешното гостуване на Блекбърн. Според в. "Дейли Телеграф" това ще бъде един от последните шансове на българина да започне като титуляр и да оправдае сумата от 31 млн. паунда, която беше платена на Тотнъм за него. Вестник "Дейли Мирър" пък обяви, че Майкъл Карик и Бербатов ще бъдат продадени през лятото, а на мястото на благоевградчанина ще бъде закупен Карим Бензема, Давид Вия или Клаас-Ян Хунтелаар.

Вероятността Юнайтед да се раздели с Бербатов нарасна още повече, след като шампионът на Англия привлече мексиканския нападател на Чивас де Гуадалахара Хавиер Ернандес за неназована сума. 21-годишният играч, който е познат с прякора Чикарито, договори личните си условия и мина медицинските прегледи на базата на "червените дяволи". Ако молбата му за работна виза бъде одобрена, той ще се присъедини към отбора от 1 юли. "Радвам се, че постигнахме споразумение с Чивас и привличаме толкова млад нападател, който показва отлична форма както за своя клуб, така и за родината си. Той ще бъде страхотно попълнение за нашия тим и ние очакваме с нетърпение първия си мексикански играч през лятото", заяви сър Алекс.

Халфът на Ливърпул Лукас Лейва (вдясно) лъже вратаря Жулио Сезар, за да вкара втория гол при победата с 4:1 срещу Бенфика на ст. "Анфийлд"

Ливърпул разби Бенфика с 4:1

Ливърпул разби с 4:1 като домакин Бенфика и с общ резултат 5:3 се класира за полуфиналите на Лига Европа. Дирк Кайт (27) и Лукас Лейва (34) дадоха преднина на мърсисайдци след асистенции на Стивън Джерард. Фернандо Торес (60) покачи на 3:0, засичайки подаване на Кайт, но Оскар Кардосо (69) върна един гол за португалците. Точка на спора сложи Торес (82) с второто си попадение в мача. Съперник на "червените" за място на финала ще бъде Атлетико Мадрид. "Дюшекчиите" завършиха 0:0 у дома срещу Валенсия, но след 2:2 в първата среща продължават напред според правилото за повече отбелязани голове на чужд терен. В другия полуфинал ще се срещнат Хамбургер и Фулъм. Германският отбор, чийто стадион "Нордбанк Арена" ще бъде домакин на финала в турнира, победи с 3:1 като гост Стандард и го отстрани с общ резултат 5:2. Лондончани пък се наложиха с 1:0 при визитата си на Волфсбург с гол на Боби Замора в 23-тата секунда. Първият мач в Англия завърши при резултат 2:1 за "котиджърс".

ПРОГРАМА:
22 април - Атлетико Мадрид - Ливърпул, Хамбургер - Фулъм
29 април - Ливърпул - Атлетико Мадрид, Фулъм - Хамбургер
12 май - Финал на "Нордбанк Арена", Хамбург

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008" ЕООД

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg* **Таня Джаджева** *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*
Основател **СТЕФАН ПРОДЕВ**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска** - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели
97 05 200
Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

следайте

ФУТБОЛ

ДНЕС
РИНГ.БГ
от 13.00 ч.
Монтана - Черноморец
от 19.30 ч.
Левски - Локо Пд
ПО ПРО.БГ
от 15.00 ч.
Сливен - ЦСКА
ПО ДИЕМА
от 17.00 ч.
Уест Хем - Сандърланд
от 19.30 ч.
Астън Вила - Челси
УТРЕ
ПО РИНГ.БГ
от 17.00 ч.
Локо Мз - Спортист
ПО ПРО.БГ
от 19.30 ч.
Литекс - Черно море
ПО ДИЕМА
от 15.30 ч.
Блекбърн - Манчестър Юн.
от 18.00 ч.
Манчестър Сити - Бирмингам
ПО ДИЕМА 2
от 18.00 ч.
Тотнъм - Портсмут

кратки

„А" ГРУПА, XXIII КРЪГ

АПФГ
А професионална футболна група

Миньор - Славия 0:1
0:1 Колев (74)
днес: Монтана - Черноморец, Сливен - ЦСКА, Пирин - Берое, Левски - Локо Пд
утре: Локо Мз - Спортист, Литекс - Черно море; Ботев - Локо Сф 0:3 (сл.)

КЛАСИРАНЕ

1. ЛИТЕКС	22	16	3	3	40:13	51
2. ЛОКО СФ	23	15	5	3	43:20	50
3. ЦСКА	22	11	8	3	33:17	41
4. СЛАВИЯ	23	12	5	6	27:19	41
5. ЛЕВСКИ	22	11	4	7	39:23	37
6. ЧЕРНО МОРЕ	22	10	6	6	30:17	36
7. МИНЬОР	23	11	3	9	31:20	36
8. ЧЕРНОМОРЕЦ	22	10	5	7	31:22	35
9. БЕРОЕ	22	9	7	6	23:21	34
10. ПИРИН	22	8	7	7	22:21	31
11. МОНТАНА	22	5	8	9	19:27	23
12. ЛОКО ПД	22	6	4	12	25:40	22
13. СЛИВЕН	22	6	3	13	19:30	21
14. ЛОКО МЗ	22	5	3	14	21:38	18
15. СПОРТИСТ	22	3	3	16	14:44	12

Словенец най-бърз в Банско

Митя Драгшич (Слвн) спечели слалома, валиден за купа Пирин в Банско. Той финишира с общо време от двата манша 1:43,82 мин. Втори се класира Далибор Самсал (Хър), а трети завърши Тими Гасперин (Слвн). Най-напред от българите се нареди Деян Тодоров - 4-и с 1:45,26 мин. Победителка при жените стана София Рали (Гър), която изпревари Деница Вълчева.

Адвокаат поема Русия до месец

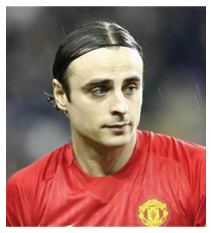
Холандецът Дик Адвокаат ще бъде представен като селекционер на руския национален отбор в следващите 30 дни, съобщи в. "Советский спорт". Според изданието 62-годишният спец ще подпише договор за 2 г. и ще води "Сборная" в квалификациите за Евро 2012 в Полша и Украйна. В момента Адвокаат е начело на Белгия.

Николов на полуфинал

Отборът на Бре Банка Ланути (Кунео), в който играе Владимир Николов, се класира за полуфиналите на италианското волейболно първенство. Тимът на българина се наложи с 3:0 гейма (18, 22, 19) като домакин на досегашния шампион КопрАтлантиде (Пиаченца) и спечели серията с 3:0.

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 10 АПРИЛ 2010
www.duma.bg

Бербо е №3 в Юнайтед за март

Стр. 39

17 пилоти от 10 тима в битката Moto GP

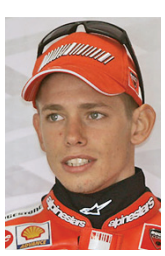
Сезонът стартира в Катар утре

Пистата "Лозаил" в Катар ще бъде домакин на първия старт от новия сезон в Moto GP утре. В тазгодишния шампионат ще участват 17 пилоти от 10 отбора. Надпреварата, свободните тренировки и квалификацията за трети път ще се проведе на осветление. В календара са общо 18 състезания, като последното от тях е по улиците на Валенсия на 7 ноември. 3 от стартовете са в Азия, 2 - в САЩ, 1 - в Австралия, а останалите са в Европа.

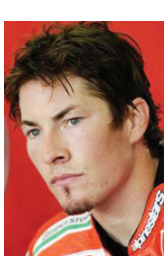
Основен фаворит и този сезон е деветкратният световен шампион Валентино Роси (Ит, Фиат Ямаха), който има 7 титли в "кралския клас". Доктора демонстрира отлична форма в предсезонните тестове на пистата "Сепанг" в Малайзия в края на февруари, където подобри собствения си рекорд за най-бърза обиколка, поставен миналата година. През март италианецът спечели първата тренировъчна сесия на "Лозаил", но във втората беше изпреварен от един от основните си конкуренти - Кейси Стоунър (Авл, Марлборо Дукати), който триумфира в Катар в последните три години. Сериозна съпротива на Роси по пътя към короната може да окажат съотборникът му във Фиат Ямаха Хорхе Лоренсо (Исп), Ники Хейдън (САЩ, Марлборо Ямаха) и състезателите на Репсол Хонда Дани Педроса (Исп) и Андреа Довициозо (Ит). Дебют в Moto GP през този сезон пък ще запишат шампионът в клас до 250 куб. см Хироши Аояма (Яп, Интерветен Хонда), бившият първенец Марко Симончели (Ит, Сан Карло Хонда Грезини), Ектор Барбера (Исп, Пагинас Амарилас Аспар) и първенецът в клас до 125 куб. см през 2006 г. Алваро Баутиста (Исп, Ризла Сузуки). В "кралския клас" се завръща и настоящият шампион в Супербайк Бен Спайс (САЩ, Монстър Ямаха Тех 3), който има едва 4 състезания зад гърба си. Ветеранът Лорис Капироси (Ит, Ризла Сузуки) пък ще запише своя старт щ300 в кариерата си в Катар. 37-годишният италианец се състезава от 21 г., а само в "кралския клас" има 188 състезания. Втори в тази класация е Алекс Барос (Браз) с 276 участия.

В шампионата Moto 2, който от тази година заменя клас до 250 куб. см, вече има холивудско участие. Испанският актьор Антонио Бандерас стана собственик на отбора Джак енд Джоунс и нае за свои пилоти сънародника си Жоан Олив и американеца Кени Нойес. В тима на Грезини Рейсинг пък ще дебютира украинският пилот Владимир Иванов, който е роден в Санкт Петербург.

Дукати Марлборо

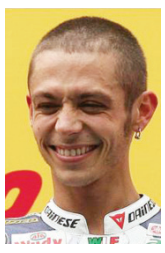

27. Кейси Стоунър (Авл)
Рождена дата: 16.10.1985, Дебют: Испания 2006, Състезания: 65, Полпозишъни: 18, Победи: 20, Световни титли: 1 (2007)

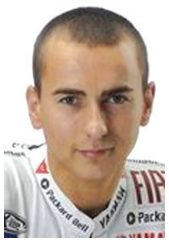

69. Ники Хейдън (САЩ)
Рождена дата: 30.07.1981, Дебют: Япония 2003, Състезания: 116, Полпозишъни: 5, Победи: 3, Световни титли: 1 (2006)

Фиат Ямаха

46. Валентино Роси (Ит)
Рождена дата: 16.02.1979, Дебют: ЮАР 2000, Състезания: 167, Полпозишъни: 48, Победи: 77, Световни титли: 7 (2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2008, 2009)

99. Хорхе Лоренсо (Исп)
Рождена дата: 04.05.1987, Дебют: Катар 2008, Състезания: 34, Полпозишъни: 9, Победи: 5, Световни титли: няма

Интерветен Хонда

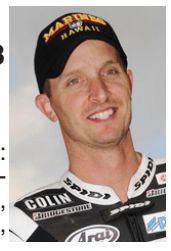
7. Хироши Аояма (Яп)
Рождена дата: 25.10.1981
Дебютант

LCR Хонда

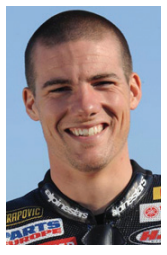

14. Ранди де Пюние (Фр)
Рождена дата: 14.02.1981,Дебют: Испания 2006, Състезания: 70, Полпозишъни: няма
Победи: няма
Световни титли: няма

Монстър Ямаха Тех 3

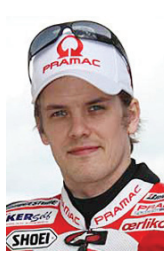

5. Колин Едуардс (САЩ)
Рождена дата: 27.02.1974, Дебют: Япония 2003, Състезания: 119, Полпозишъни: 3, Победи: няма, Световни титли: няма

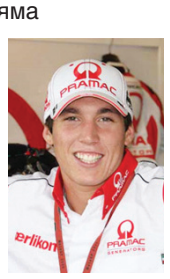

11. Бен Спайс (САЩ)
Рождена дата: 11.07.1984, Дебют: Великобритания 2008, Състезания: 4, Полпозишъни: няма, Победи: няма, Световни титли: няма

Прамак Рейсинг

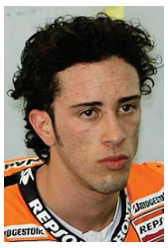

36. Мика Калио (Фин)
Рождена дата: 08.11.1982, Дебют: Катар 2009, Състезания: 16, Полпозишъни: няма, Победи: няма

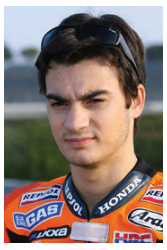

41. Алеикс Еспаргаро (Исп)
Рождена дата: 30.07.1989, Дебют: Индианаполис 2009, Състезания: 4, Полпозишъни: няма, Победи: няма

Репсол Хонда

4. Андреа Довициозо (Ит)
Рождена дата: 23.03.1986, Дебют: Катар 2008, Състезания: 35 Полпозишъни: няма, Победи: 1

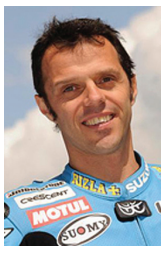

26. Дани Педроса (Исп)
Рождена дата: 29.09.1985, Дебют: Испания 2006, Състезания: 69, Полпозишъни: 13, Победи: 8, Световни титли: няма

Ризла Сузуки

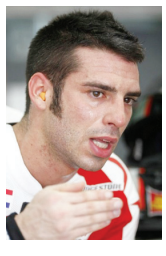

19. Алваро Баутиста (Исп)
Рождена дата: 21.11.1984, Дебютант

65. Лорис Капироси (Ит)
Рождена дата: 04.04.1973, Дебют: Австралия 1995, Състезания: 188, Полпозишъни: 13, Победи: 9 Световни титли: няма

Сан Карло Хонда Грезини

33. Марко Меландри (Ит)
Рождена дата: 7.08.1982, Дебют: Япония 2003, Състезания: 114 Полпозишъни: няма, Победи: 5 Световни титли: няма

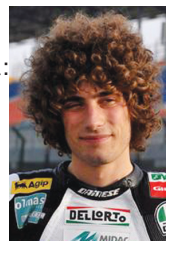
КАЛЕНДАР

11 април	Гран при на Катар, "Лозаил"
25 април	Гран при на Япония, "Мотеги"
2 май	Гран при на Испания, "Херес"
23 май	Гран при на Франция, "Льо Ман"
6 юни	Гран при на Италия, "Мугело"
20 юни	Гран при на Великобритания, "Силвърстоун"
26 юни	Гран при на Холандия, "Асен"
4 юли	Гран при на Каталуния, "Каталуния"
18 юли	Гран при на Германия, "Заксенринг"
25 юли	Гран при на САЩ, "Лагуна Сека"
15 август	Гран при на Чехия, "Бърно"
29 август	Гран при на Индианаполис, "Индианаполис"
5 септември	Гран при на Сан Марино, "Мизано"
19 септември	Гран при на Арагон, "Арагон"
10 октомври	Гран при на Малайзия, "Сепанг"
17 октомври	Гран при на Австралия, "Филип Айлънд"
31 октомври	Гран при на Португалия, "Ещорил"
7 ноември	Гран при на Валенсия, "Валенсия"

R Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА
В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:

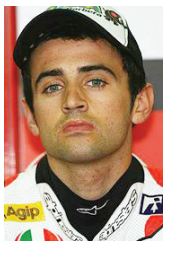
Малък под звездите и...пред жените. Хърватският писател Велко Барбиери в „сладокусно" интервю пред „Вестник за жената"
Българските фамилии. Внучката на Богдана Гюзелева-Вульпе и Иван Вульпе разказва за знаменитите си баба и дядо
НЛО. Как изчезна жената на Иван Петров
„Обиден аз допивам чашата горчива". Експрезидентшата Мария Желева разследвала самоубийството на Пеньо Пенев в документален филм
Под полата на историята. Парламентарни скандали в зората на Нова България
Болестите идват от душата. 100-те постулата на китайския мъдрец Лао Дзъ
Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди
Готварски тефтер. Всичко с коприва
Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

58. Марко Симончели (Ит)
Рождена дата: 20.01.1987
Дебютант

Страница на Таньо ВАСИЛЕВ

Пагинас Амарилас Аспар

40. Ектор Барбера (Исп)
Рождена дата: 02.11.1986
Дебютант

Снимка БГНЕС

Пилотите на Фиат Ямаха Валентино Роси (вдясно) и Хорхе Лоренсо, които завършиха на първо и второ място през 2009 г., са основни конкуренти за титлата и през новия сезон в Moto GP